

Yerli Güçlü Küresel

DEVA HOLDİNG A.Ş.
FAALİYET RAPORU 2019

sağlık kattığımız yaşamlar için...

İÇERİK

Kısaca DEVA Holding	05
Finansal Göstergeler	06
Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı	07
Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler	8-11
Organizasyon Şeması	12-13
Hissedarlık Yapısı ve Bağlı Ortaklıklar	14
Misyon, Vizyon ve Ana İlkeler	15
İlaç Sektöründen Notlar	16-17
DEVA'da 2019 Yılı	18-23
İnsan Kaynakları ve Gelişim	24
Üretim Tesisleri	25-38
DEVARGE	39-40
Vetaş	41
İdari Faaliyetler	42-45
Yatırımlar	46-47
DEVA Bağlı Ortaklıklar ve İlişkili Şirketler	48-51
Sonuç	52
Beyan	53
Kurumsal Yönetim Uygulamaları	54-71
Hissedarlara Bilgi	72
Kâr Dağıtım Tablosu	73
Bağımsız Denetçi Raporu	74-75
Bağımsız Denetim Raporu ve Mali Tablolar	76-162

KISACA DEVA HOLDİNG

1958 yılında faaliyetine başlayan DEVA Holding, Türkiye'nin köklü ilaç üreticilerinden biridir. Ana faaliyet konusu beşeri ilaç ve ham madde üretimi ile pazarlaması olan DEVA Holding, veteriner ilacı, kolonya ve tıbbi ampul üretimi de gerçekleştirmektedir.

DEVA Holding'in çoğunluk hisseleri, 2006 yılında uluslararası fon yönetim şirketi GEM Global Equities Management S.A.'nın yönetmekte olduğu fonlar tarafından alınmış, yönetimi üstlenmek üzere EastPharma Ltd. kurulmuştur.

DEVA Holding, küresel ölçekte sağlıklı yaşama herkesin erişebilmesi amacıyla, yenilikçi ve farklı ürünleri yüksek kaliteli bir deneyim ile sunma, rekabet ettiği alanlarda dev ilaç markaları yaratarak ilk tercih olma hedefinde hızlı adımlarla yürümektedir. DEVA Holding sunduğu yeni tedavilerle, her sene ürün çeşitliliğini zenginleştirerek fark yaratmaktadır. Hali hazırda, ürün portföyünde onkolojiden kardiyolojiye, solunum sisteminden oftalmolojiye olmak üzere 13 farklı terapötik alanda 600'ün üzerinde ürün bulunmaktadır.

Bölgesel büyüme operasyonları ve ihracat faaliyetleri artarak devam eden DEVA Holding, aralarında Amerika, İsviçre ve Almanya gibi ülkelerin de yer aldığı yaklaşık 60'tan fazla ülkede 700'ün üzerinde ürün ruhsatına sahiptir. Almanya'dan sonra Devatis markasıyla İsviçre'de kurulan şirket 2018 yılında tescil onayı almış, yine ABD'de aynı adla kurulan şirket faaliyetlerini hızlandırmıştır.

Hastaların ihtiyaç duyabilecekleri ilaçlara ulaşmasını kolaylaştırmak amacıyla araştırma ve geliştirme çalışmalarına ağırlık veren DEVA Holding'in tesisleri Avrupa GMP (Good Manufacturing Practice - İyi Üretim Uygulamaları) ve US FDA (Food and Drug Administration-Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi) uygunluk onayı almış olup hali hazırda ABD de dahil olmak üzere 50'den fazla ülkeye ihracat gerçekleştirilmektedir.

Ödüllü DEVARGE Merkezi'nde, Ar-Ge faaliyetleri kapsamında eğitimli ve konusunda uzman personelden oluşan güçlü kadrosu ve tam teşekküllü, güncel teknoloji ile donatılmış laboratuvarları ve üretim sahaları ile katma değeri yüksek, yenilikçi, yeni form ve ürünler geliştirmektedir.

DEVA Holding, kurduğu üretim tesisleri ile Türkiye'de en kapsamlı üretim yapan yerli ilaç şirketi konumuna ulaşmıştır. Üretimine Çerkezköy ve Kartepe'deki üretim tesislerinde devam eden DEVA Holding, yıllık 578 milyon kutu ilaç üretim kapasitesine sahiptir.

Sağlıklı bir gelecek için çalışmaya devam eden DEVA Holding, sosyal sorumluluk projelerine de destek vermektedir.

●●● FİNANSAL GÖSTERGELER

FİNANSAL GÖSTERGELER		
Başlıca mali ve operasyonel göstergeler	31.12.2019	31.12.2018
Toplam varlıklar	2.119.502.464	1.668.440.329
Toplam yükümlülükler	1.088.660.375	922.032.432
Toplam özsermaye	1.030.842.089	746.407.897
	01.01.2019-31.12.2019	01.01.2018-31.12.2018
Satış gelirleri (net)	1.373.983.541	1.040.677.048
Esas faaliyet kârı	426.687.972	277.236.202
Net kâr	286.015.741	136.361.117
Temel rasyolar (%)	31.12.2019	31.12.2018
Cari oran	1,85	1,65
Likidite oranı	1,21	1,00
Hassas oran	0,41	0,21
Borçlar/Aktif toplamı (Finansal kaldıraç oranı)	0,51	0,55
Özkaynaklar/Borçlar (Finansman oranı)	0,95	0,81
	01.01.2019-31.12.2019	01.01.2018-31.12.2018
Brüt kâr marjı	0,52	0,50
Net kâr marjı (Satış rantabilitesi)	0,21	0,13
Özkaynaklar kâr marjı (Özkaynak rantabilitesi)	0,28	0,18

Toplam Yurtiçi İlaç Satışları (Milyon Kutu)

2016	153,2
2017	158,1
2018	163,8
2019	159,7

Toplam İhracat (Milyon TL)

2016	41,6
2017	65,3
2018	118,8
2019	158,5

Toplam Yurtiçi İlaç Satışları (Milyon TL)

2016	586,9
2017	680,1
2018	910,6
2019	1.236,4

SERMAYE VE ORTAKLIK YAPISI

Şirketin;
Kayıtlı Sermaye Tavanı : 500.000.000 TL
Çıkarılmış Sermayesi : 200.019.288 TL

DEVA HOLDİNG A.Ş. ORTAKLIK YAPISI (31.12.2019)

Ünvanı	Hisse miktarı (TL)	Sermayeye Oranı (%)
EastPharma S.a.r.l	164.424.760	82,20
Diğer Hissedarlar	35.594.528	17,80
TOPLAM	200.019.288	100,00

●●● YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI

Değerli Paydaşlarımız,

2019 yılı, küresel ekonomik büyümenin yavaşladığı, bunun sonucunda uygulanan para politikalarıyla bir önceki yılın beklentilerinin aksine gelişmekte olan ülkelerde faiz ve kur cephesinde ılıman ve pozitif seyrin yaşandığı bir yıl oldu. Öte yandan ilaç sektörüne baktığımızda kur, fiyatlandırma ve kısıtlamalar gündemde ana konular arasında yer alırken, tüm belirsizliklere rağmen DEVA olarak hedeflerimize ulaştık. IQVIA verilerine göre DEVA, 2019 yılında kutu bazında 2. sıradaki yerini %6,4 pazar payı ile korudu; TL bazında ise %3,2 pazar payı ile 7. sırada yer alarak ilaç sektörünün en hızlı büyüyen ilaç şirketi oldu.

DEVA olarak, küresel ölçekte sağlıklı yaşama erişimin herkesin hakkı olduğu inancıyla 60 yılı aşkın süredir sağlık için çalışıyoruz. Hematoloji, onkoloji, kardiyoloji, solunum ve oftalmoloji alanlarında yenilikçi eşdeğer ürünlerimizle ürün portföyümüzü 2019 yılında daha da güçlendirdik. Özel tedavi alanları olarak nitelendirilen pulmoner arteriyel hipertansiyon ve multiple skleroz ürünlerimiz ile yeni alanlara adım attık. Yerli bir ilaç firması olarak, tedavi-etkin maliyeti nedeniyle eşdeğer ürünlerimizle ülkemizin sağlık ekonomisine sağladığımız olumlu katkının ve bu alandaki sorumluluğumuzun bilincindeyiz.

Büyüme stratejimiz doğrultusunda uluslararası pazarlardaki varlığımızı her geçen gün daha da güçlendirerek, küresel ölçekte tercih edilen bir marka olma yolunda hızla ilerliyoruz. İhracatın cari bütçenin azalmasına doğrudan katkıda bulunduğuna inanıyor, bu doğrultuda ihracat faaliyetlerimizi önceliklendiriyoruz. Yurt dışı pazarlarda distribütörlük, lisans verme ve tedarik, ihracat, fason üretim ve ortak geliştirme gibi farklı iş modelleriyle yaptığımız çalışmalar geçen yıl daha da hız kazandı. 2019 yıl sonu itibarıyla uluslararası pazarlarda 60'tan fazla ülkede 700'den fazla ürün ruhsatına ulaştık. Almanya ve İsviçre gibi ilaç sektöründe referans alınan ülkelerde Devatis markamızla faaliyetlerimizi hızlandırırken, yeni pazarlara ilk adımımızı atmak üzere hazırlıklar yaptık. Diğer yandan iş geliştirme projeleri ile uluslararası birçok firma ile yeni iş birliği fırsatlarını değerlendirdik.

Yerli üretimin son derece önem kazandığı günümüzde gerek sürdürülebilir ve uzun vadeli istihdam, gerekse üretim alanında değer yaratıyor, ekonomiye katkıda bulunuyoruz. Üretim kapasitemizi artırmak için yaptığımız çalışmaların yanı sıra, yeni yatırımlarımızı hız kesmeden sürdürüyoruz. 2019 yıl sonu itibarıyla üretim kapasitemiz 578 milyon kutuya ulaşırken, uluslararası kalite standartları US FDA ve EU GMP onaylı tesislerimizde yaptığımız üretim ve zengin form çeşitliliğiyle alanında lider çok uluslu firmalar için iş birliği noktasında tercih edilen bir şirket olduk. Bu doğrultuda geçen yıl sektörün önemli uluslararası şirketleriyle yaptığımız fason üretim anlaşmaları ile güçlü üretim kapasitemizi daha da verimli kullanılır hale getirdik.

Sürdürülebilir başarı için güçlü ürün portföyüne sahip olmanın en öncelikli koşulu olan Ar-Ge'nin önemine inanıyoruz. Bu doğrultuda yatırımlarımızı artırarak devam ettiriyoruz. DEVA, Turkish Time tarafından hazırlanan "Ar-Ge 250, Türkiye'nin Ar-Ge Harcamaları En Yüksek 250 Şirketi"* araştırması sonuçlarına göre Türkiye'de en fazla Ar-Ge harcaması yapan 21'inci şirket oldu. İlaç sektöründe ise DEVA, Ar-Ge'ye en çok kaynak ayıran şirketler arasında 1. sırada yer aldı. (*Ar-GE 250, 2018)

Sağlıklı bir geleceğin temelinin sağlıklı bir toplum olduğuna inanıyor, hastalıkların tedavisi kadar sağlıklı yaşamın sürdürülebilmesini de önemsiyoruz. Bu doğrultuda sağlıklı yaşam ve belirli hastalıklarla ilgili farkındalık çalışmaları gerçekleştiriyoruz. Çocukluğunda alerjik astım hastalığı ile tanışan, sonrasında serbest dalaş alanında dünya rekortmeni olarak hepimizi gururlandıran Milli Sporcu Şahika Ercümen'i yeni rekorlarında desteklemeye devam ettik. Diğer yandan Kızılay, TEMA ve ÇEKÜL gibi sivil toplum örgütleri ile kan bağıışı, çevre gibi konularda toplum yararına çalışmalar sürdürmekten mutluluk duyuyoruz.

2019 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 2400 çalışana istihdam sağladık. Başarıımızdaki en büyük payın alanında yetkin çalışanlarımızın olduğuna inanıyoruz. Büyüyen ürün portföyümüzü etik değerlerden ödün vermeden en etkin şekilde yönetebilmek, rekabetçi çevrenin gerektirdiği iş yapış şekillerine hızla adapte olabilmek ve uzun vadede başarıımızın sürdürülebilirliğini sağlamak için insan kaynağımızı ve onların gelişimini önemsiyoruz. Bize yol gösteren takım çalışması, insan odaklılık, güvenilirlik, değişime açıklık, sorumluluk üstlenmek ve zorluklara karşı dayanıklılık gibi kurumsal değerlerimizden ödün vermeden emin adımlarla ilerliyoruz.

Köklü geçmiş, büyüyen güç ve küresel vizyon ile yerli, güçlü, küresel bir ilaç şirketi olarak 60 yılı aşkın süredir ülkemize daha sağlıklı bir gelecek sunmak için çalışıyoruz. Önümüzdeki dönemde de sorumluluğun bilincinde bir ilaç şirketi olarak hasta ve hasta yakınlarının ihtiyaçları doğrultusunda çözümler sunmak üzere heyecan ve özveriyle çalışmaya devam edeceğiz.

En derin sevgi ve saygılarımla,

Philipp Haas
Yönetim Kurulu Başkanı & CEO

Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler

●●● YÖNETİM KURULU VE ÜST DÜZEY YÖNETİCİLER

Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO

Philipp Haas

DEVA Holding Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su olan Philipp Haas; St. Gallen Ekonomi, Hukuk ve İş İdaresi İşletme Üniversitesi'nde ihtisas alanı bankacılık olmak üzere İşletme Yüksek Lisansı yapmıştır. Akıcı Almanca, İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Portekizce, İtalyanca ve Türkçe konuşmaktadır. 1992 yılından beri yatırım danışmanı ve yönetici olarak görev almış olan Philipp Haas, Doğu Avrupa Ülkeleri ve özellikle Türkiye pazarlarında geniş deneyime sahiptir. Ukrayna ve Türkiye'de birçok yeniden yapılandırma projelerinde yer almış olan Philipp Haas, 90'larda kurumsal yabancı yatırımcıları temsilen birçok yönetim kurulu üyeliği yapmıştır ve bunların arasında Ukrayna'da bulunan Rogan Brewery ile Türkiye'de bulunan Net Holding sayılabilir. İlaç sektöründe geniş deneyime sahip olan Philipp Haas, gelişmekte olan piyasalardaki fonlara ilaç sektöründe danışmanlık yaparak yatırımlarını Doğu Avrupa'ya yönlendirmiştir. Bunlar arasında daha sonra Zentiva adını alan Slovakopharma firması da bulunmaktadır. EastPharma Ltd ve DEVA Holding Yönetim Kurulu Başkanı olan Haas, aynı zamanda Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş., New Life Yaşam Sigorta A.Ş., Eastpharma İlaç Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.'de de Yönetim Kurulu Başkanı; Eastpharma Sarl'da ise Yönetim Kurulu Üyesidir. Ayrıca Grup bünyesindeki Devatis Ltd, Devatis GmbH, Devatis A.G, Devatis de Mexico, S.DE RL. DE C.V şirketlerinde direktör, Devatis Inc. şirketinde ise Yönetim Kurulu Üyesi ve CEO olarak görev yapmaktadır.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve CFO

Mesut Çetin

DEVA Holding Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve CFO'su olan Mesut Çetin, profesyonel hayatına 1999 yılında fon yönetim şirketi olan GEM Global Equities Management S.A. bünyesinde başlamış olup, takas, araştırma görevlisi, trader ve yöneticilik gibi değişik pozisyonlarda görev almıştır. Aynı grup bünyesinde, bir çok başarılı private equity projede etkin görev almış, bazı projelerde ise proje yöneticisi sorumluluğunu üstlenmiştir. Mesut Çetin, EastPharma Ltd ve Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyesidir. Ayrıca, Grup bünyesindeki diğer şirketlerde de CFO görevini yürütmektedir. Mesut Çetin, Boğaziçi Üniversitesi Matematik Öğretmenliği Bölümü mezunu olup, yüksek lisansını Koç Üniversitesi EMBA programında tamamlamıştır.

●●● YÖNETİM KURULU VE ÜST DÜZEY YÖNETİCİLER

Eşref Güneş Ufuk

DEVA Holding'in Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olan Güneş Ufuk, İsviçre'nin St. Gallen Üniversitesi İşletme Bölümünde lisans eğitimi gördükten sonra İsviçre'nin çeşitli firmalarının satış ve pazarlama bölümlerinde çalışmış, Türkiye'de Kemer Golf & Country Club, Superonline ve yine bir Çukurova Grubu şirketi olan YKS'de çeşitli üst yönetim fonksiyonlarında bulunmuştur. Profesyonel kariyerini Kemer Golf & Country Club'da Genel Müdür olarak sonlandırdıktan sonra danışmanlık hayatına adım atan Ufuk, 6 seneyi aşkın süre MCT firmasında Yönetici ve Danışman olarak görev almış, Nisan 2010 itibarıyla k2 Danışmanlık firmasını kurarak Türkiye'nin çeşitli firmalarının gelişim ve yönetim konularında Yönetim Danışmanlığı, Eğitimlik ve Konuşmacılık faaliyetlerine başlamıştır. Ufuk, eğitim ve danışmanlık faaliyetlerine 2015 yılında kurucusu olduğu, dijitalleşmeyi, uzaktan öğrenmeyi ve karma eğitimi odağına alan K2C Danışmanlık firmasında Türkiye ve yurt dışında çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren 100'den fazla öncü kuruluşa hizmet vererek devam etmektedir. Güneş Ufuk özellikle "Satış & Pazarlama" "Liderlik", "Strateji" ve "Kurum Kültürü ve Değişim" temelli konularda uzmanlaşmıştır.

Yönetim Kurulu Üyesi

Ayşecik Haas

DEVA Holding'in İcra Olmayan Yönetim Kurulu Üyesi olan Ayşecik Haas, 1991 senesinde Ankara Özel Yükseliş Koleji'nden mezun olduktan sonra, lisans öğrenimini Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde Elektrik-Elektronik Mühendisliği'nde, Ekonomi mastırını Texas Tech Üniversitesi'nde yapmıştır. İş hayatına Türkiye'de Emek Elektrik ve Beko Elektronik'te mühendislik ile ilgili çeşitli görevlerde başlayan Ayşecik Haas, ekonomi mastırından sonra New York'ta finans sektöründe çalışmış, dönüşünde kısa bir dönem Hattat Holding'de yatırım uzmanı olarak görev yapmış olup, 2008-2015 yılları arasında NAR Group Genel Müdürlüğü görevini yürütmüştür. Halen Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş., N.A.R.G Holding A.Ş ve New Life Yaşam Sigorta A.Ş.'de Yönetim Kurulu üyesidir.

Yönetim Kurulu Üyesi

Tuncay Cem Akkuş

DEVA Holding'in Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olan Tuncay Cem Akkuş, lisans öğrenimini Doğu Akdeniz Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği bölümünde tamamlamıştır. İş hayatına PTT Genel Müdürlüğü'nde sistem mühendisi olarak başlayan Akkuş, kısa bir süre sonra Telekomünikasyon sektörüne geçiş yapmıştır. Sektörde sırasıyla Siemens A.Ş, Sabancı Telekom, Global İletişim, Turkcell Superonline ve son olarak Millenicom şirketlerinin operasyon birimlerinde mühendislik, yöneticilik ve altyapı projelerinde danışmanlık görevlerinde bulunmuş olup halen Millenicom'da görev yapmaktadır.

Yönetim Kurulu Üyesi

Yıl içinde Yönetim Kurulu Üyeliklerinde Gerçekleşen Değişiklikler

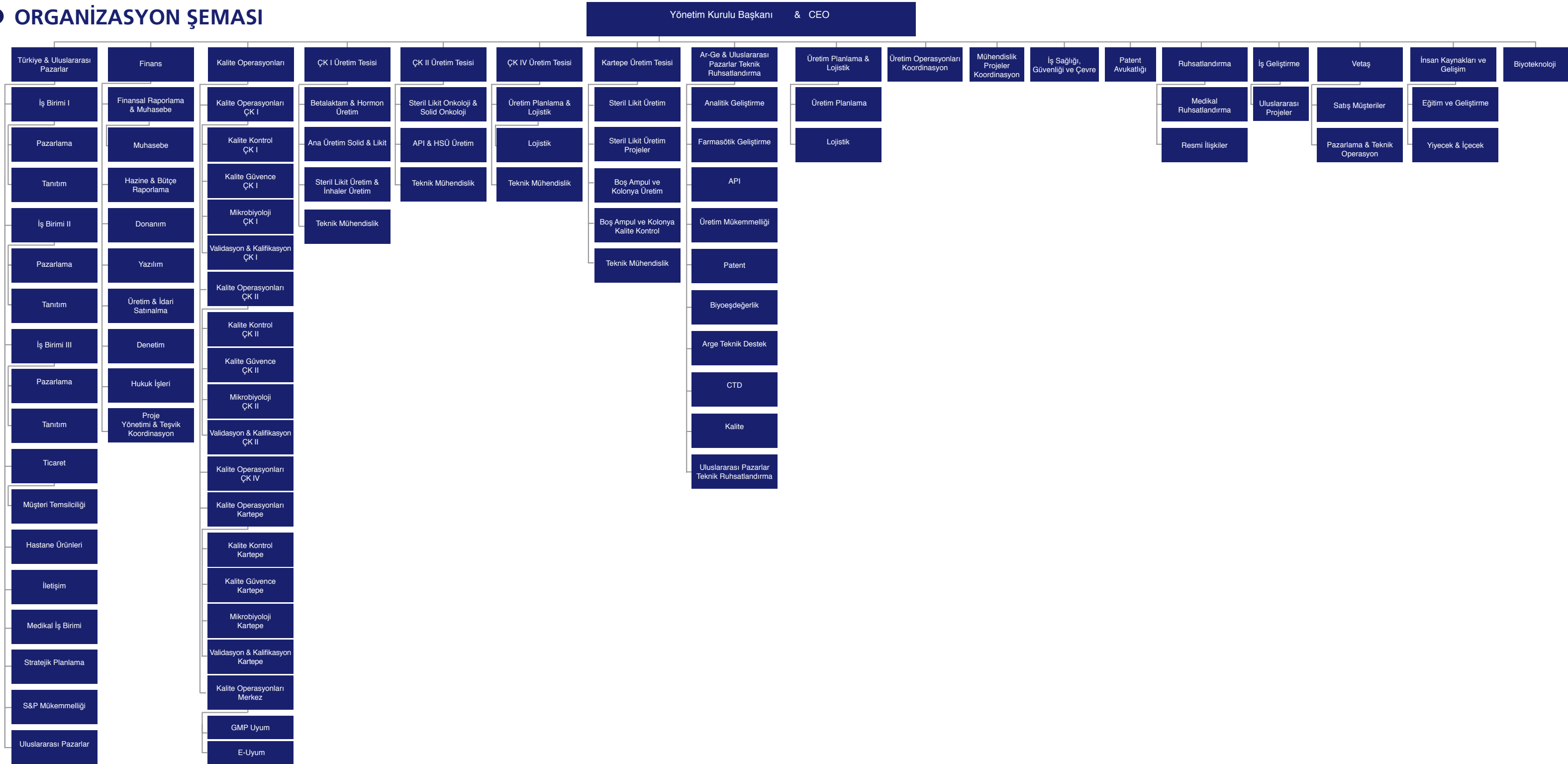
Yönetim Kurulu Üyeleri 15 Nisan 2019 tarihinde yapılan Yıllık Olağan Genel Kurul Toplantısında, 3 yıl süre ile görev yapmak üzere seçilmiş olup dönem içinde Yönetim Kurulu Üyelerinde bir değişiklik olmamıştır.

Üst Düzey Yöneticiler

Philipp Daniel Haas - (CEO)
Mesut Çetin - (CFO)
Doğan Varinlioğlu - Türkiye ve Uluslararası Pazarlar Genel Müdür Yardımcısı
Rıza Yıldız - Finansal Raporlama ve Muhasebe Direktörü
Hartwig Andreas Steckel - Arge ve Uluslararası Pazarlar Teknik Ruhsatlandırma Direktörü
Tijen Kavlak - İş Birimi Direktörü
İrfan Çinkaya - Biyoteknoloji Direktörü
Burç Kunter - Vetaş Direktörü (*)

(*) Vetaş Direktörü Burç Kunter 08.05.2019 tarihinde şirketimizdeki görevinden ayrılmıştır.

●●● ORGANİZASYON ŞEMASI

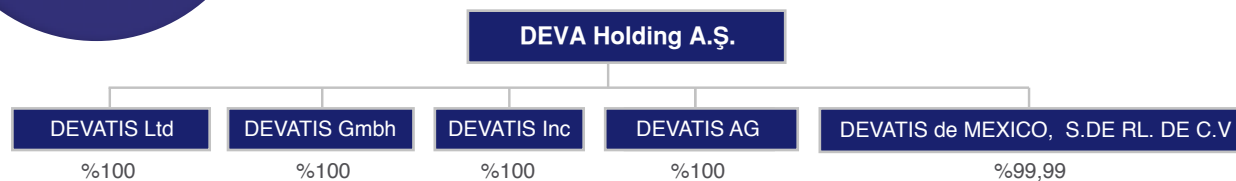
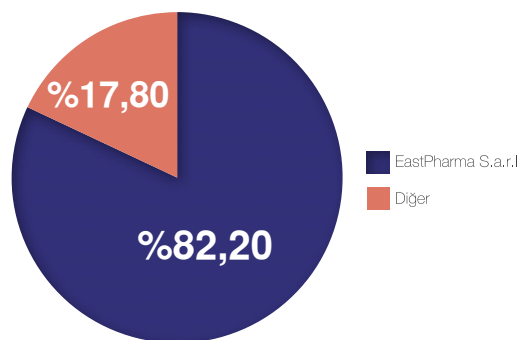
••• HİSSEDARLIK YAPISI VE BAĞLI ORTAKLIKLAR

EastPharma Ltd. DEVA Holding'i bünyesinde bulundurmakta olup, **A, B ve C grubu** hisselerine sahiptir.

A Grubu	
Direkt Kontrol	%74,00
B Grubu	
Direkt Kontrol	%72,00
C Grubu	
Direkt Kontrol	%82,20

HİSSEDAR YAPISI (C Grubu Hisseler)

İMTİYAZLI PAYLAR HAKKINDA BİLGİ

Şirketimiz sermayesi içinde beheri 0,01 TL değerinde 5 adet A grubu ve 5 adet B grubu olmak üzere toplam 10 adet 0,10 TL.lık imtiyazlı pay bulunmaktadır. Bu paylara tanınan imtiyazlar;

Kâr Payı İmtiyazı

A grubu imtiyazlı payların, dağıtılabilir kârdan, ana sözleşmede belirtilen sıra ve esaslara göre ayrılacak kârın % 10'unu alma hakkı bulunmaktadır.

Oy Hakkı Bakımından İmtiyaz

A ve B grubu imtiyazlı paylar, oy hakkı bakımından; C grubu payların on misli oy hakkına sahiptir.

Yönetim İmtiyazı

Yönetim Kurulu'nun iki üyesi A grubu imtiyazlı pay sahipleri tarafından gösterilen adaylar arasından, A ve B grubu imtiyazlı pay sahipleri tarafından seçilir.

••• MİSYON, VİZYON VE ANA İLKELER

Misyonumuz

Küresel ölçekte sağlıklı yaşama herkesin erişebilmesi amacıyla, yenilikçi ve farklı ürünleri yüksek kaliteli bir deneyim ile sunmak için varız.

Vizyonumuz

Rekabet ettiğimiz alanlarda dev ilaç markaları yaratarak ilk tercih olmak.

Değerlerimiz

- Zorluklara karşı dayanıklılık
- Sorumluluk üstlenmek
- Değişime ve gelişime açıklık
- Güvenilirlik
- İnsan odaklılık
- Takım çalışması

●●● İLAÇ SEKTÖRÜNDEN NOTLAR

Serbest piyasa ve ihale toplam IQVIA verilerine göre 2019 yılında, Türkiye ilaç pazarında; 2,548 milyon kutuluk ve 43,8 milyar TL (*) değerinde ilaç satışı gerçekleşmiştir. Pazar, bir önceki yılın aynı dönemine göre kutu olarak %2,7; TL olarak ise %31,4 oranında büyümeye kaydetmiştir.

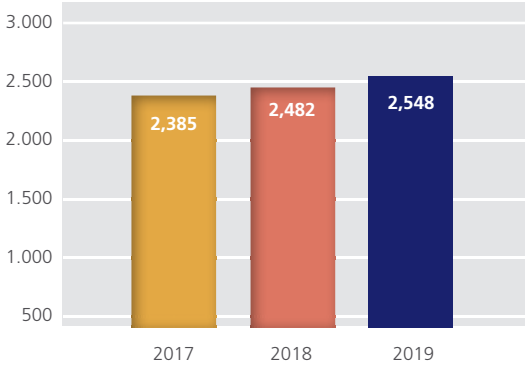
Türkiye ilaç pazarında, reçeteli ilaçların toplam ilaç pazarına oranı kutu satışında %96,8; TL’de ise %95,2’dir.

Ülkemizde pek çok tedavi grubundan ilaç ithalatı olmakla beraber ağırlıklı olarak, yeni ve yüksek teknoloji gerektiren preparatlar, kanser ilaçları, kan faktörleri, sinir sistemi ilaçları, insülin ve bazı kontrollü salım sistemine sahip olan ilaçlar ithal edilmektedir.

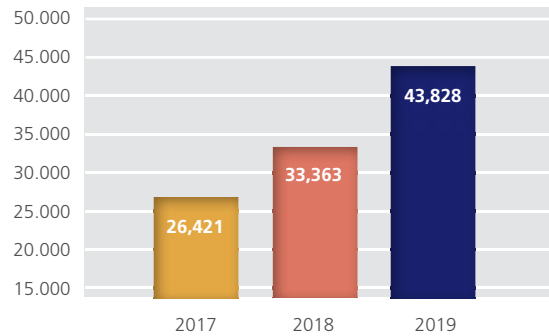
IQVIA verilerine göre, 2019 yılında ithal ürün satışları, kutu bazında %4,2 oranında küçülmüş, USD bazında ise %5,4 oranında büyüyerek 3,9 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Yerli ilaç pazarı ise, kutu bazında %4,3 oranında büyümüş, USD bazında da %13,5 oranında büyüyerek 3,8 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. İthalatın toplam Pazar içindeki oranı, kutu olarak %17,6 iken USD bazında %50,6’dır.

IQVIA verilerine göre 2019 yılında sektör kutu bazında %2,7 oranında, USD bazında ise %9,3 oranında büyüyerek 7,7 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Toplam ilaç pazarı %31,4 büyümeye 43,8 milyar TL’ye ulaşmıştır.

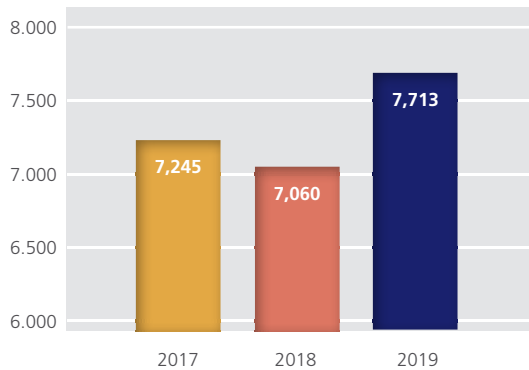
Toplam Pazar (Milyon Kutu)

Toplam Pazar (Milyon TL)

Toplam Pazar (Milyon USD)

* IMS HEALTH TIBBİ İSTATİSTİK TİCARET VE MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.’nin unvanı 13.04.2018 tarihi itibarı ile IQVIA TIBBİ İSTATİSTİK TİCARET VE MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ. olarak değişmiştir.

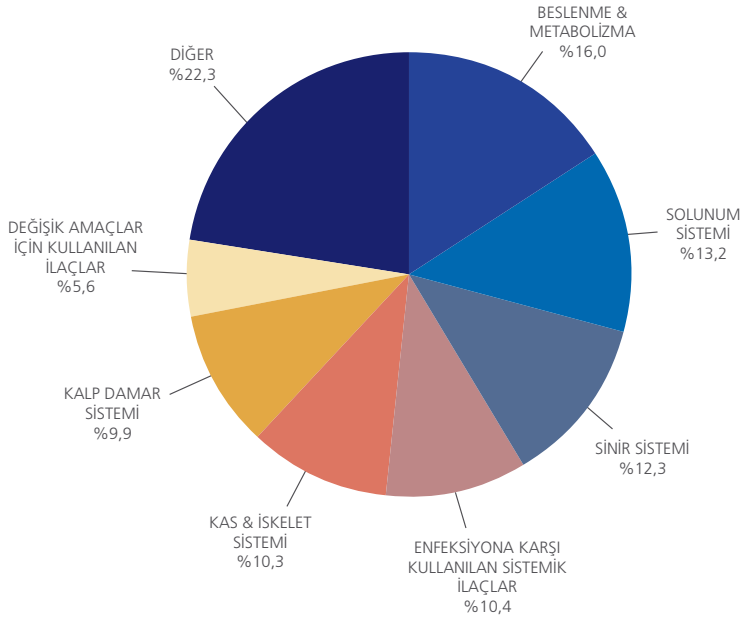
** IQVIA’nın hesaplama metodu değişikliğine bağlı olarak; “Mal Fazlası” kutu değere dahil olup, TL değere dahil değildir.

Kaynak: IQVIA Serbest + İhale Dataview

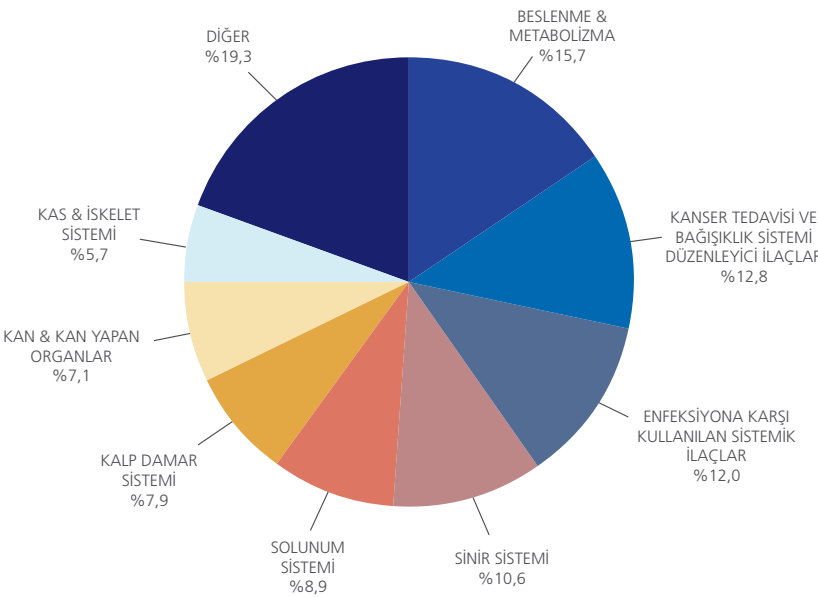
●●● İLAÇ SEKTÖRÜNDEN NOTLAR

Ülkemizde 2019 yılında ilaç segmentlerine göre pazar dağılımı kutu ve TL/USD bazında aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir. Hem kutu, hem TL/USD bazında Beslenme & Metabolizma segmenti en büyük paya sahip olmuştur.

Toplam Pazar % Satış Dağılımı (Kutu)

Toplam Pazar % Satış Dağılımı (TL/USD)

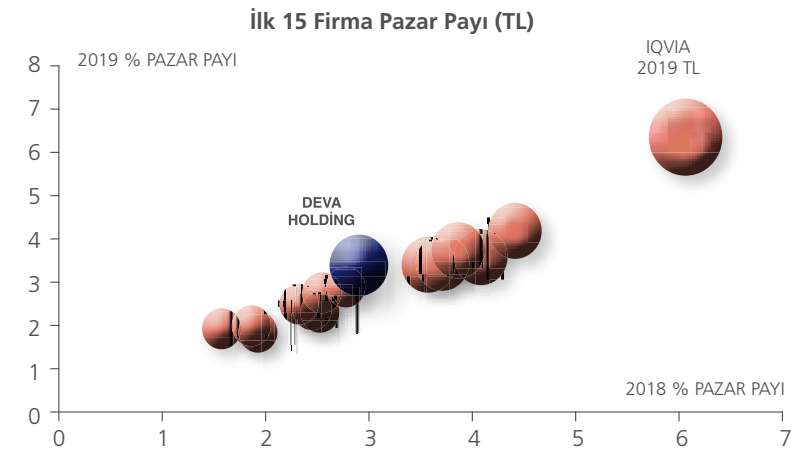
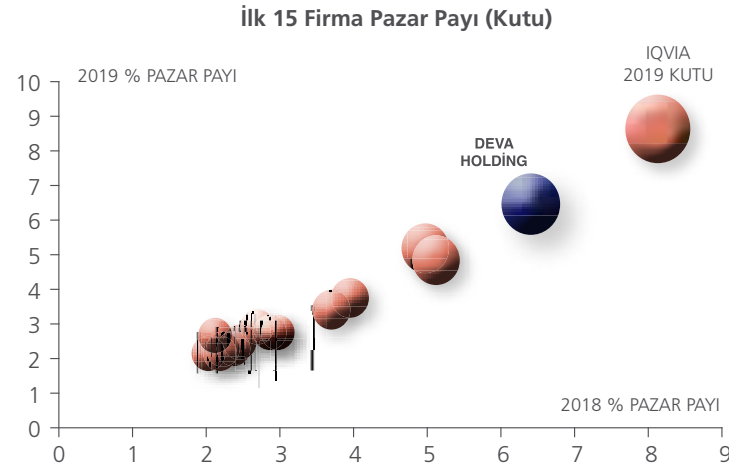

Kaynak: IQVIA Serbest + İhale Dataview

●●● DEVA'DA 2019 YILI

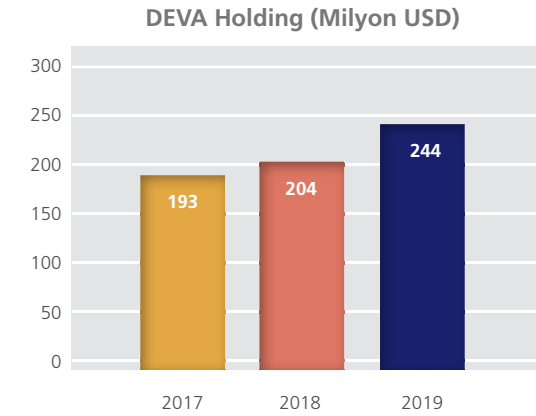
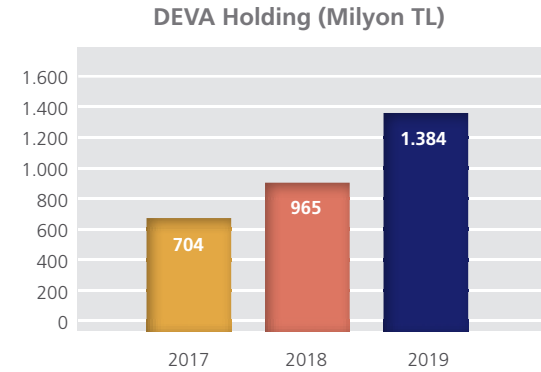
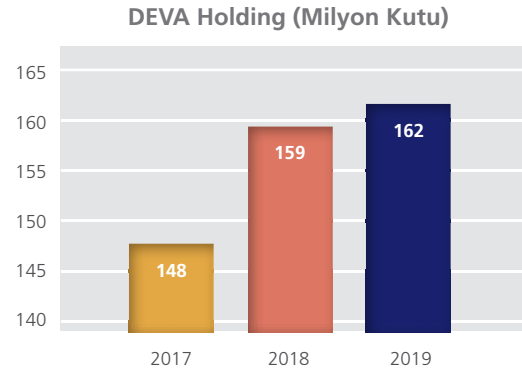
2019 yılında DEVA Holding kutu bazında 162,1 milyonluk IQVIA satışı (Serbest Piyasa + İhale) ile 2018 yılına göre %1,7'lik; TL bazında ise 1,384 milyonluk IQVIA satışıyla %43,5'lik büyüme kaydetmiştir.

DEVA Holding 2019 yılında kutu bazında 2. sıradaki yerini %6,4 pazar payı ile korumuş; TL bazında ise 3,2 pazar payı ile 7. sıradadır.

●●● DEVA'DA 2019 YILI

DEVA Holding ve toplam pazara ait kutu/TL/USD değerlerinin son 3 yıldaki gelişimleri aşağıdaki gibidir:

●●● DEVA'DA 2019 YILI

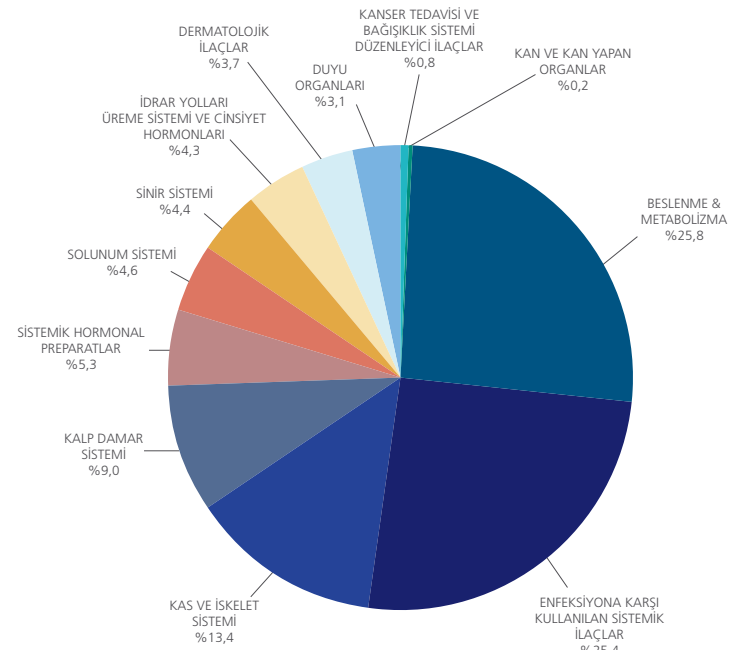
2019 yılında, Türkiye ilaç pazarının kutu bazında ilk 100 ürünü içerisinde DEVA Holding'ten sırasıyla; Devit D3, Dikloron, Cezol, Amoklavin, Dekort, Desefin, Tilcotil ve Pandev girmiştir.

2019 yılı IQVIA verilerine göre, şirket cirosunun %50'sini toplam 15 ürün oluşturmuştur. Bu ürünler sırasıyla; Amoklavin, Rivelime, Benipin, Devit-3, Dikloron, Depores, Depores X, Dilatrend, Dodex, Cezol, Candexil Plus, Cefaks, Madopar, Desefin ve Respiro'dur.

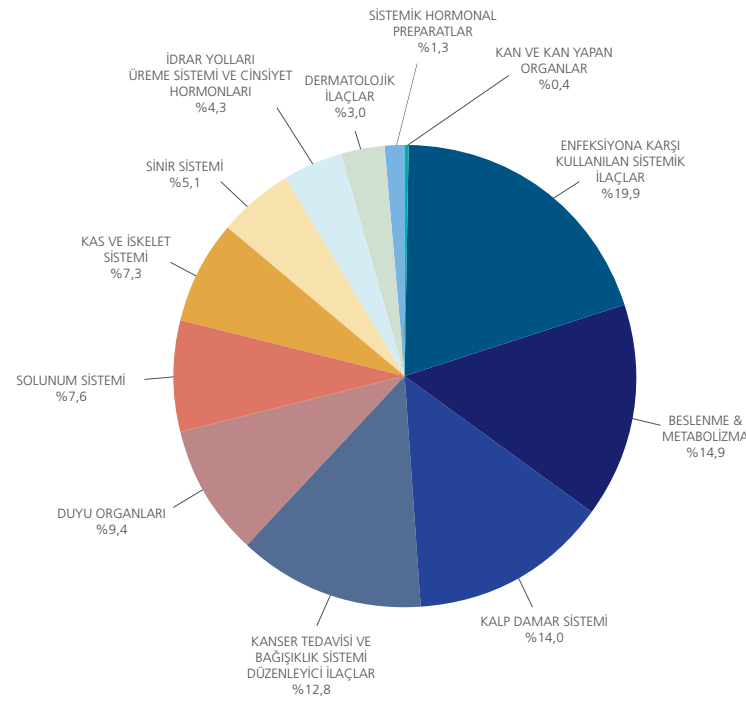
2019 yılında 17 yeni ürünün 24 farklı formda lansmanı yapılmış; ayrıca mevcut ürünlere 2 farklı form eklenmiştir.

DEVA Holding'in 2019 yılı ilaç satışının kutu bazında en büyük bölümünü Beslenme & Metabolizma grubu ilaçlar, TL/USD bazında en büyük bölümünü Enfeksiyona Karşı Kullanılan Sistemik İlaçlar Grubu oluşturmaktadır. Satışların kutu ve TL/USD bazında segment dağılımı aşağıdaki gibidir:

DEVA Holding % Satış Dağılımı (Kutu) 2019

DEVA Holding % Satış Dağılımı (TL/USD) 2019

●●● DEVA'DA 2019 YILI

ULUSLARARASI PAZARLAR

GMP Denetimleri

2019 yılında Çerkezköy-I tesisimizde US FDA, Yeni Zelanda, Rusya ve Libya otoriteleri tarafından GMP denetimi gerçekleştirilmiştir ve Rusya, Yeni Zelanda ve Libya tarafından onay alınmıştır.

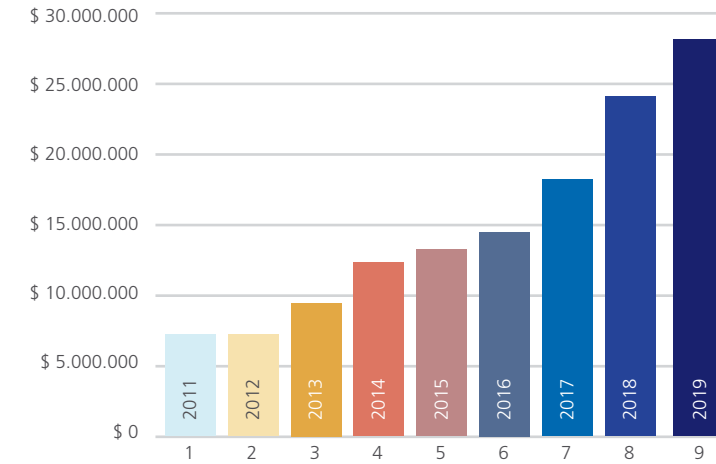
Çerkezköy-II tesisimizde Libya ve Türkiye otoritelerince başarı ile GMP denetimi gerçekleştirilmiş ve onay alınmıştır.

Bunun yanında Kartepe tesisimizde Infarmed/Portekiz, Rusya, Yeni Zelanda ve Libya otoritelerince gerçekleştirilen denetimlerden başarı ile geçilmiş ve onay alınmıştır.

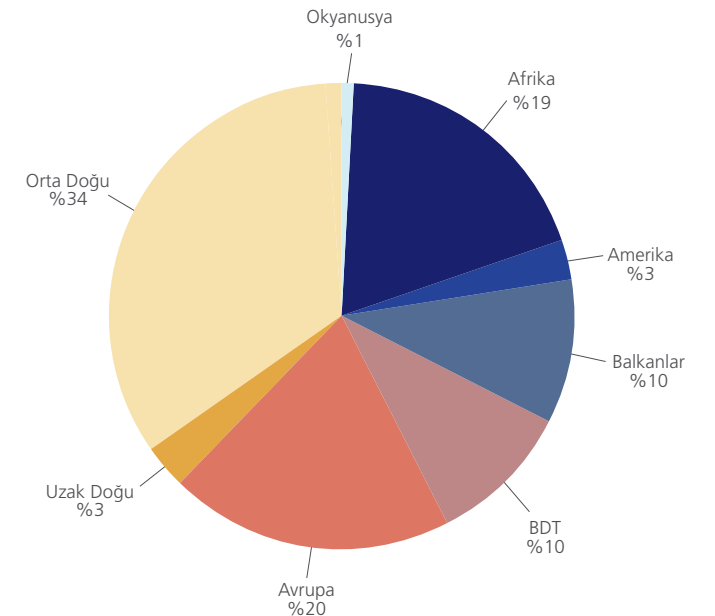
Beşeri İlaç ve Ham Madde İhracatı

Yurt dışındaki ilaç firmaları ve distribütörler ile anlaşmalar 2019 yılında da sürdürülmüş, ürünlerin DEVA markasıyla ve lisans sözleşmeleriyle yurt dışı pazarlara satışı, ana iş modelleri olarak devam etmiştir.

Yeni anlaşmaların ve stratejilerin sonuçlarını vermeye devam ettiği 2019 yılında, DEVA'nın beşeri ilaç ve ham madde ihracatı ile yurt içi API satışı ve fason projelerden elde ettiği ciro bir önceki seneye göre 15,48 artarak yaklaşık 27,6 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

2019 Yılı İhracatının Bölgeler Bazında Dağılımı;

●●● DEVA'DA 2019 YILI

Global anlamda büyüme stratejisi; yeni pazarlara giriş ve mevcut pazarlardaki gücün yeni ruhsatlarla artırılması olmak üzere iki temel yöntemle gerçekleştirilmektedir.

2019 yılında 28 ülkede toplam 112 adet ruhsat alınmış, böylece toplamda 63 ülkede 732 ruhsat sayısına ulaşılmıştır. Bu doğrultuda 2019 senesi beşeri ilaç ve ham madde ihracatı ile yurt içi API satışı ve fason projeler toplamı bir önceki seneye göre %15 oranında büyüme göstermiştir.

DEVA olarak kendi markamızla büyümeye devam ederken, global çapta faaliyet gösteren çok uluslu bir firma ile yerelleşme programı kapsamında yapılan iş birliği sonucunda sindirim sistemi ve mide rahatsızlıkları için kullanılan iki ürünün Çerkezköy'de yeni kurulan ve yüksek kapasiteli likit üretim hattında üretilmesi hususunda anlaşmaya varılmıştır.

Bahreyn, Cibuti, Gana, Hong Kong, Kuveyt, Suudi Arabistan, Sırbistan, İsviçre ve Tunus'a ilk satışlarımız gerçekleştirilmiştir.

Almanya'da kurulan Devatish GmbH ile yeni oftalmoloji ve onkoloji ürünlerinin yanı sıra solunum ve merkezi sinir sistemi gibi farklı terapötik alanlarda da ürün lansmanı yapılarak pazarda ürün çeşitliliğimiz artırılmaktadır.

Aktif satışın olduğu Balkanlar, Irak, Etiyopya ile birlikte birçok diğer pazarda solunum, oftalmoloji ve onkoloji ürünleriyle ilgili mevcut portföyümüz genişlemiştir.

Balkanlar'da, Körfez ülkelerinde, başta Irak ve Ürdün olmak üzere Orta Doğu'da, BDT bölgesinde bir çok farklı terapötik alanda büyüme kaydedilmiştir.

Uluslararası Platformdaki Tanıtım Faaliyetleri

Küresel ölçekte ticari faaliyetler hızla büyürken, itibar anlamında da bu pazardaki DEVA algısı fuar katılımlarıyla da artmıştır. Bu doğrultuda bu yıl Frankfurt'ta düzenlenen dünyanın en büyük ilaç ve ilaç bileşenleri fuarı olan CPhI WW, iş bağlantılarının güçlendirilmesini sağlamıştır. New York'ta gerçekleşen ve ilaç sektörünün önde gelen oyuncularını bir araya getiren DCAT Toplantıları'nda, Kuzey Amerika pazarına yönelik görüşmeler yapılmıştır.

2019 yılı boyunca bu ve benzeri uluslararası organizasyonlar ile DEVA'nın bu alandaki iletişim ağı genişletilmiş, yeni iş ortaklarıyla anlaşmalara zemin hazırlanmıştır.

Katılım Sağlanan Kongre ve Fuarlar:

- Vector Pharma 2019 Mexico
- CPhI China
- DCAT Annual Week–NY
- EuroPLX 69 –London
- EuroPLX 70–Berlin
- Pharma Synergy–Berlin
- Pharmavenue–Madrid
- CPhI Middle East & Africa 2019–Abu Dhabi
- CPhI Worldwide 2019-Frankfurt

●●● DEVA'DA 2019 YILI

2019 yılında uluslararası pazarlarda iş ortaklarımızın satış ve saha ekiplerine medikal ve ürün müdürleri tarafından İstanbul merkez ofiste ve yurt dışında ürün ve satış eğitimleri verilerek, DEVA kurumsal felsefesinin DEVA markasının yer aldığı bütün pazarlarda ortak payda ile hedef kitleye ulaştırılması sağlanmıştır.

Pazarlama aktiviteleri yoğun bir şekilde yürütülmüş ve sene başında belirlenmiş hedef pazarlar olan Etiyopya, Bosna, Makedonya, Irak gibi ülkelerdeki kanaat önderi yaklaşık 200 doktor ve eczacı DEVA genel merkezini ve üretim tesislerini ziyaret etmiştir. Aynı zamanda DEVA'nın Türkiye ve uluslararası pazarlardaki konumu, projeleri ve şirket misyon ve vizyonu paylaşılmıştır.

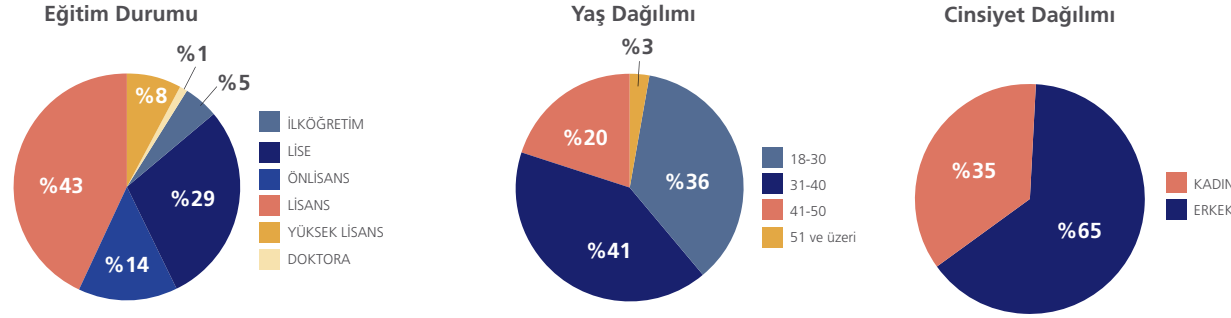
Uluslararası İş Geliştirme Projeleri

Uluslararası pazarlarda DEVA ürünlerinin büyüme stratejisi doğrultusunda, 2019 senesinde Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölgesi, Uzak Doğu ve Avrupa'da ağırlıklı olarak onkoloji ve antiinfektif alanlarını ve toplam 23 ülkeyi kapsayan 8 yeni lisans satış ve tedarik anlaşması imzalanmıştır. Devatis markasıyla Türkiye dışında operasyonların genişlemesi hedefi ile yeni coğrafyalarda altyapı çalışmalarımız başlamış olup, eş zamanlı ürün ruhsatlandırmaları gerçekleştirilmektedir.

2019 yılında portföyün güçlendirilmesi amacıyla birçok terapötik alan incelenmiş olup, yapılan fizibilite çalışmaları sonucunda gelecek ürün portföyüne, solunum grubu ağırlıklı olmak üzere, 10 farklı terapötik alanda, pek çok yeni ürün kazandırılmıştır. Yine bu kapsamda, hem konvansiyonel hem de biyoteknolojik ürünler için geniş bir portföy yaratabilmek adına, uluslararası bir çok firma ile iş birliği olanakları araştırılmıştır.

İNSAN KAYNAKLARI VE GELİŞİM

DEVA Holding A.Ş., yüksek profilli insan sermayesi ile daha fazla rekabet gücü kazandığı görüşünden de yola çıkarak; 61. kuruluş yıl dönümü olan 2019 yılı içinde de; saha tanıtım ve üretim tesisleri ağırlıklı olmak üzere bünyesinde istihdam yaratmaya devam etmektedir. Çalışanlara kariyer fırsatı sunulmaya devam edilerek özellikle terfilerde iç kaynaklara öncelik verilmektedir. Çalışanların, değerlendirme merkezi uygulamaları ve Terfi Komitesi değerlendirmeleriyle uygun görevlere atanabilmesine yönelik sistemler uygulanmaya devam edilmiştir. Bu gelişmeler sonucunda, şirketin 2019 yıl sonu itibarıyla demografik yapısı aşağıdaki gibidir:

2019 yılında da DEVA İnsan Kaynakları politikası kapsamında, meslek lisesi öğrencilerinin gelişimine katkı sağlanması ve üniversite öğrencilerinin eğitimleri sırasında iş yaşamlarının şekillenmesine destek olunması amacıyla stajyer alımlarına devam edilmiştir. Türkiye'nin önde gelen üniversiteleri ile staj kontenjan anlaşmaları imzalanmıştır. Yaz döneminde üniversite öğrencilerine, kış döneminde ise meslek lisesi öğrencilerine, DEVA Holding bünyesinde çeşitli departmanlarda staj imkanı sunulmuş olup; bu gençlerin gelişimlerine katkıda bulunularak henüz öğrencilik dönemlerinde iş yaşamı ile tanışmaları sağlanmıştır. Ayrıca üniversitelerde Kariyer Günleri gerçekleştirilerek, eczacılık ve kimya/kimya mühendisliği bölümlerinde okuyan öğrencilere, DEVA Holding'in ve ilaç sektörünün tanıtımı yapılmıştır. Aynı zamanda ilgili bölüm öğrencileri için üretim tesisi gezileri düzenlenmiştir.

DEVA Ailesi olarak; genel müdürlük ve tüm üretim tesislerinde yapılan kan bağışi kampanyasında, çalışanlar tarafından yapılan kan bağışları, Kızılay tarafından ücretsiz olarak ihtiyaç sahibi hastalara ulaştırılmıştır. Bu sosyal sorumluluk projeleri DEVA çalışanlarının topluma karşı etik ve sorumlu davranması yönünde örnek uygulamalar teşkil ederek; insan sağlığının önemini ve zorlu dönemlerde lider firmaların kurumsal sorumluluk bilinciyle süreklilik arz eden yardımlarla öncülük yapması gerekliliğini bir kez daha vurgulamıştır.

Çalışanların motivasyon, birlik ve beraberlik duygularını artırmak amacıyla kültür, sanat ve spor alanında çeşitli etkinlikler düzenlenmiş olup; spor turnuvası, piknik, kutlama, tatil, happy hour, konser vb. pek çok organizasyon gerçekleştirilmiştir. Çalışanların yaratıcılıkları desteklenerek, yeni fikir ve projeleri değerlendirilmiş ve ödüllendirilmiştir.

"Öner-Kazan" uygulamasıyla çalışanların, DEVA kurum kültür ve değerlerine uygun olan adayları açık pozisyonlara önerebilmesi; önerilen kişilerin işe alınması halinde ise öneride bulunan çalışanların ödüllendirilmesi sağlanmıştır.

Başarıya destek olmak amacıyla geleceğe umut olacak DEVA Ailesinin tıp, eczacılık, kimya/kimya mühendisliği, biyoloji, genetik ve biyomühendislik, biyokimya, biyomühendislik ve veterinerlik alanlarında okuyan başarılı çocuklarına burs verilmiştir.

"DEVA Performans Yönetim Sistemi" kapsamında; 2019 yılında verilen hedefler doğrultusunda tüm çalışanların yetkinlik bazlı performans değerlendirmesi yapılmıştır. "DEVA Yetkinlik Değerlendirme" süreci ise; DEVA Performans Yönetim Sistemi, Eğitim ve Gelişim, Seçme Yerleştirme ve Terfi süreçleri ile entegre yürütülmeye devam edilmiştir.

DEVA'nın hedef ve stratejileri doğrultusunda, çalışanların farklı gelişim ihtiyaçlarına hitap edecek çeşitlilikte eğitim programları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca teknik bilgi ve becerilerini artırmak, kişisel yetkinliklerini geliştirmek amacıyla yurt içi ve yurt dışında da eğitim etkinliklerine katılımları da desteklenmiştir.

Tanıtım ekiplerinin verimliliğini destekleyecek ve DEVA Tanıtım kültürünü tanımlayan DEVASIN'a ait deneyimsel eğitim etkinlikleri tasarlanmış ve uygulanmıştır. İlk ve orta düzey yöneticilere farkındalık sağlayacak seminerler düzenlenmiştir. Tüm çalışanların iş ve özel yaşamlarında verimli ilişkiler kurabilmelerini desteklemek amacıyla iletişim ve ilişki yönetimi eğitimleri gerçekleştirilmiştir.

Çalışanların, değişen dünyayı takip edebilmelerini ve bireysel gelişimlerini destekleyen yabancı dil eğitim projesi, güncel eğitim çözümleri de dahil edilerek güçlendirilmiştir.

Eğitim ve gelişim planlamalarında en güncel sanal sınıf, video, e-öğrenme ve mobil öğrenme teknolojileri kullanılarak tüm lokasyonlardaki çalışanlara ulaşacak farklı ve etkin öğrenme çözümleri sunulmuştur.

Tüm İnsan Kaynakları ve Gelişim faaliyetleri 2019 yılında da başarılı olarak sürdürülmüştür.

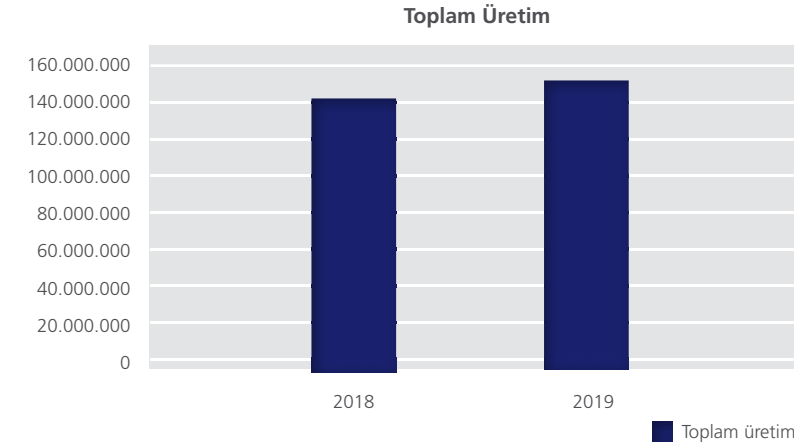
ÜRETİM TESİSLERİ

DEVA HOLDİNG ÇERKEZKÖY-İ ÜRETİM TESİSİ

DEVA Holding Çerkezköy-İ Üretim Tesisi; İstanbul'dan yaklaşık 110 km uzaklıkta, Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde 52.000 m² alan üzerine kurulu 32.000 m² kapalı alana sahiptir. Tesis; likit/yarı katı ve solid üretimi, sefalosporin üretimi, penisilin üretimi, hormonlu ürünler üretimi, inhalasyon ürünleri üretimi, steril likit ampul ve flakon ile yumuşak jel kapsül üretimi yapılan modern binalardan oluşur.

Üretim tesisinde 2018 yılında toplam 141 milyon kutu üretim yapılmışken 2019 yılında 153 milyon kutu üretim gerçekleştirilmiştir.

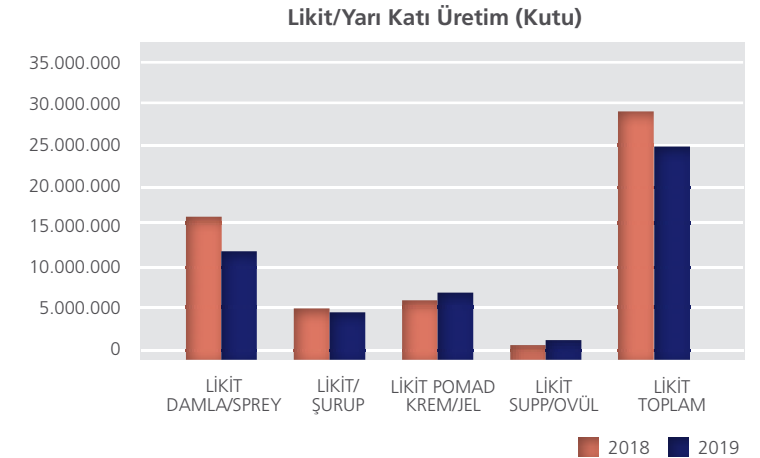
2019 Yılında toplam üretim rakamında %8 artış yaşanmıştır.

Likit / Yarı Katı ve Solid Üretim Bölümü

Likit ve yarı katı bölümünde; şurup - damla ve sprey, krem ve jel, suppozituar-ovul formundaki ilaçlar en son teknoloji ile üretilmektedir.

2018 yılında toplam 28,8 milyon kutu ürün üretilen bu bölümde, 2019 yılında toplam 25 milyon kutu üretim gerçekleştirilmiştir.

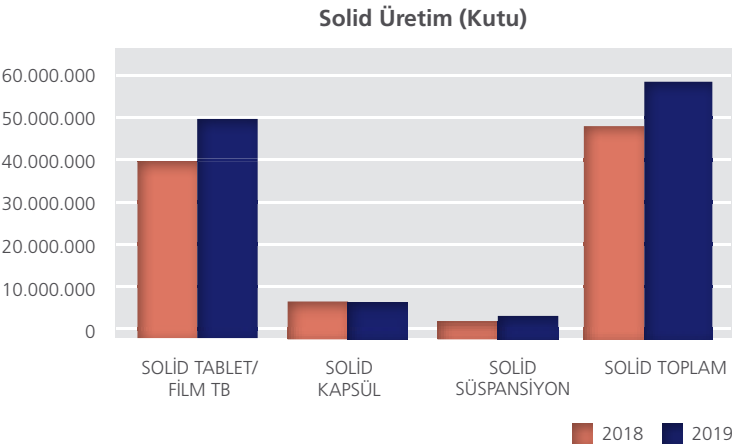

••• ÜRETİM TESİSLERİ

Solid bölümünde tablet/film tablet, kapsül, toz süspansiyon formundaki ilaçların üretimi son teknoloji ile yapılmaktadır.

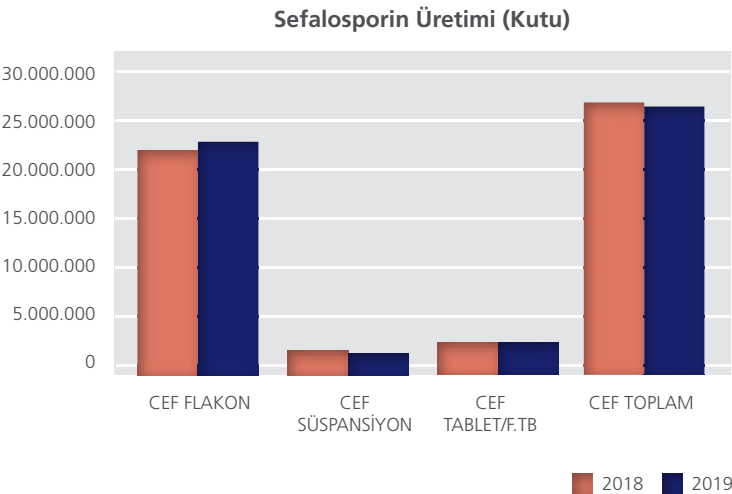
2018 yılında 48,9 milyon kutu ürün üretilen bu bölümde 2019 yılında 56,1 milyon kutu tablet/yumuşak jel kapsül ve 2,8 milyon kutu süspansiyon olmak üzere toplam 58,9 milyon kutu üretim gerçekleştirilmiştir.

2019 yılında Solid bölüm üretiminde 2018 yılına göre %20 artış olmuştur.

Sefalosporin Üretim Bölümü (Betalaktam I)

Sefalosporin bölümünde 2018 yılında 27,2 milyon kutu üretilmişken, 2019 yılında 23 milyon kutu steril toz enjektale flakon, 1,4 milyon kutu oral süspansiyon, 2,6 milyon kutu kaplı film tablet ve kapsül olmak üzere toplam 27 milyon kutu üretim gerçekleştirilmiştir.

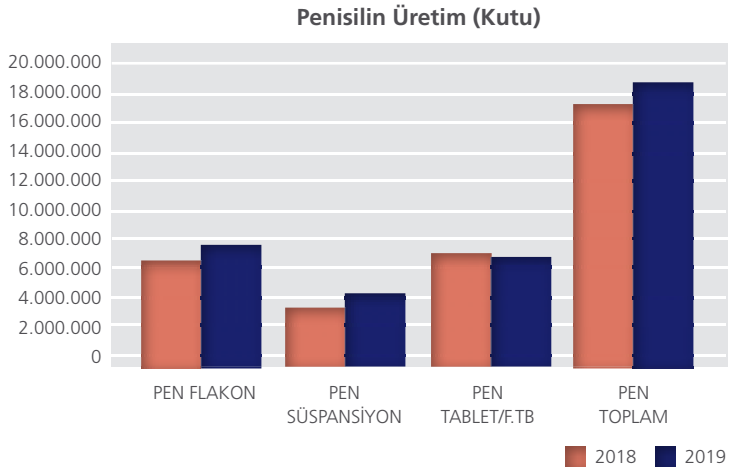

••• ÜRETİM TESİSLERİ

Penisilin Üretim Bölümü (Betalaktam II)

Penisilin bölümünde 2018 yılında 17,3 milyon kutu üretilmişken, 2019 yılında 7,8 milyon kutu steril toz enjektale flakon, 4,2 milyon kutu oral süspansiyon, 6,8 milyon kutu kaplı film tablet olmak üzere toplam 18,8 milyon kutu ürün üretilmiştir.

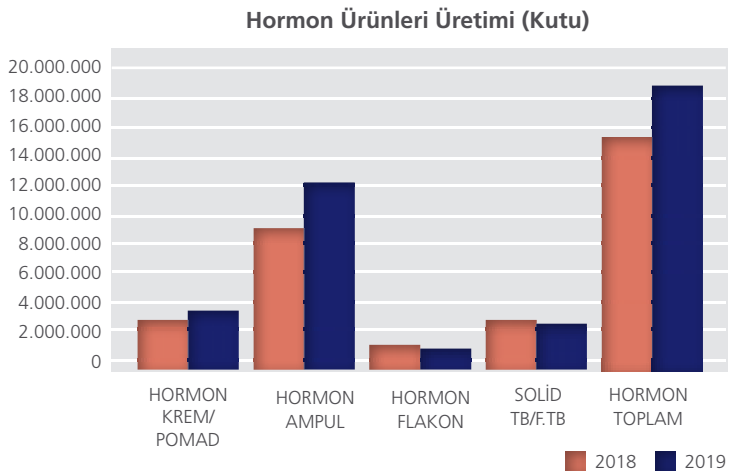
2019 yılında penisilin bölüm üretiminde 2018 yılına göre %9 artış olmuştur.

Hormon Ürünleri Üretim Bölümü

Hormonlu ürünler üretim bölümünde 2018 yılında 15,3 milyon kutu üretilirken 2019 yılında 3,2 milyon kutu krem/pomad, 2,5 milyon kutu solid tablet ve film tablet, 12,9 milyon kutu steril ampul, flakon ve damla olmak üzere yaklaşık 18,6 milyon kutu ürün üretilmiştir.

2019 yılında hormon bölüm üretiminde 2018 yılına göre %22 artış olmuştur.

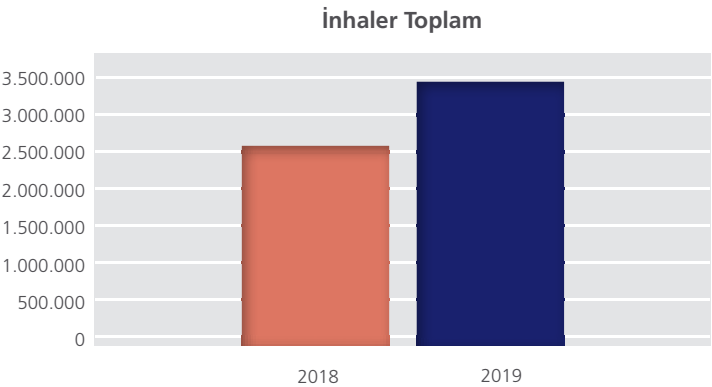

••• ÜRETİM TESİSLERİ

İnhalasyon Ürünleri Üretim Bölümü

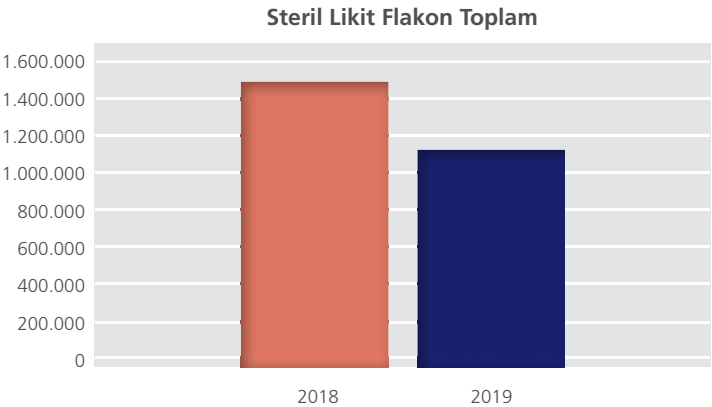
2014 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından onaylanan tesisin diğer bölümlerden ayrı binada, kendine ait havalandırma, su sistemi ve laboratuvarı bulunmaktadır. 2018 yılında 2,6 milyon kutu MDI ve DPI üretilmişken, 2019 yılında 3,5 milyon kutu üretim yapılmıştır.

2019 yılında inhaler bölüm üretiminde 2018 yılına göre %34 artış olmuştur.

Steril Likit Ampul ve Flakon ile Yumuşak Jel Kapsül Ürünler Üretim Bölümü

Steril Likit Ampul Flakon bölümünde 2018 yılında 1,5 milyon kutu steril flakon üretilmişken 2019 yılında 1,1 milyon kutu flakon üretimi gerçekleşmiştir.

••• ÜRETİM TESİSLERİ

DEVA HOLDİNG ÇERKEZKÖY-II ÜRETİM TESİSLERİ

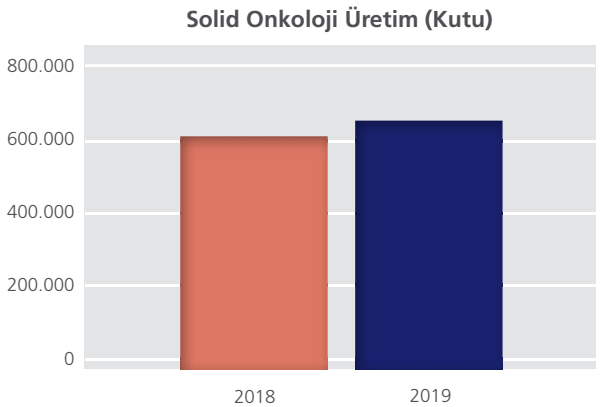
İstanbul'dan yaklaşık 110 km uzaklıkta, Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde 67.551 m² alan üzerine kurulu 21.968 m² kapalı tesislere sahip olan DEVA Holding Çerkezköy-II Üretim Tesisleri, solid onkoloji, steril likit onkoloji, hayvan sağlığı ürünleri ve API üretimi yapan modern üretim binalarından oluşmaktadır.

Solid Onkoloji Üretim Bölümü

Solid onkoloji üretim bölümünde tablet ve kapsül formunda ürünler üretilmektedir.

2018 yılında 603.163 kutu olan toplam üretim miktarı, 2019 yılında %8 artışla 653.626 kutu olarak gerçekleşmiştir.

••• ÜRETİM TESİSLERİ

2019 yılında üretilen toplam 653.626 kutu ürünün 228.442 adedi kapsül, 425.184 adedi tablet olarak gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, tablet formunda üretilen 425.184 kutu ürünün, 111.649 kutusu Avrupa pazarına, 228.442 adet kapsülün 104.236 kutusu EU-Avrupa ve US-Amerika pazarı için üretilmiştir.

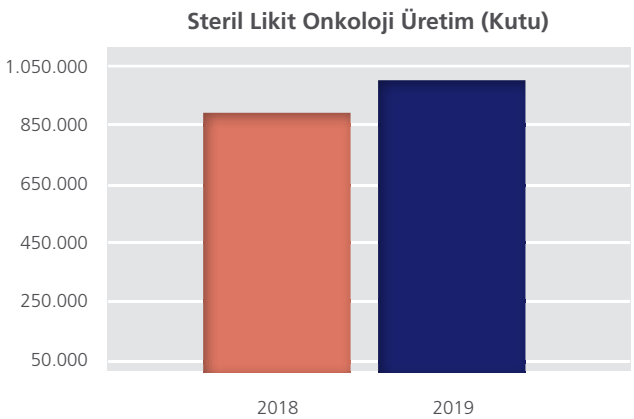
••• ÜRETİM TESİSLERİ

Steril Likit Onkoloji Üretim Bölümü

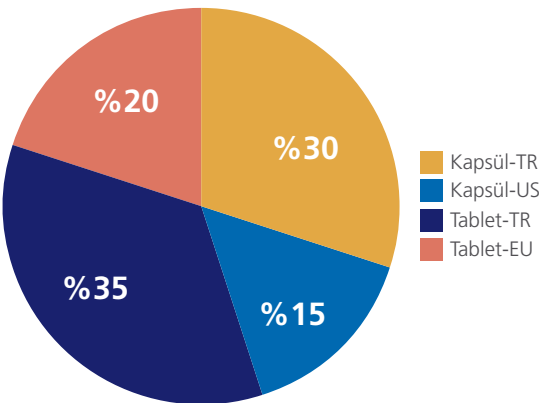
Steril likit onkoloji üretim bölümünde steril likit ve steril liyofilize toz formunda ürünler üretilmektedir.

Bölümün 2018 yılında 890.337 kutu olan üretim miktarı 2019 yılında %13'lük artışla 1.007.700 kutu olarak gerçekleşmiştir.

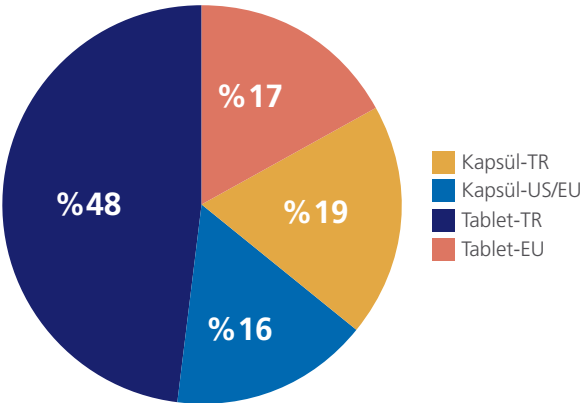
1.007.700 kutu ürünün, 756.174 kutusunu likit ürünler, 251.526 kutusunu liyofilize ürünler oluşturmaktadır.

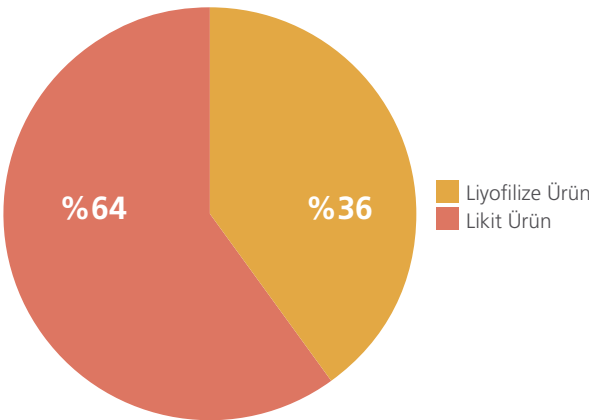
2018 Solid Onkoloji Ürünler Dağılımı

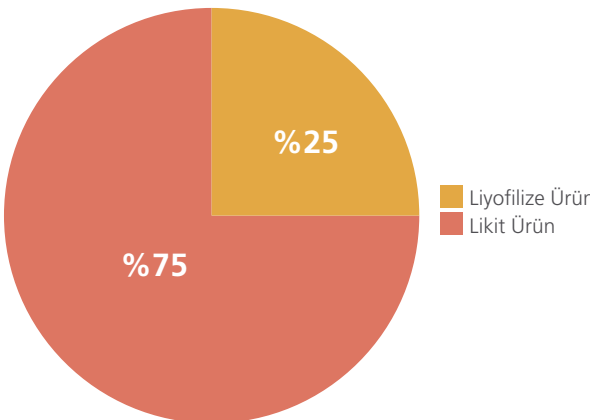
2019 Solid Onkoloji Ürünler Dağılımı

2018 Yılı Steril Likit Onkoloji Ürünler Dağılımı

2019 Yılı Steril Likit Onkoloji Ürünler Dağılımı

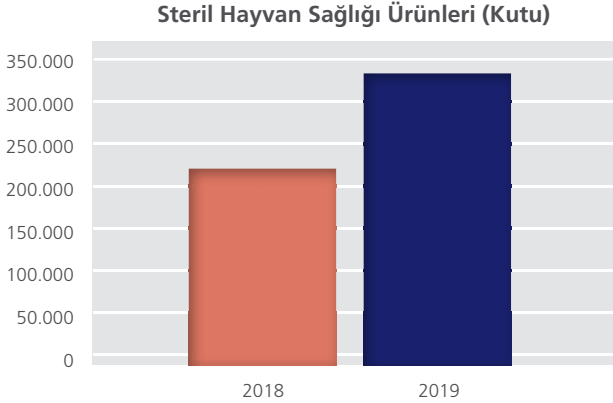

••• ÜRETİM TESİSLERİ

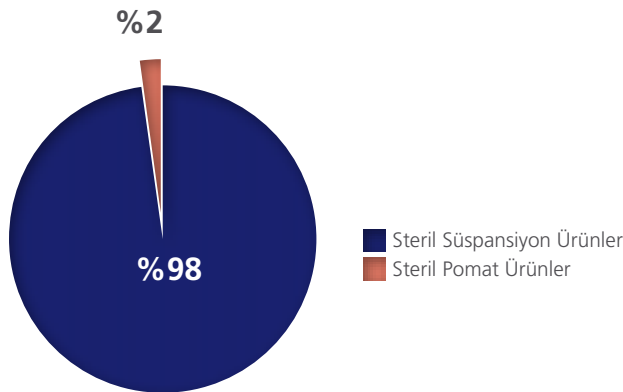
Steril Hayvan Sağlığı Ürünleri Üretim Bölümü

Steril hayvan sağlığı ürünleri üretim bölümünde steril süspansiyon ve steril meme içi pomat formunda ürünler üretilmektedir. Bölümün 2018 yılında 215.041 kutu olan üretim miktarı 2019 yılında %55'lik artışla 333.522 kutu olarak gerçekleşmiştir.

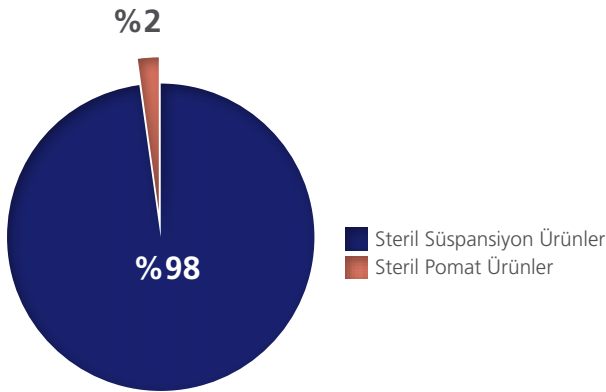
333.522 kutu ürünün 327.294 kutusu steril süspansiyon ürünler, 6.228 kutusunu steril meme içi pomat ürünler oluşturmaktadır.

2018 Steril Hayvan Sağlığı Ürünleri Dağılımı

2019 Steril Hayvan Sağlığı Ürünleri Dağılımı

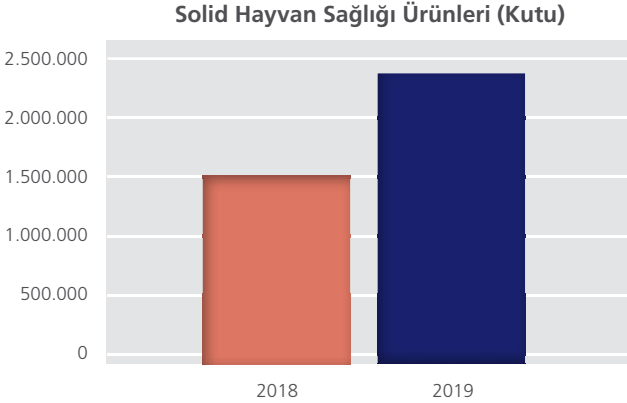
••• ÜRETİM TESİSLERİ

Non Steril (Solid) Hayvan Sağlığı Ürünleri Üretim Bölümü

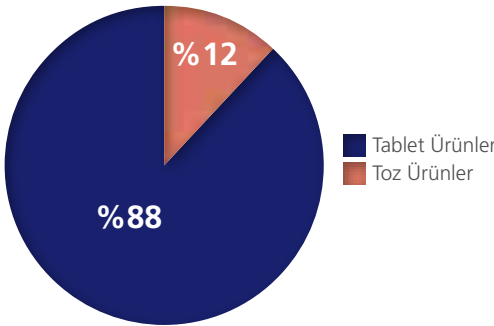
Non steril hayvan sağlığı ürünleri üretim bölümünde tablet formunda 7 adet, büyük ve küçük toz dolumda 16 adet ve torba toz dolumda 1 adet farklı ürün olarak üretilmektedir.

Bu bölüm, non-betalaktam ve betalaktam olmak üzere iki alt birimden oluşmaktadır. Non-betalaktam bölümünde; tablet, toz ve torba formunda hayvan sağlığı ürünleri üretilirken, betalaktam bölümünde toz formunda ürünler üretilmektedir.

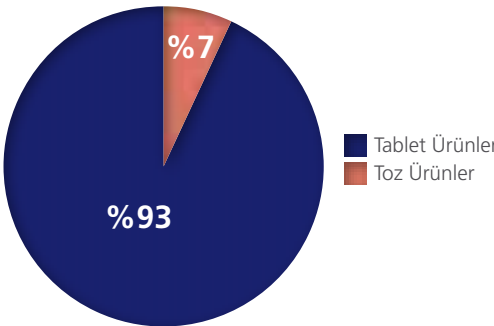
Bölümün 2018 yılında 1.478.543 kutu olan üretim miktarı 2019 yılında %63'lük artışla 2.411.678 kutu olarak gerçekleşmiştir. Bu ürünlerin dağılımı 2.242.333 kutu tablet, 169.345 kutu toz şeklindedir.

2018 Solid Hayvan Sağlığı Ürünleri Dağılımı

2019 Solid Hayvan Sağlığı Ürünleri Dağılımı

••• ÜRETİM TESİSLERİ

API (Etken Madde) Üretim Bölümleri

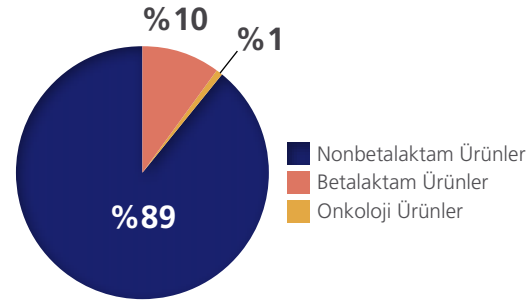
Tesiste fiziki olarak ayrı ve birbirinden bağımsız dört farklı API üretim bölümü bulunmaktadır: Non-betalaktam API, betalaktam non-steril API, betalaktam steril API ve onkolitik API.

2018 yılında 10.742 kg olan API üretim miktarı, 2019 yılında %36'lık artışla 14.617 kg olarak gerçekleşmiştir. API üretimleri iç ve dış müşteri taleplerine göre yapılmaktadır.

Non betalaktam, betalaktam ve onkoloji API üretim alanlarında 23 farklı API üretilmektedir.

2019 yılında üretilen toplam 14.617 kg API'nin 1.278 kg'ı non betalaktam, 13.290 kg'ı betalaktam ve 49 kg'ı onkoloji API olarak üretilmiştir.

2018 API Ürünleri Dağılımı

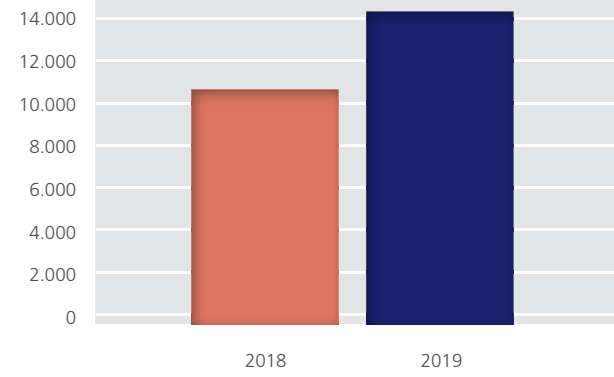
2019 yılında yeni ürün; Non betalaktam API üretim bölümünde, Apremilast ve Tiotropium Bromide, Onkolitik API üretim bölümünde Pazopanib API ürünlerin validasyon üretimleri yapılmıştır.

API üretimlerinde, üretim faaliyetlerinden kaynaklanan çevre etkilerini en aza indirmek için reaksiyondan çıkan toksik gazlar değişik çözeltilerle nötralize edilip atmosfere atılmaktadır.

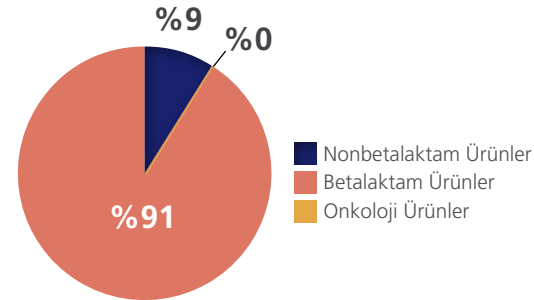
Özetlenecek olursa, DEVA Holding A.Ş. Çerkezköy-II tesislerindeki bitmiş ürün üretim miktarları 2018 yılında 3.187.084 adet iken, 2019 yılında %38'lik artışla 4.406.526 adet olarak gerçekleşmiştir.

Çerkezköy ana üretim ve API üretim tesislerimizde kapasite kullanım oranı ortalama %92'dir.

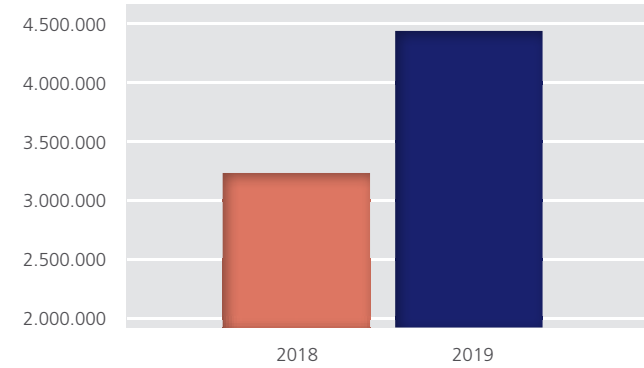
API Ürünleri (Kg)

2019 API Ürünleri Dağılımı

Çerkezköy-II Üretim

••• ÜRETİM TESİSLERİ

DEVA HOLDİNG KARTEPE ÜRETİM TESİSİ

İzmit-Ankara karayolu üzerinde, Kocaeli Kartepe mevkiinde, 32.000 m² alan üzerine kurulu, 16.500 m² kapalı tesis alanına sahip olan DEVA Holding Kartepe Üretim Tesisleri; steril likit ilaç üretim, boş tıbbi ampul üretim ve kolonya üretimi yapan modern binalardan oluşmaktadır.

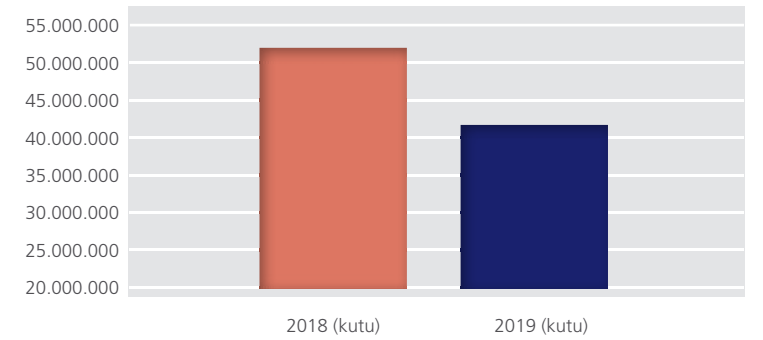
Steril Likit İlaç Üretim Bölümü:

Kartepe steril likit ilaç üretim tesisinde; steril likit enjeksiyonluk ampul, steril likit enjeksiyonluk flakon, steril likit enjeksiyonluk liyofilize flakon ve BFS (Blow-Fill-Seal) teknolojisi ile PE şişede, steril likit göz damlası, steril likit çözücü flakon ve steril nebulizasyon için inhalasyon çözelti içeren flakonlar üretilmektedir.

Ayrıca; 2019 yılı içerisinde kurulan yeni göz damlası hattı ile de; koruyucu içermeyen (preservative free) steril likit göz damlalarının da üretimi yapılabilmektedir.

2018 yılında 51,8 kutu steril likit ilaç üretimi yapılan tesisimizde, 2019 yılında toplam 42,3 milyon kutu üretim yapılmıştır.

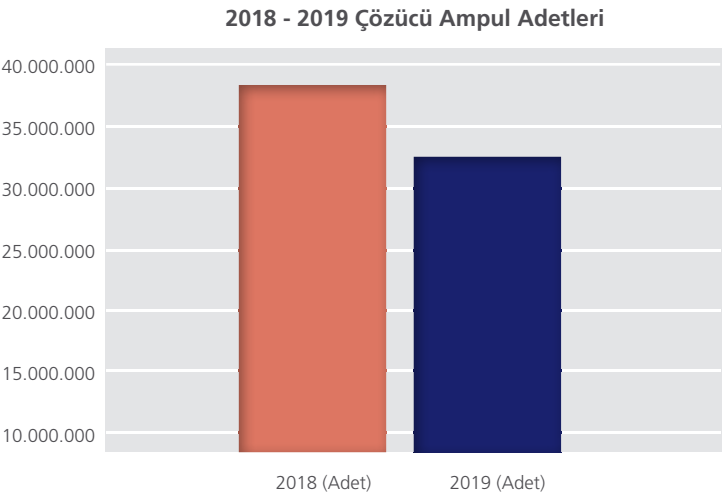
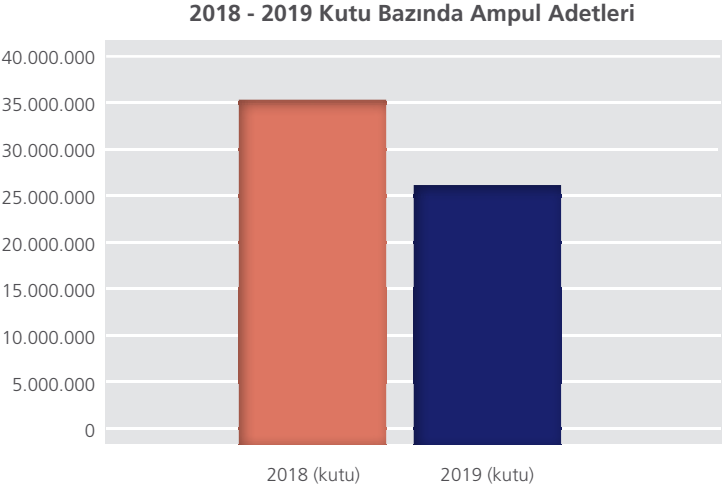
Steril Likit İlaç Üretimi

••• ÜRETİM TESİSLERİ

Steril Enjeksiyonluk Ampul Üretimi

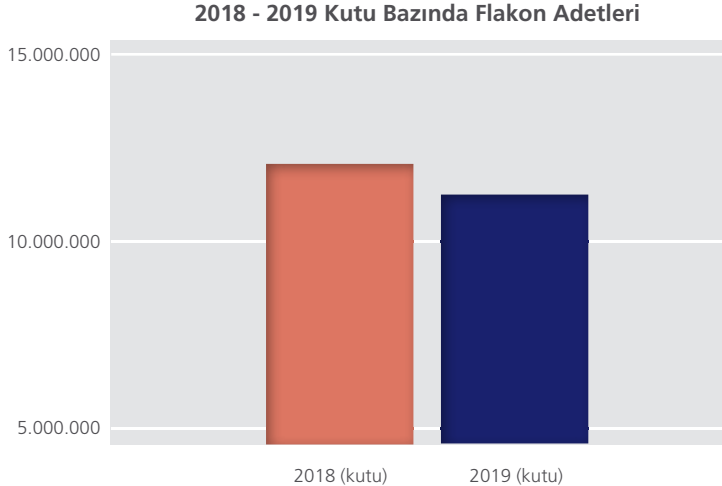
2018 yılında; toplam 35,65 milyon kutu ampul ve 38,55 milyon çözücü ampul üretimi yapılmış olan tesisimizde; 2019 yılında toplam 26,22 milyon kutu ampul ve 32,87 milyon çözücü üretilmiştir. 2019 yılında üretilen toplam tek ampul adedimiz 130 milyon'dur.

••• ÜRETİM TESİSLERİ

Steril Likit Enjeksiyonluk Flakon, Steril Likit Enjeksiyonluk Liyofilize Flakon Üretimi

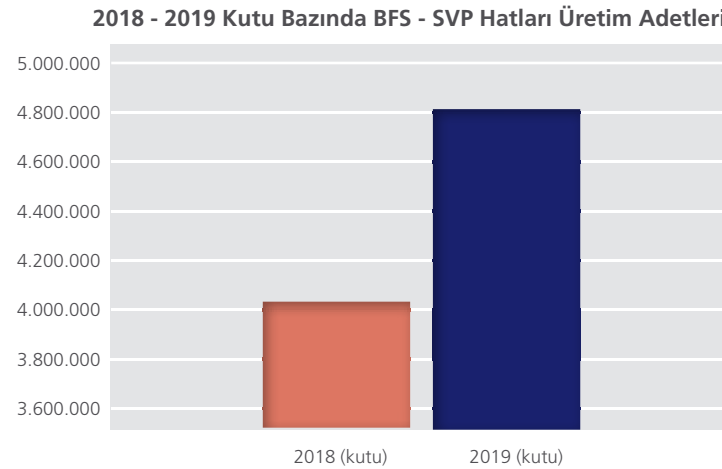
2018 yılında toplam 12,13 milyon kutu flakon üretimi gerçekleştirilmiş olan steril likit enjeksiyonluk flakon ve steril likit enjeksiyonluk liyofilize flakon üretim hattımızda; 2019 yılında toplam 11,2 milyon kutu flakon üretimi yapılmıştır.

BFS-SVP Üretimi

2018 yılında toplam 4,05 milyon kutu üretim gerçekleştirilmiş olan BFS-SVP üretim hatlarımızda; 2019 yılı içerisinde; toplamda yaklaşık olarak 4,8 milyon kutu üretim yapılmıştır. 2018 yılına göre yaklaşık %19'luk bir üretim artışı gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Alman Sağlık Bakanlığı (BFS-SVP üretim hatlarımız için), FDA (Amerika Birleşik Devletleri, Gıda ve İlaç İdaresi tarafından; sadece steril likit flakon ve steril likit liyofilize flakon üretim hattında üretilen liyofilize bir ürünümüz için) ile Kenya, Güney Afrika, Yeni Zelanda (Medsafe), Portekiz (Infarmed) ve Rusya sağlık otoritelerince onaylı üretim hatları ve tesisimizde; 2019 yılı içerisinde; Tarım ve Orman Bakanlığı, Infarmed (Portekiz), Medsafe (Yeni Zelanda) ve Rusya Sağlık otoriteleri ile CE ürün belgelendirmesi sebebiyle, onaylanmış kuruluş KIWA tarafından denetlemeler gerçekleştirilmiş olup, bu denetimlerden de başarıyla geçilmiştir.

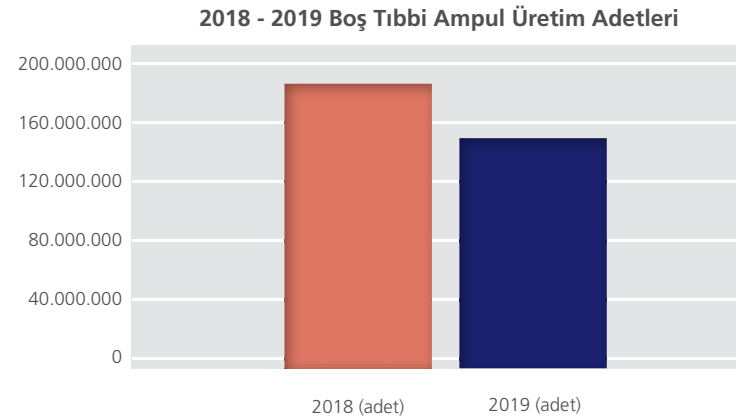
••• ÜRETİM TESİSLERİ

Boş Tıbbi Ampul Üretimi:

Boş tıbbi ampul üretim bölümümüz, tıbbi ampul üretiminde ülkemizin önde gelen üç şirketinden biridir.

ISO 9001:2015 sertifikasına da sahip olan bölümümüz; TUV Thuringen tarafından periyodik olarak denetlenmektedir.

2018 yılı boş tıbbi ampul üretim adedimiz 188,3 milyon iken; 2019 yılı üretim adedimiz, 150,3 milyon olarak gerçekleşmiştir.

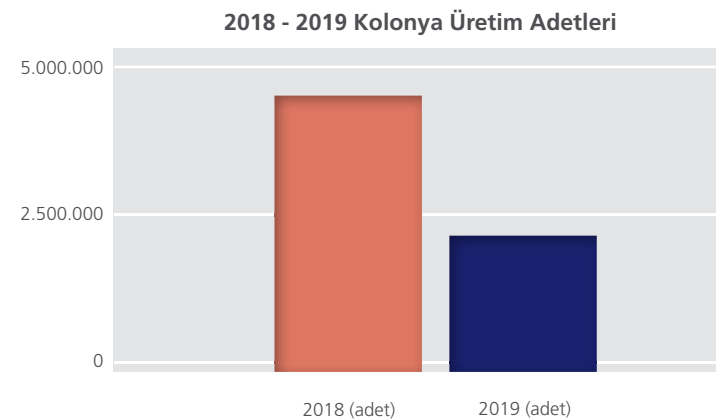
Kolonya Üretimi:

Türkiye'nin en çok satılan markalarından biri olan Boğaziçi Kolonyalarının üretimini yaptığı bölümümüzde; 80° Limon ve Lavanta kolonyası gibi çeşitli kesimlere hitap eden ürünler; T.C. Sağlık Bakanlığı, Kozmetik GMP uygulamaları doğrultusunda üretilmektedir.

Ayrıca; ISO 9001:2015 sertifikasına sahip olan bölümümüz; TUV Thuringen tarafından da periyodik olarak denetlenmektedir.

2018 yılı kolonya üretim adedimiz 4,5 milyon iken , 2019 yılı üretim adedi 2,1 milyon olarak gerçekleşmiştir.

Kartepe üretim tesislerimizde kapasite kullanım oranı %93'tür.

ÜRETİM GÖSTERGELERİ

Üretim tesislerimizde kutu bazında toplam beşeri ve veteriner ilaç üretimi; 2016 yılında 176,8 milyon kutu ve 2017 yılında 184,7 milyon kutu, 2018 yılında 196,7 milyon kutu ve 2019 yılında 200,7 milyon kutu olarak gerçekleşmiştir.

Toplam üretim değeri (ilaç ve diğer) ise; 2016 yılında 359,6 milyon TL ve 2017 yılında 401,1 milyon TL, 2018 yılında 541,4 milyon TL ve 2019 yılında 687,6 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

••• DEVARGE

DEVARGE olarak hedefimiz,

Eşdeğer ilaç geliştirmede öncü olmak, değer katılmış ürünler geliştirerek farklılık oluşturmak, regüle pazarlara ürünler geliştirmek ve ruhsatlandırarak pazara sunmak, yeni teknolojileri firmamıza adapte ederek geleceğe yatırım yapmak, üniversite-sanayi işbirliğinin sağlanmasıyla katma değeri yüksek ürünler geliştirmek ve patent tescili ile fikri haklarımızın korunmasını sağlamaktır.

Türkiye'nin en büyük jenerik ilaç üreticisi olmak ve uluslararası pazarlara ihracatı yapılabilecek katmedeğeri yüksek ürünler geliştirmek için çalışıyoruz.

Yaklaşık 190 eğitimli ve konusunda uzman personelden oluşan güçlü kadromuz, güncel teknoloji ile donatılmış laboratuvarlarımız ve üretim sahalarımız ile, yenilikçi ürünler geliştirmek için çalışıyoruz.

Ar-Ge faaliyetlerini ilgili otoritelerin beklentilerini karşılayacak şekilde, etik ve kanuni bütün düzenlemelere uygun yürütmek, raf ömrü boyunca ürünün güvenlik, etkinlik ve kalitesinin değişmediğini kanıtlayarak ürün ulaşabilirliğini artırmak, sürdürülebilir büyüme için verimliliği artırıcı yöntemler geliştirmek ve yeni teknolojilerin üretime adaptasyonu için çalışıyoruz.

Çalışma prensibimiz;
Ürünlerimizin kalitesinin güncel standartları karşılaması, bitmiş ürünler için patent ihlal etmeyen yeni formülasyonlar, yeni dozaj formları, ham maddeler için patent ihlal etmeyen farklı sentez yollarının ve/veya yeni polimorflarının bulunması yönündedir.

Uzun vadeli hedeflerimiz ise, eşdeğer ilaç geliştirmede öncü olmak, stratejik ürünlerde dikey entegrasyonu sağlamak, etkin madde ve yeni polimorf geliştirmede dünya ile rekabet etmek, değer katılmış ürünler geliştirerek farklılık oluşturmak, regüle pazarlara (EMA ve FDA) ürünler geliştirmeye devam etmek, yeni teknolojileri firmamıza adapte ederek geleceğe yatırım yapmak, üniversite-sanayi işbirliğinin sağlanmasıyla katma değeri yüksek ürünler geliştirmek, patent tescili ile fikri haklarımızın korunmasını sağlamaktır.

DEVARGE; Farmasötik Geliştirme, Analitik Geliştirme, Üretim Mükemmelliği, API Geliştirme, CDT Dokümantasyon, Patent ve Biyoteknoloji Bölümlerinden oluşmaktadır.

DEVARGE: Önformülasyon ve pilot üretim sahası, sentez ve ölçek büyütme laboratuvarları, stabilite sahası, analitik geliştirme laboratuvarları ve biyoteknoloji laboratuvarlarını kapsamaktadır.

●●● DEVARGE

- Türkiye pazarı için 17 adet ruhsat dosyası tamamlanarak ruhsatlandırma bölümüne devredilmiştir.
- Avrupa pazarı için 4 ürün dosyası hazırlanmıştır.
- ABD pazarı için 2 ürün dosyası hazırlanmıştır.
- İsviçre pazarı için 4 ürün dosyası hazırlanmıştır.
- Yeni Zelanda pazarı için 1 ürün dosyası hazırlanmıştır.
- Türkiye veteriner pazarı için 10 adet ruhsat dosyası tamamlanarak veteriner ruhsatlandırma bölümüne devredilmiştir.
- 9 adet ürün için regüle marketlerden ruhsat alınmıştır.
- Uluslararası marketlere 224 ruhsat başvurusu yapılmıştır. 100 adet ruhsat alınmıştır.
- 25 adet biyo-eşdeğerlik çalışması başlatılmıştır. 8 Çalışma başarılı şekilde tamamlanmış ve referans ürünleri ile eşdeğer oldukları kanıtlanmıştır. Onyeddi bio-eşdeğerlik çalışması devam etmektedir.
- 20 adet ticari ürünün maliyetini düşürmek amacıyla, etken maddeleri için alternatif kaynak çalışması yapılmıştır.
- 10 adet ticari ürünün verimliliğini artırmak için, proses süreçlerinde iyileştirme faaliyeti yürütülmüştür.
- 2 ilaç etken maddesinin (API) geliştirme çalışmaları tamamlanarak pilot serileri üretilmiştir.
- 4 ilaç etken maddesinin (API) pilot serileri üretilmiştir.
- 2 ilaç etken maddesi için Avrupa dosyası (ASMF) hazırlanmıştır.
- 20 adet ürünün (onkolitik, inhalasyon ve konvansiyonel) Türkiye ve yurt dışı pazarları için geliştirme çalışmalarına başlanmıştır.
- 8 veteriner ürününün geliştirme çalışmaları başlanmıştır.
- 12 adet etken maddenin (API) sentezi için proses geliştirme çalışmalarına başlanmıştır.
- 21 adet TÜBİTAK TEYDEB başvurusu yapılmıştır. 18 adet TÜBİTAK TEYDEB projemiz onaylanmıştır.
- Üniversite –Sanayi işbirliği kapsamında; 1 TÜBİTAK SANTEZ ve 2 ARDEB 1003 projemiz tamamlanmıştır. 7 Projemiz (TÜBİTAK BİDEB 2244 Sanayi Doktora Programı, 1007 KAMAG, TEYDEB) devam etmektedir.
- 2 adet patent başvurusu yapılmıştır.

DEVA Türkiye Ruhsatlandırma Departmanı;

- Teknik Ruhsatlandırma
- Fiyat ve Geri Ödeme
- Resmi İlişkiler
- Medikal Ruhsatlandırma ve Farmakovijilans
- Ambalaj

gruplarından oluşmaktadır.

DEVA'da ruhsatlandırma faaliyetleri kapsamında 2019 yılında 51 adet ruhsat onayı alınmış olup, 54 adet ürün onay aşamasında bulunmaktadır.

●●● VETAŞ

Faaliyet yapısında hiçbir değişiklik olmaksızın 2016 yılında DEVA Holding bünyesine katılan ve veteriner ilaçları üretim ve pazarlaması alanında faaliyet gösteren Vetaş, Türkiye hayvan sağlığı ilaçları sektörünün önde gelen markaları arasında yer almaktadır.

Hastalıkların önlenmesi ve tedavisinde yüksek kaliteli çözümler üreten Vetaş, yenilikçi ürün portföyü ile sektörün en geniş ürün yelpazelerinden birine sahiptir.

Ekonomik gelişmelere, et, süt, yem ve canlı hayvan fiyatlarına son derece duyarlı olan sektördeki tüm gelişmeleri doğru zamanda doğru stratejilerle değerlendiren Vetaş, güçlü konumunu korumak ve ileriye götürmek amacıyla geleceğe dönük projelere ağırlık vermektedir.

Vetaş, kaliteli, sağlıklı, güvenli ve verimli hayvansal gıda üretiminin sağlanması için, sahip olduğu üstün teknolojik altyapısı ile her anlamda ihtiyacı karşılamaya her zaman olduğu gibi 2019 yılında da devam etmiş, yeni ürün çalışmalarına ağırlık vererek, saha dinamikleri doğrultusunda ürün yelpazesini genişletme projelerine odaklanmıştır.

Hayvan sağlığı ilaçları alanındaki 46 yıllık tecrübemizi, uluslararası pazarlarda genişletme hedeflerimiz doğrultusunda uzun vadeli iş ortaklığı çalışmalarımız devam etmektedir. Hayvan sağlığı ürünleri üretimi ile ilgili ÇK-I ve ÇK-II tesisleri için alınan EU GMP sertifikaları Vetaş ürünlerinin ihracatına büyük ivme katmakta, ihracat portföyüne her yıl yeni ülkeler ilave olmasını sağlamaktadır.

Yurt dışında ruhsat çalışmalarına aktif olarak devam eden Vetaş, ülkemizde de güncelleme ve yeni ürün olmak üzere ruhsat çalışmalarına hızla devam etmektedir.

Vetaş, 2019'de ülkemizde ve KKTC'de düzenlenen kongrelere sponsor olarak katılım sağlamıştır. Yakın Doğu Üniversitesi Veteriner Fakültesi tarafından düzenlenen 3. Çiftlik Hayvanlarında Fertilite ve Meme Sağlığı Kongresi, Çiftlik Hayvanları Hekimliği Derneği'nin Fethiye'de düzenlemiş olduğu 1. Uluslararası Çiftlik Hayvanları Hekimliği Kongresi ve KKTC'de düzenlediği Koyun-Keçi Sağlığı ve Yönetimi Kongresi ile Türk Veteriner Jinekoloji Derneği VIII. Ulusal & II. Uluslararası Kongresi'ne veteriner hekim katılım sponsoru olmuştur. Ayrıca İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Veteriner Fakültesi'nin düzenlediği 21. Uluslararası Veteriner Hekimliği Öğrencileri Bilimsel Araştırma Kongresi ile Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nin düzenlemiş olduğu "VetAnka-2019 6. Kariyer Günleri ve Sektörle Buluşma" etkinliğine sponsor olarak destek vermiştir. İntörn öğrencilere yönelik Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi ve Harran Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nde kariyer günleri etkinliği düzenlemiştir.

Vetaş, "Bilimin Işığında" sloganıyla hayata geçirmiş olduğu, yerel ve genel olmak üzere çok sayıda veteriner hekime ulaştığı Vetakademi Kampüs eğitim programlarıyla bilimsel ihtiyaçların karşılanmasında köprü olmaya devam etmektedir.

İletişim Bilgileri: Halkalı Merkez Mahallesi Basın Ekspres Cad.
No: 1 K.Çekmece - İstanbul
Tel: (212) 692 92 92 Fax: (212) 697 02 08
Web sitesi: www.vetas.com.tr

İDARİ FAALİYETLER

RİSK YÖNETİM VE İÇ KONTROL MEKANİZMASI

Şirketimizin risk yönetimine ilişkin faaliyetleri Risk Yönetim Komitesi koordinasyonunda yürütülmektedir. Risk Yönetim Komitesi, Kredi Komitesi ve İç Denetim’den gelen bilgileri, Kurumsal Risk Yönetimi çerçevesinde değerlendirmekte, değerlendirme sonuçlarını ve varsa riskleri azaltmaya yönelik aksiyon planlarını oluşturarak Yönetim Kurulu’na sunmaktadır.

Kredi Komitesi, müşterilere mal alımlarında tahsis edilecek kredi limitlerini ve alınacak teminatların esaslarını belirlemektedir. Limit ve teminatların belirlenmesinde müşterinin ortaklık yapısı, taşınmazları, finansal durumu ve bölgede hakkında yapılan istihbarat çalışmalarından faydalanılır. Müşterilerin açık hesaplarının sürekli olarak kontrol edilmesiyle, teminat oranlarının istenilen düzeylerde tutulması ve şüpheli alacak riskinin asgariye indirilmesi amaçlanmaktadır.

İç Denetim Müdürlüğü, Şirket’in yürüttüğü tüm faaliyetlerin, uluslararası denetim ilkelerine ve genel kabul görmüş yönetim standartlarına, Şirket’in ana sözleşmesi ile yazılı politika ve uygulamalarına uyumunu denetleyerek, verimli ve etkin kontrollerin yapılmasını ve iyileştirici tedbirlerin zamanında alınmasını sağlar. İç Denetim Müdürlüğü, denetim planı çerçevesinde bütün birimleri risk yönetimi açısından değerlendirerek, denetim sonuçlarını düzenli olarak Risk Yönetim Komitesine ve Denetimden Sorumlu Komiteye sunmaktadır.

2019 yılında da şirketin faaliyetlerine yönelik iç denetim çalışmaları yapılmış, tüm birimlerden gelen risk bildirimleri de değerlendirilerek bulgular ve bunları iyileştirmeye yönelik tavsiyeler Yönetim Kurulu’na sunulmuştur.

DÖNEM İÇİNDE ANA SÖZLEŞMEDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER VE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN NELER OLDUĞU

Şirketimizin 15.04.2019 tarihinde yapılan Genel Kurul Toplantısında; Şirket Yönetim Kurulu’nun 18.01.2019 tarih 2019/3 sayılı kararı çerçevesinde, Sermaye Piyasası Kurulu’nun 12.02.2019 tarih, 29833736-110.03.03-E.2243 sayılı uygun görüşü ve T.C. Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü’nün 19.02.2019 tarih 50035491-431.02 sayılı izinleri gereğince, Şirket esas sözleşmesinin 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 ve 23. maddeleri değiştirilmesine, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51 ve 52 maddeleri ise iptal edilmesine karar verilmiştir.

ORTAKLIĞIN;

Sermaye Durumunda Dönem İçindeki Değişiklikler

Dönem içinde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Dönem İçinde Gerçekleşen Denetimler

Şirketimizde 01.01.2019 - 31.12.2019 döneminde herhangi bir denetim yapılmamıştır.

Dönem İçinde Şirket Faaliyetlerini Önemli Derecede Etkileyebilecek Mevzuat Değişiklikleri Hakkında Bilgi

Bulunmamaktadır.

Açılan Davalar

Açılan davalar, muhtelif iş davaları ve vergi cezalarına ilişkin davalardan oluşmaktadır. Konu ile ilgili detaylı bilgi mali tablolarda 17 nolu dipnotta verilmektedir.

Şirketin Yatırım Danışmanlığı ve Derecelendirme Gibi Konularda Hizmet Aldığı Kurumlarla Arasında Çıkan Çıkar Çatışmaları ve Bu Çıkar Çatışmalarını Önlemek İçin Şirketçe Alınan Tedbirler Hakkında Bilgi

İlgili kurumlarla şirketimiz arasında herhangi bir çıkar çatışması olmayıp, kurumlarla yapılan sözleşmelerde çıkar çatışmasını engelleyen hükümlere yer verilmektedir.

Toplu Sözleşme Uygulamaları

Çalışanlarla Toplu İş Sözleşmesi bulunmamaktadır.

Personel ve İşçi Hareketleri

Herhangi bir personel ve işçi hareketi olmamıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü

01.01.2019 - 31.12.2019 döneminde DEVA Holding A.Ş.nin kıdem tazminatı yükümlülüğü toplam 27.558.748 TL olup, ilgili mevzuata göre tamamı için karşılık ayrılmıştır.

İDARİ FAALİYETLER

Çalışanlara Sağlanan Hak ve Menfaatler

Çalışanlarımıza ücretlerinin dışında, görevlerinin gerekleri doğrultusunda, iş yerinde yemek, giyim, personel servisi, bayram harçlığı, çocuk ve tahsil yardımları, gıda yardımı, yakacak yardımı, evlenme, aile, doğum yardımları yapılmış, hayat sigortası ile isteğe bağlı grup sağlık sigortası uygulamalarına devam edilmiş olup 2020 yılında Tamamlayıcı Sağlık Sigortası uygulaması başlatılmıştır.

Dönem İçinde Yapılan Bağışlar Hakkında Bilgi

01.01.2019-31.12.2019 döneminde çeşitli kurum ve derneklere 664.362 TL tutarında bağış ve yardım yapılmıştır.

Şirketimiz “İnsan sağlığı dünyanın neresinde olursa olsun vazgeçilmez önceliğimiz” ilkesinden yola çıkarak toplumun yaşam kalitesini iyileştirmek ve ekonomik, çevresel, kültürel ve sosyal gelişmeye destek verme sorumluluğunun bilincinde olarak, kamu kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte yürüttüğü sosyal sorumluluk faaliyetlerine 2019 yılında da devam etmiş, bu amaçla; çeşitli eğitim ve sağlık kuruluşlarının donanım eksikliklerinin giderilmesi için gerekli destek verilmiştir. Ayrıca, hastalıklar konusunda farkındalığı artırmak ve sağlıklı yaşama dikkat çekmek için geliştirilen projeler kapsamında, dalış alanında dünya rekorlarına imza atan genç milli sporcumuz Şahika Ercümen’in sponsorluğuna devam edilmiştir.

İnsani yardım alanında dünyanın en saygın kuruluşlarından biri olan Türk Kızılay ile geçmişten bu yana ilaç yardımı, kan bağışı gibi pek çok konuda gerçekleştirdiğimiz işbirliği projelerine devam edilmiş, bu yıl da ‘Hilal-i Ahmer Koleksiyonu’ Projesi’nde yer alarak kuruluşunun 150. yıl dönümünde gerekli destek sağlanmıştır.

KOMİTELER VE ÇALIŞMA ESASLARI

Denetimden Sorumlu Komite

Eşref Güneş Ufuk	Başkan (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Tuncay Cem Akkuş	Üye (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)

Denetimden Sorumlu Komite; Sermaye Piyasası Mevzuatı çerçevesinde, ortaklığın muhasebe sistemi, finansal bilgilerin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve şirketin iç kontrol sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapar. Yaptığı değerlendirmeler çerçevesinde tespit ettiği hususları değerlendirerek Yönetim Kurulu’na raporlar.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Eşref Güneş Ufuk	Başkan (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Tuncay Cem Akkuş	Üye (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Mesut Çetin	Yatırımcı İlişkileri Sorumlusu

Kurumsal Yönetim Komitesi; Sermaye Piyasası Mevzuatına ve Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan esaslara uygun olarak Şirketin Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumunu izler, bu konuda iyileştirme çalışmalarında bulunarak Yönetim Kurulu’na öneriler sunar. Kurumsal Yönetim Komitesi gerekli gördüğü zamanlarda toplanır. Şirketimizde “Aday Gösterme Komitesi” ve “Ücret Komitesi” kurulmadığından bu komitelerin görevleri de “Kurumsal Yönetim Komitesi” tarafından yerine getirilir.

Riskin Erken Saptanması Komitesi

Eşref Güneş Ufuk	Başkan (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Tuncay Cem Akkuş	Üye (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Mesut Çetin	Üye (İcracı Yönetim Kurulu Üyesi)

Riskin Erken Saptanması Komitesi; şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yaparak Yönetim Kurulu’na raporlar.

2019 yılı içinde; Denetimden Sorumlu Komite 5 defa, Riskin Erken Saptanması Komitesi 7 defa, Kurumsal Yönetim Komitesi ise 8 defa toplanmış ve SPK mevzuatı düzenlemeleri çerçevesinde yükümlülükleri kapsamında çalışmalarını sürdürmüştür.

Komitelere ilişkin çalışma esasları www.deva.com.tr internet sitesinde yer almaktadır.

Komiteler tarafından yıl içerisinde dışarıdan herhangi bir danışmanlık hizmeti alınmamıştır.

●●● İDARİ FAALİYETLER

RİSKLER VE YÖNETİM ORGANININ DEĞERLENDİRMESİ

Şirketimiz tarafından şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmak üzere Riskin Erken Saptanması Komitesi kurulmuştur.

Finansal Riskler:

Şirketimizin işletme sermayesi ihtiyacı; özkaynakları, Türk Lirası ve yabancı para cinsinden kısa ve uzun vadeli banka kredileri ve borçlanma araçları ile karşılanmaktadır. Piyasa koşullarında yaşanabilecek olumsuzluklar nedeniyle kur ve faizlerde yaşanan artışlar, şirketin finansman maliyetlerini artırmaktadır. Bu nedenle gerek dünyada, gerekse ülkemizde yaşanacak ekonomik ve jeopolitik gelişmeler nedeniyle döviz kuru ve faizlerde yaşanabilecek dalgalanmaların karlılığımızı olumsuz etkilemesi beklenmektedir. Şirketin maruz kaldığı faiz risklerinin yönetilmesi amacıyla, kredi portföyü ve nakit akış projeksiyonları esas alınarak faizlerde yaşanacak olası değişikliklerde oluşacak kazanç ve kayıplar duyarlılık analizleri ile ölçülmektedir. Ayrıca toplam krediler içindeki değişken faizli kredilerin makul bir oranda tutulmasına çalışılmaktadır. Gerek yabancı para cinsinden banka kredileri, gerekse yabancı para cinsinden yapılan alımlardan kaynaklanabilecek kur risklerinden koruma amaçlı türev ürünler kullanılabilir.

Müşteri Alacak Riski:

Ticari alacakların dağılımı ve ödeme koşulları risk yönetimi açısından büyük önem taşımaktadır. Şirket, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda teminat elde etme yoluyla alacak riskini azaltmaya çalışmaktadır. A Grubu müşteriler ile herhangi bir teminat olmaksızın çalışırken, B ve C grubu müşteriler ile banka teminat mektubu veya ipotek gibi teminatlar alınmak suretiyle çalışılmaktadır. Şirketin maruz kaldığı kredi risklerini asgariye indirmek için; müşterilerin finansal durumları, kredi limitleri ve teminatları Kredi Komitesi tarafından düzenli olarak takip edilmektedir.

Stratejik Riskler:

Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen/belirlenecek ilaç fiyatlama politikasının (kurum iskonto oranlarında artış ve/veya referans fiyatlarda indirim, referans kurun revize edilmemesi) sektör ve dolayısıyla şirketimiz üzerinde olumsuz etkisi olabilmektedir. Bu olumsuz etkiler; yeni pazarlar, ürün çeşitliliğinin artırılması, yeni satış politikaları ve etkin yönetilen maliyet daraltıcı politikalar ile giderilmeye çalışılmaktadır.

Operasyonel Riskler:

Operasyonel riskler, deprem, yangın ve çevre kazası gibi faaliyetleri etkileyen olaylarla ve iş süreçlerinin sorunsuz çalışması ile ilgilidir. Sigortalanabilir riskler her yıl gözden geçirilerek, sigortalanmak suretiyle şirket dışında bırakılmaktadır.

Riskin Erken Saptanması Komitesi

Eşref Güneş Ufuk	Başkan (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Tuncay Cem Akkuş	Üye (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
Mesut Çetin	Üye (İcracı Yönetim Kurulu Üyesi)

İŞLETMENİN FİNANSMAN KAYNAKLARI VE ÇIKARILMIŞ SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ NİTELİĞİ VE TUTARI

Şirketimizin finansman kaynakları; özsermaye, faaliyetleri sonucunda oluşan fonlar ile para ve sermaye piyasalarından temin edilen kısa ve uzun vadeli borçlanmalardan oluşmaktadır.

Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun 20.03.2018 tarihli kararı uyarınca, 150.000.000 TL nominal tutara kadar, 3 yıla kadar vadeli, halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satılmak üzere borçlanma aracı ihraç edilmesi için Sermaye Piyasası Kurulu'na başvuruda bulunulmuş ve bu ihraç talebimiz Sermaye Piyasası Kurulu'nun 16.04.2018 tarih ve 18/492 sayılı kararı ile onaylanmıştır. 80 milyon TL nominal değerde 728 gün vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli, değişken faizli tahviller ile 65 milyon TL nominal değerde 1.093 gün vadeli 3 ayda bir kupon ödemeli, değişken faizli tahvillerin satışı 04 Mayıs 2018 tarihinde tamamlanmıştır. Tahvillerin faizi, Piyasadaki "Gösterge Devlet İç Borçlanma Senedinin" Yıllık Bileşik Faiz oranına 728 gün vadeli tahviller için 325 baz puan, 1.093 gün vadeli tahviller için 350 baz puan ek getiri ilave edilmek suretiyle bulunmaktadır. İhraç tarihi itibarıyla tahvillerin basit faizi sırasıyla %17,064 ve %17,3138; bileşik faizi ise %18,1884 ve %18,4719'dur. Söz konusu ihraçtan elde edilen fon 09.06.2016 tarihinde ihraç edilen 100.000.000 TL.lık tahvilin ifasında ve işletme sermayesinde kullanılmıştır.

●●● YATIRIMLAR

01.01.2019 - 31.12.2019 döneminde DEVA Holding ve Grup şirketlerine; Yönetim Binası, Fabrika, Makine-Tesisat ve Demirbaş olmak üzere toplam 140.796.532 TL, Ar-Ge, Ruhsatlandırma ve Lisanslarla ilgili olarak 81.660.379 TL tutarında olmak üzere toplam 222.456.911 TL yatırım yapılmıştır.

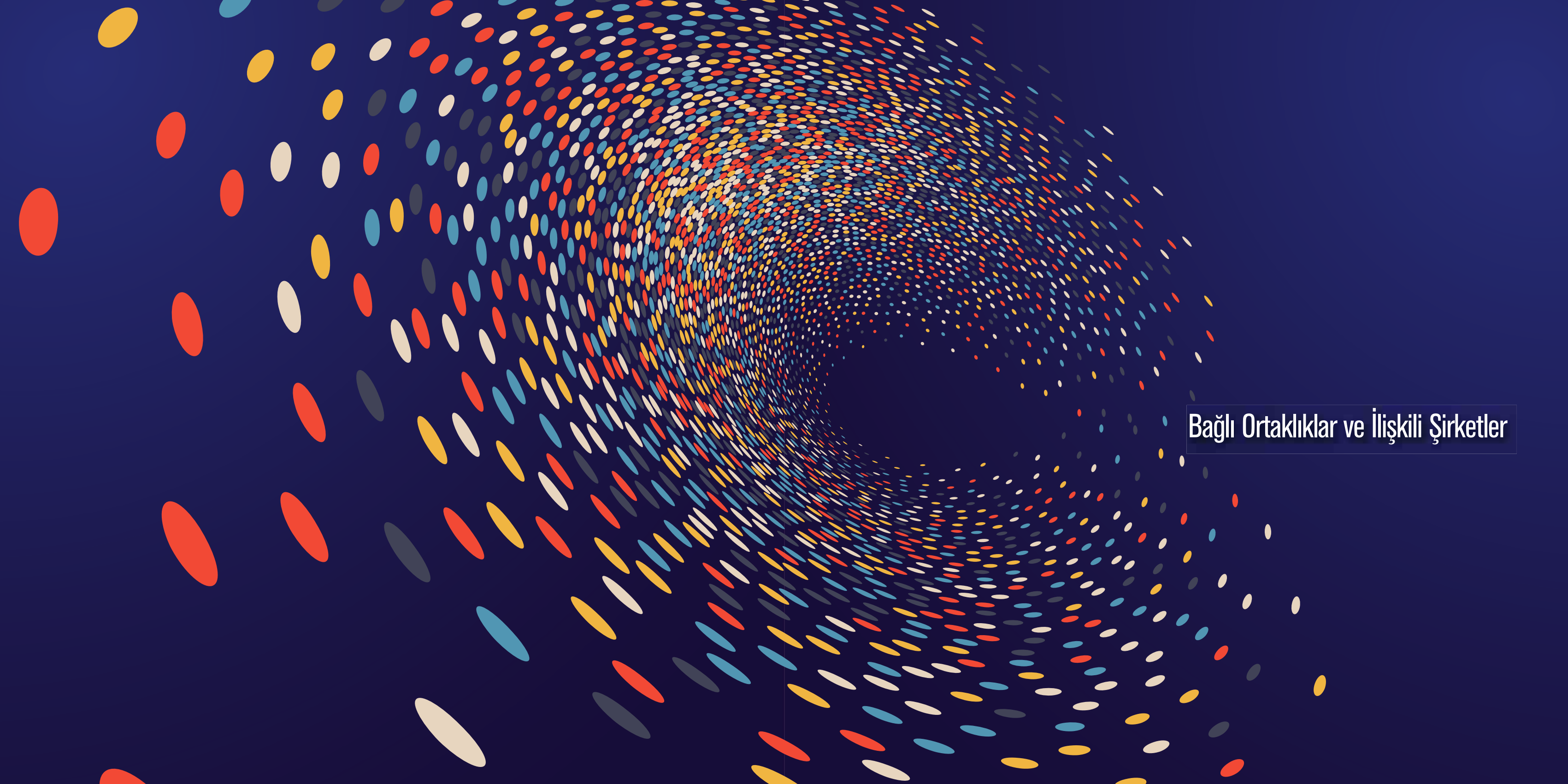
Ar-Ge Merkezi Belgesi'ne sahip olan şirketimize Tübitak onaylı Ar-Ge projelerine sağlanan nakdi desteklerin yanı sıra, Ar-Ge Merkezi kapsamında çalışan tüm projeler için vergi ve SGK indirimleri sağlanmaktadır. TÜBİTAK tarafından değerlendirilerek desteklenmesi uygun bulunan harcamaların toplam tutarlarının maksimum %60'ı nakdi destek olarak ödenmektedir.

Şirketin 31.12.2019 itibarıyla Tübitak onaylı devam eden 27 projesi bulunmakta olup, ilgili dönemde Tübitak destekli veya Ar-Ge merkezi kapsamında 60.300.436 TL'lik teşvikli harcama gerçekleşmiştir.

DEVA Kartepe tesisleri için 30.10.2018 tarihinde alınmış olan 501317 nolu teşvik belgesi kapsamında 57.659.338 TL, 17.04.2018 tarihinde Çerkezköy tesisleri için alınmış olan 136611 nolu teşvik belgesi kapsamında 51.088.989 TL harcama yapılmıştır.

Teşvik kapsamındaki harcamaların KDV ve Gümrük Vergisi muafiyeti, Kurumlar Vergisi istisnası ve diğer vergiler yönünden muhtelif avantajları bulunmaktadır.

Bağlı Ortaklıklar ve İlişkili Şirketler

●●● DEVA BAĞLI ORTAKLIKLAR VE İLİŞKİLİ ŞİRKETLER

DEVA ile Bağlı Ortaklıklar

DEVATIS LTD

Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların, Yeni Zelanda ve Avusturalya’da satış ve dağıtımının yapılmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

DEVATIS Gmbh

Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların, Almanya’da satış ve dağıtımının yapılmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

DEVATIS AG

Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların, İsviçre’de satış ve dağıtımının yapılmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

DEVATIS INC.

Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların, Amerika’da satış ve dağıtımının yapılmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

DEVATIS DE MEXICO, S.DE RL. DE. CV

Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların, Meksika’da satış ve dağıtımının yapılmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

BAĞLI ORTAKLIKLAR VE İLİŞKİLİ ŞİRKETLER HAKKINDA BİLGİ

Bağlı Ortaklıklar

DEVA Holding; kendi ürünlerinin yurt dışında satış ve dağıtımını yapmak amacıyla Yeni Zelanda’da kurduğu Devatis Ltd, Almanya’da kurduğu Devatis GmbH, İsviçre’de kurduğu Devatis AG, Amerika’da kurduğu Devatis Inc. ve Meksika’da kurduğu Devatis de Mexico, S.De RL. De.Cv Şirketlerinin %100 sahibi konumundadır.

Diğer ilişkili Şirketler

Beşeri ilaç üretimi ve pazarlaması, ilaç aktif maddeleri ve veteriner ilaçları konusunda faaliyet gösteren ve merkezi Lüksemburg’da bulunan EastPharma Sarl şirketi, DEVA Holding’in %82,20 pay oranıyla ana hissedarı konumundadır. EastPharma Sarl şirketi aynı zamanda yine Türkiye ilaç sektöründe faaliyet gösteren Saba İlaç Sanayi Ve Ticaret A.Ş.’nin de %99,99 oranında ana hissedarıdır.

Bağlı Ortaklıklar ve ilişkili Şirketler ile Ticari İlişki Hakkında Bilgi

EastPharma Sarl, ilaç sektöründe faaliyet gösteren Roche firması ile yaptığı anlaşmalar ile ruhsat ve satış hakkını elinde bulundurduğu 12 ürünün bu haklarını süreli olarak DEVA Holding’e devretmiştir. Bu dönemde de söz konusu ürünlerin satışına devam edilmiş olup, EastPharma Sarl bu ürünlerin Türkiye’deki satışları üzerinden DEVA Holding’den royalty geliri elde etmiştir.

Saba Deva Holding’den fason hizmeti satın almaktadır. Bu bağlamda Saba ürünleri DEVA Holding tarafından fason olarak üretilmekte ve depolanmaktadır. Deva Holding kendi bünyesinde bulunan Ar-Ge Merkezinde Saba’ya Ar-Ge hizmeti vermekte; bu çerçevede Saba ürünlerine ilişkin çalışmalar yapmakta ve pilot üretim gerçekleştirmektedir. Bunun yanında Saba şirketi DEVA Holding’den mali, idari ve pazarlama/tanıtım hizmetleri satın almaktadır. Saba ilaçlarının yurt dışı satışı da kısmen DEVA Holding tarafından yapılmaktadır.

Hakim Şirket ve Bağlı Şirketle Yapılan İşlemlere Ait Bağlılık Raporu

1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 199’uncu maddesi uyarınca, DEVA Holding Yönetim Kurulu, faaliyet yılının ilk üç ayı içinde, geçmiş faaliyet yılında şirketin hâkim ortağı ve hakim ortağına bağlı şirketlerle ilişkileri hakkında bir rapor düzenlemek ve bu raporun sonuç kısmına faaliyet raporunda yer vermekle yükümlüdür. DEVA Holding’in ilişkili taraflarla yapmış olduğu işlemler hakkında gerekli açıklamalar 6 No’lu finansal rapor dipnotunda yer almaktadır. Ayrıca DEVA Holding Yönetim Kurulu söz konusu kanun hükmü uyarınca işbu Bağlılık Raporu’nu hazırlamıştır.

Şirketimizin Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan işbu raporda; Şirketimizin hakim ortağı ve hakim ortağın bağlı ortaklıkları ile 2019 yılı içinde yapmış olduğu tüm işlemlerde, işlemin yapıldığı veya önlemin alındığı veya alınmasından kaçınıldığı anda tarafımızca bilinen hal ve şartlara göre; her bir işlemde uygun bir karşı edim sağlandığı ve şirketi zarara uğratabilecek, alınan veya alınmasından kaçınılan herhangi bir önlem bulunmadığı ve bu çerçevede denkleştirmeyi gerektirecek herhangi bir işlem veya önlemin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

SONUÇ

Faaliyet Dönemi;

- Sermaye Piyasası Kurulu’nun II-14.1 sayılı tebliğ hükümleri uyarınca düzenlenen konsolide mali tablolara göre vergi sonrası 286.015.741 TL,
- Türk Ticaret Kanunu ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun (VUK) ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen DEVA Holding A.Ş. ’nin bireysel mali tablolarına göre vergi sonrası 258.882.147 TL net kâr ile sonuçlanmıştır.

Sermaye Piyasası Mevzuatı, tüm ilgili yasal düzenlemeler, Şirket Esas Sözleşmesinin 20.maddesi ve 15.04.2019 tarihli Genel Kurul Toplantısında onaylanan Şirketimiz kâr dağıtım politikasına uygun olarak; 2019 hesap dönemine ilişkin toplam dağıtılabılır net dönem kârının yaklaşık %7,32’sine(çıkarılmış sermayenin % 10’una) denk gelen, 1 TL nominal değerli beher pay için brüt 0,10 TL (net 0,0850 TL) nakit kâr payına tekabül eden, birinci ve ikinci kâr payı toplamı brüt 20.001.929 TL (Yirmimilyonbindokuzyüzyirmidokuz Türk Lirası) tutarındaki kâr ile Şirket Esas Sözleşmesi ve ilgili yasal düzenlemeler çerçevesinde hazırlanan kâr dağıtım tablosuna göre diğer hak sahiplerine verilecek kârın, 27.04.2020 tarihi itibarıyla dağıtılması hususunu,

Sayın Genel Kurul’un onayına saygıyla arz ederiz.

DEVA HOLDİNG A.Ş.
Yönetim Kurulu

BEYAN

FİNANSAL TABLO VE FAALİYET RAPORLARININ KABULÜNE İLİŞKİN YÖNETİM KURULU’NUN

KARAR TARİHİ : 06.03.2020
KARAR SAYISI : 2020/09

SERMAYE PİYASASI KURULU’NUN “SERMAYE PİYASASINDA FİNANSAL RAPORLAMAYA İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ”NİN İKİNCİ BÖLÜMÜNÜN 9. MADDESİ GEREĞİNCE SORUMLULUK BEYANI

Şirketimizce hazırlanan ve Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından bağımsız denetime tabi tutulan 01.01.2019 - 31.12.2019 hesap dönemine ait, Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) II-14.1. sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği (“Tebliğ”) uyarınca Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TMS/TFRS”) ve SPK tarafından belirlenen formatlarla uyumlu olarak hazırlanan konsolide finansal tabloların ve Türk Ticaret Kanunu ve SPK Tebliğine uyumlu olarak hazırlanan faaliyet raporunun, SPK düzenlemeleri doğrultusunda;

- a) Tarafımızca incelendiğini,
- b) Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanında sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama içermediğini ya da açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediğini,
- c) Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanında sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, yürürlükteki finansal raporlama standartlarına göre hazırlanmış konsolide finansal tabloların, Şirketimizin aktifleri, pasifleri, finansal durumu ve kar ve zararı ile ilgili gerçeği dürüst bir biçimde yansıttığı ve faaliyet raporunun işin gelişimi ve performansını, Şirketimizin finansal durumunu, karşı karşıya olduğu önemli riskler ve belirsizliklerle birlikte, dürüstçe yansıttığını,

beyan ederiz.

Saygılarımızla,

Eşref Güneş UFUK
Denetimden Sorumlu
Komite Başkanı

Mesut ÇETİN
Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı/CFO

Rıza YILDIZ
Finansal Raporlama ve
Muhasebe Direktörü

KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

KAR PAYI DAĞITIMI

Şirketimizin “Kâr Dağıtım Politikası”;

Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Mevzuatı, Vergi mevzuatı ve ilgili diğer yasal mevzuat ile Şirketimiz esas sözleşme hükümleri uyarınca Yönetim Kurulu’nun teklifi ve Genel Kurul’da alınan karar doğrultusunda belirlenmektedir.

Şirket birinci kâr payı olarak çıkarılmış sermayenin %5’ini nakit ve/veya pay olarak dağıtmayı hedeflemektedir. Şu kadar ki; bu tutar net dağıtılabilir dönem kârının %30’unu aşamaz. Bu politikanın uygulanmasında, Şirketin finansal pozisyonu, orta ve uzun vadeli büyüme ve yatırım stratejilerine bağlı fon ihtiyacı, sektörün içinde bulunduğu koşullar, ülke ve global ekonomik konjonktürler, iştirak ve bağlı ortaklıklarının sermaye gereksinimleri, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınır.

Kâr payı ile ilgili Yönetim Kurulu tarafından her hesap dönemi için ayrı karar alınır, bu kâr dağıtım önerisi ya da gerekçesi ile birlikte kâr dağıtılmama önerisi mevzuata uygun şekilde kamuya açıklanır ve şirket internet sitesinde ilan edilir. Öneriyi Genel Kurul kabul veya reddedebilir.

Kâr dağıtımında her paydaşımız, sahip olduğu payı oranında kâr payı alma hakkına haizdir. Kâr payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır.

Kâr payı dağıtımına, en geç Genel Kurul toplantısının yapıldığı yılın sonuna kadar olmak kaydıyla, Genel Kurul veya Genel Kurul tarafından yetkilendirilmesi şartıyla, Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek tarihte başlanır.

Şirket esas sözleşmesinde kâr payı avansı dağıtımına ilişkin hüküm bulunmadığından kâr payı avansı dağıtılmaz. Şirket, yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak kâr payını eşit veya farklı tutarlı taksitlerle ödemeyi değerlendirebilir.

2018 yılı faaliyet döneminde; konsolide finansal tablolarımıza göre vergi sonrası 136.361.117 TL, Türk Ticaret Kanunu ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen solo mali tablolarına göre 116.652.426 TL kâr elde edilmiş olup, Şirket kâr dağıtım politikasında öngörülen koşulların değerlendirilmesi suretiyle, mevcut ekonomik konjonktür paralelinde, şirketin uzun vadeli stratejileri, yatırım, nakit akışı ve finansman politikaları ve ortaklarımızın, şirketimizin ve çalışanlarımızın uzun vadeli menfaatleri dikkate alınarak; yeni finansman ihtiyacının doğmaması ve mali yapının güçlendirilmesi amacıyla, 2018 hesap dönemi dağıtılabilir kârının dağıtılmayarak, genel kanuni yedek akçe ayrıldıktan sonra kalan tutarın olağanüstü yedeklere (geçmiş yıl kârları hesabına) aktarılmasına karar verilmiştir.

YÖNETİM KURULU

Yönetim Kurulu	Görevi	Göreve Başlama Tarihi	Şirkette Yürüttüğü Görevler
Philipp Haas	Yönetim Kurulu Başkanı	14.07.2006	CEO
Mesut Çetin	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı	14.03.2008	CFO
Eşref Güneş Ufuk	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	27.09.2018	
Tuncay Cem Akkuş	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	08.04.2015	
Ayşecik Haas	İcracı Olmayan Yönetim Kurulu Üyesi	22.05.2013	

KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

Yönetim Kurulu Üyeleri Bağımsızlık Beyanları Tuncay Cem Akkuş

BAĞIMSIZLIK BEYANI

Deva Holding A.Ş. Kurumsal Yönetim Komitesine;

Şirketinizin 15 Nisan 2019 tarihinde yapılacak olan Olağan Genel Kurul Toplantısı’nda Yönetim Kurulu Üyelikine “Bağımsız Üye” sıfatı ile aday gösterilmem nedeniyle, Sermaye Piyasası Kurulunun II.17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği’nin İkiler kısmında yer alan 4.3.6. sayılı, aşağıda yer alan ilkelere belirtilen şartları taşıdığımı ve bu ilkelere uygun hareket edeceğimi kabul, beyan ve taahhüt ederim.

a) Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5’inden fazlasına birlikte veya tek başına sahip olunmadığımı ya da önemli nitelikte ticari ilişkinin kurulmadığını,

b) Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya Yönetim Kurulu üyesi olmadığımı,

c) Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğuma,

ç) Bağlı olduğum mevzuata uygun olarak, üniversite öğretim üyesi hariç, üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmayacağımı,

d) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)’na göre Türkiye’de yerleşik sayıldığımı,

e) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğuma,

f) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,

g) Şirketin Yönetim Kurulu’nda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu üyesi yapmadığımı,

ğ) Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda beşada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak görev almadığımı,

h) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

Yönetim Kurulu’nuz, ortaklarınız ve ilgili bütün tarafların bilgisine beyan ederim.

Saygılarımla,

Tarih: 20/03/2019
Adı Soyadı: Tuncay Cem Akkuş
İmza:

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

Yönetim Kurulu Üyeleri Bağımsızlık Beyanları

BAĞIMSIZLIK BEYANI

Deva Holding A.Ş. Kurumsal Yönetim Komitesine;

Şirketinizin 15 Nisan 2019 tarihinde yapılacak olan Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda Yönetim Kurulu Üyeliğine "Bağımsız Üye" sıfatı ile aday gösterilim nedeniyle, Sermaye Piyasası Kurulunun II.17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'nin ilkelere kısmında yer alan 4.3.6. sayılı, aşağıda yer alan ilkelere belirtilen şartları taşıdığımı ve bu ilkelere uygun hareket edeceğimi kabul, beyan ve taahhüt ederim.

a) Şirket, şirketin yönetimi kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5'inden fazlasına birlikte veya tek başına sahip olunmadığını ya da önemli nitelikte ticari ilişkinin kurulmadığını,

b) Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya Yönetim Kurulu üyesi olmadığımı,

c) Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,

ç) Bağlı olduğum mevzuata uygun olarak, üniversite öğretim üyeliği hariç, üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmayacağımı,

d) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşik sayıldığımı,

e) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki titara ve tecrübeye sahip olduğumu,

f) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,

g) Şirketin Yönetim Kurulu'nda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu üyeliği yapmadığımı,

ğ) Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak görev almadığımı,

h) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

Yönetim Kurulu'nuz, ortaklarımız ve ilgili bütün tarafların bilgisine beyan ederim.

Saygılarımla,

Tarih : 20.3.2019
Adı Soyadı : E. Ganes Ufuk
İmza :

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

Yönetim Kurulu Üyelerinin Görev ve Yetkileri

Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddeleri ve Şirket Esas Sözleşmesinde belirtilen görev ve yetkilere haizdir.

Dönem İçinde Yapılan Yönetim Kurulu Toplantıları

Dönem içinde 36 adet Yönetim Kurulu Toplantısı yapılmıştır. Toplantılar tüm üyelerin katılımı ile gerçekleştirilmiş olup kararların tamamı oybirliği ile alınmıştır.

Yönetim Kurulu Üyelerinin Şirket Dışında Yürüttüğü Görevler

Yönetim Kurulu	Görevi	Şirket Dışında Yürüttüğü Görevler
Philipp Haas	Yönetim Kurulu Başkanı	- Eastpharma Ltd./Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş./ New Life Yaşam Sigorta A.Ş/ Eastpharma İlaç Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş (Yönetim Kurulu Başkanı) -Eastpharma Sarl/Devatis Inc (Yönetim Kurulu Üyesi) - Devatis Ltd/Devatis Gmbh/Devatis A.G ve Devatis de Mexico, S.DE RL. DE C.V (Direktör)
Mesut Çetin	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı	- EastPharma Ltd (Yönetim Kurulu Üyesi) - Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Yönetim Kurulu Üyesi-CFO)
Eşref Güneş Ufuk	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	K2C Danışmanlık (Kurucu Üye)
Tuncay Cem Akkuş	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	Millenicom (Mühendislik-Yöneticilik)
Ayşecik Haas	İcracı Olmayan Yönetim Kurulu Üyesi	Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş./N.A.R.G Holding A.Ş/ New Life Yaşam Sigorta A.Ş (Yönetim Kurulu Üyesi)

Yönetim Kurulu Üyeleri ile Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar

Dönem içinde; Yönetim Kurulu Üyeleri ile Üst Düzey Yöneticilere sağlanan hakkı huzur, ücret, prim, ikramiye, kıdem tazminatı vb mali hakların toplamı; Yönetim Kurulu Üyeleri için 607.269 TL ve Üst Düzey Yöneticiler için 37.465.469 TL, benzin, telefon vb gibi hakların toplam tutarı ise Yönetim Kurulu Üyeleri için 63.724 TL ve Üst Düzey Yöneticiler için 69.435 TL olmak üzere toplam 38.205.897 TL dir.

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

DEVA Holding (“Deva” veya “Şirket”), paydaşlarına karşı taşıdığı sorumlulukların bilinci içerisinde, faaliyetlerinde kurumsal yönetimin temelini oluşturan “eşitlik”, “şeffaflık”, “hesap verebilirlik” ve “sorumluluk” kavramlarını benimsemiş olup, Sermaye Piyasası Kanunu (“SPKn.”)’na ve Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”)’nın ikincil düzenlemeleri ile kararlarına uyuma azami özen ve gayreti göstermektedir.

DEVA Holding Kurumsal Yönetim İlkeleri’ne tam uyumun önemine inanmaktadır. Şirketimizce 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren faaliyet döneminde de, Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan ve ilgili mevzuat ile uygulanması zorunlu tutulan kurumsal yönetim ilkeleri aynen benimsenerek uygulanmıştır. İlgili mevzuat ile uyulması zorunlu tutulmayan gönüllü ilkelere de uyuma azami özen gösterilmekte olup, henüz tam olarak uyum sağlanamayanlar ile ilgili olarak mevcut durum itibarıyla bugüne kadar menfaat sahipleri arasında herhangi bir çıkar çatışmasına yol açmamıştır.

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren faaliyet döneminde Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan kurumsal yönetim ilkelerine uyum ve henüz uyum sağlanamayanlara ilişkin açıklamalara faaliyet raporunda; Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (“URF”) ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (“KYBF”) ve raporun diğer ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

Gelecekte de ortaklığın kurumsal yönetim uygulamalarında söz konusu ilkeler çerçevesinde mekanizmaların daha iyi işletilmesine, zorunlu ve sınırlı sayıda uygulamaya konulamamış olan gönüllü ilkeler dahil kurumsal yönetim uygulamalarımızı geliştirmeye yönelik çalışmalara devam edilecektir.

URF’de ya da KYBF’de dönem içinde herhangi bir değişiklik olduğunda özel durum açıklaması yapılmasının yanı sıra ara dönem faaliyet raporlarında da söz konusu değişikliğe yer verilecektir.

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kesmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
Kurumsal Yönetim Uyum Raporu						
1.1. PAY SAHİPLİĞİ HAKLARININ KULLANIMININ KOLAYLAŞTIRILMASI						
1.1.2 - Pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek nitelikteki bilgi ve açıklamalar güncel olarak ortaklığın kurumsal internet sitesinde yatırımcıların kullanımına sunulmaktadır.	X					
1.2. BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKI						
1.2.1- Şirket yönetimi özel denetim yapılmasını zorlayıcı işlem yapmaktan kaçınmıştır.	X					
1.3. GENEL KURUL						
1.3.2 - Şirket, Genel Kurul gündeminin açık şekilde ifade edilmesini ve her teklifin ayrı bir başlık altında verilmiş olmasını temin etmiştir.	X					
1.3.7 - İmtiyazlı bir şekilde ortaklık bilgilerine ulaşma imkânı olan kimseler, kendileri adına ortaklığın faaliyet konusu kapsamında yaptıkları işlemler hakkında genel kurulda bilgi verilmesini teminen gündeme eklenmek üzere yönetim kurulunu bilgilendirmiştir.					X	
1.3.8 - Gündemde özellik arz eden konularla ilgili yönetim kurulu üyeleri, ilgili diğer kişiler, finansal tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yetkililer ve denetçiler, genel kurul toplantısında hazır bulunmuştur.	X					
1.3.10-Genel kurul gündeminde, tüm bağışların ve yardımların tutarları ve bunlardan yararlananlara ayrı bir maddede yer verilmiştir.		X				Dönem içinde yapılan bağış ve yardımlar kurum ve tutar bazında çok çeşitlilik arzettiğinden Genel Kurul'da kategorize edilerek pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.
1.3.11 - Genel Kurul toplantısı söz hakkı olmaksızın menfaat sahipleri ve medya dahil kamuya açık olarak yapılmıştır.					X	Bu doğrultuda bir talep olmamıştır.
1.4. OY HAKKI						
1.4.1 - Pay sahiplerinin oy haklarını kullanmalarını zorlayıcı herhangi bir kısıtlama ve uygulama bulunmamaktadır.	X					
1.4.2-Şirketin imtiyazlı oy hakkına sahip payı bulunmamaktadır.			X			Şirket ana sözleşmesi uyarınca A ve B grubu imtiyazlı paylar, oy hakkı bakımından; C grubu payların on misli oy hakkına sahiptir.
1.4.3 - Şirket, beraberinde hakimiyet ilişkisini de getiren karşılıklı iştirak ilişkisi içerisinde bulunduğu herhangi bir ortaklığın Genel Kurulu'nda oy haklarını kullanmamıştır.					X	Şirketimizin karşılıklı iştirak ilişkisi içinde bulunan ortaklığı bulunmamaktadır.
1.5. AZLIK HAKLARI						
1.5.1- Şirket azlık haklarının kullanılmasına azami özen göstermiştir.	X					
1.5.2-Azlık hakları esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara da tanınmış ve azlık haklarının kapsamı esas sözleşmede düzenlenerek genişletilmiştir.			X			Sermaye Piyasası Kanunundaki azlık haklarına uygulanan oran uygulanmaktadır.

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
1.6. KAR PAYI HAKKI						
1.6.1 - Genel kurul tarafından onaylanan kar dağıtım politikası ortaklığın kurumsal internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.	X					
1.6.2 - Kar dağıtım politikası, pay sahiplerinin ortaklığın gelecek dönemlerde elde edeceği karın dağıtım usul ve esaslarını öngörebilmesine imkan verecek açıklıkta asgari bilgileri içermektedir.	X					
1.6.3 - Kâr dağıtmama nedenleri ve dağıtılmayan kârın kullanım şekli ilgili gündem maddesinde belirtilmiştir.	X					
1.6.4 - Yönetim kurulu, kâr dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile ortaklık menfaati arasında denge sağlanıp sağlanmadığını gözden geçirmiştir.	X					
1.7. PAYLARIN DEVRİ						
1.7.1 - Payların devredilmesini zorlaştıracı herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.	X					
2.1. KURUMSAL İNTERNET SİTESİ						
2.1.1 - Şirketin kurumsal internet sitesi, 2.1.1 numaralı kurumsal yönetim ilkesinde yer alan tüm öğeleri içermektedir.	X					
2.1.2-Pay sahipliği yapısı (çıkarılmış sermayenin %5'inden fazlasına sahip gerçek kişi pay sahiplerinin adları, imtiyazları, pay adedi ve oranı) kurumsal internet sitesinde en az 6 ayda bir güncellenmektedir.	X					
2.1.4 - Şirketin kurumsal internet sitesindeki bilgiler Türkçe ile tamamen aynı içerikte olacak şekilde ihtiyaca göre seçilen yabancı dillerde de hazırlanmıştır.		X				İngilizce internet sitesi Türkçe ile tamamen aynı içerikte olmayıp, daha genel bilgileri içermektedir.
2.2. FAALİYET RAPORU						
2.2.1 - Yönetim kurulu, yıllık faaliyet raporunun şirket faaliyetlerini tam ve doğru şekilde yansıtmalarını temin etmektedir.	X					
2.2.2 - Yıllık faaliyet raporu, 2.2.2 numaralı ilkede yer alan tüm unsurları içermektedir.	X					
3.1. MENFAAT SAHİPLERİNE İLİŞKİN ŞİRKET POLİTİKASI						
3.1.1- Menfaat sahiplerinin hakları ilgili düzenlemeler, sözleşmeler ve iyi niyet kuralları çerçevesinde korunmaktadır.	X					
3.1.3 - Menfaat sahiplerinin haklarıyla ilgili politika ve prosedürler şirketin kurumsal internet sitesinde yayımlanmaktadır.	X					
3.1.4 - Menfaat sahiplerinin, mevzuata aykırı ve etik açıdan uygun olmayan işlemleri bildirmesi için gerekli mekanizmalar oluşturulmuştur.	X					
3.1.5 - Şirket, menfaat sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarını dengeli bir şekilde ele almaktadır.	X					

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
3.2. MENFAAT SAHİPLERİNİN ŞİRKET YÖNETİMİNE KATILIMININ DESTEKLENMESİ						
3.2.1 - Çalışanların yönetime katılımı, esas sözleşme veya şirket içi yönetmeliklerle düzenlenmiştir.		X				Esas sözleşmede hüküm olmamakla birlikte çalışanlar kurullarda görev olarak yönetime katılmaktadır.
3.2.2 - Menfaat sahipleri bakımından sonuç doğuran önemli kararlarda menfaat sahiplerinin görüşlerini almak üzere anket / konsültasyon gibi yöntemler uygulanmıştır.		X				Önemli kararlarda menfaat sahiplerinin görüşlerini almak prensip olarak benimsenmiş olup menfaat sahiplerinin talep ve önerileri değerlendirilmiştir.
3.3. ŞİRKETİN İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI						
3.3.1 - Şirket fırsat eşitliği sağlayan bir istihdam politikası ve tüm kilit yönetici pozisyonları için bir halefiyet planlaması benimsemiştir.		X				Şirketimizin yazılı bir istihdam politikası olmamakla birlikte, organizasyon yapısı itibarıyla iş sürekliliğini sağlayacak sistemler mevcuttur.
3.3.2 - Personel alımına ilişkin ölçütler yazılı olarak belirlenmiştir.	X					
3.3.3 - Şirketin bir İnsan Kaynakları Gelişim Politikası bulunmaktadır ve bu kapsamda çalışanlar için eğitimler düzenlemektedir.	X					
3.3.4 - Şirketin finansal durumu, ücretlendirme, kariyer planlaması, eğitim ve sağlık gibi konularda çalışanların bilgilendirilmesine yönelik toplantılar düzenlenmiştir.	X					
3.3.5 - Çalışanları etkileyebilecek kararlar kendilerine ve çalışan temsilcilerine bildirilmiştir. Bu konularda ilgili sendikaların da görüşü alınmıştır.		X				Çalışanlarla Toplu İş Sözleşmesi yapılmadığından temsilci atanmamış, bildirimler doğrudan çalışanlara yapılmıştır.
3.3.6 - Görev tanımları ve performans kriterleri tüm çalışanlar için ayrıntılı olarak hazırlanarak çalışanlara duyurulmuş ve ücretlendirme kararlarında kullanılmıştır.	X					
3.3.7 - Çalışanlar arasında ayrımcılık yapılmasını önlemek ve çalışanları şirket içi fiziksel, ruhsal ve duygusal açıdan kötü muamelelere karşı korumaya yönelik prosedürler, eğitimler, farkındalığı artırma, hedefler, izleme, şikâyet mekanizmaları gibi önlemler alınmıştır.	X					
3.3.8 - Şirket, dernek kurma özgürlüğünü ve toplu iş sözleşmesi hakkının etkin bir biçimde tanınmasını desteklemektedir.		X				Yasal çerçevede desteklenmektedir.
3.3.9 - Çalışanlar için güvenli bir çalışma ortamı sağlanmaktadır.	X					
3.4. MÜŞTERİLER VE TEDARİKÇİLERLE İLİŞKİLER						
3.4.1-Şirket, müşteri memnuniyetini ölçmüştür ve koşulsuz müşteri memnuniyeti anlayışıyla faaliyet göstermiştir.					X	
3.4.2 - Müşterinin satın aldığı mal ve hizmete ilişkin taleplerinin işleme konulmasında gecikme olduğunda bu durum müşterilere bildirilmektedir.					X	
3.4.3 - Şirket mal ve hizmetlerle ilgili kalite standartlarına bağlıdır.	X					
3.4.4 - Şirket, müşteri ve tedarikçilerin ticari sır kapsamındaki hassas bilgilerinin gizliliğini korumaya yönelik kontrollere sahiptir.	X					

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
3.5. ETİK KURALLAR VE SOSYAL SORUMLULUK						
3.5.1 - Yönetim kurulu Etik Davranış Kuralları'nı belirleyerek şirketin kurumsal internet sitesinde yayımlamıştır.	X					
3.5.2- Ortaklık, sosyal sorumluluk konusunda duyarlıdır. Yolsuzluk ve rüşvetin önlenmesine yönelik tedbirler almıştır.	X					
4.1. YÖNETİM KURULUNUN İŞLEVİ						
4.1.1-Yönetim kurulu, strateji ve risklerin şirketin uzun vadeli çıkarlarını tehdit etmemesini ve etkin bir risk yönetimi uygulanmasını sağlamaktadır.	X					
4.1.2-Toplantı gündem ve tutanakları, yönetim kurulunun şirketin stratejik hedeflerini tartışarak onayladığını, ihtiyaç duyulan kaynakları belirlediğini ve yönetimin performansının denetlendiğini ortaya koymaktadır.	X					
4.2. YÖNETİM KURULUNUN FAALİYET ESASLARI						
4.2.1-Yönetim kurulu faaliyetlerini belgelendirmiş ve pay sahiplerinin bilgisine sunmuştur.	X					
4.2.2-Yönetim kurulu üyelerinin görev ve yetkileri yıllık faaliyet raporunda açıklanmıştır.		X				Faaliyet raporunda yönetim kurulu üyelerinin görev ve yetkileri ile ilgili Türk Ticaret Kanunu'na uyulduğu belirtilmekte olup sayma yöntemi benimsenmemiştir.
4.2.3 - Yönetim kurulu, şirketin ölçeğine ve faaliyetlerinin karmaşıklığına uygun bir iç kontrol sistemi oluşturmuştur.	X					
4.2.4-İç kontrol sisteminin işleyişi ve etkinliğine dair bilgiler yıllık faaliyet raporunda verilmiştir.	X					
4.2.5 - Yönetim kurulu başkanı ve icra başkanı (genel müdür) görevleri birbirinden ayrılmış ve tanımlanmıştır.			X			Yönetim Kurulu Başkanı; ana hissedar Eastpharma Ltd'in de Yönetim Kurulu Başkanı olması ve önceki deneyimlerinden sektörü yakından tanınması nedeniyle CEO görevini de yürütmektedir.
4.2.7-Yönetim kurulu, yatırımcı ilişkileri bölümü ve kurumsal yönetim komitesinin etkili bir şekilde çalışmasını sağlamakta ve şirket ile pay sahipleri arasındaki anlaşmazlıkların giderilmesinde ve pay sahipleriyle iletişimde yatırımcı ilişkileri bölümü ve kurumsal yönetim komitesiyle yakın işbirliği içinde çalışmıştır.	X					
4.2.8 - Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olacakları zarara ilişkin olarak Şirket, sermayenin %25'ini aşan bir bedelle yönetici sorumluluk sigortası yaptırmıştır.		X				Yönetici Sorumluluk sigortamız ana hissedarımız tarafından yerine getirilmiştir.
4.3. YÖNETİM KURULUNUN YAPISI						
4.3.9- Şirket yönetim kurulunda, kadın üye oranı için asgari %25'lik bir hedef belirleyerek bu amaca ulaşmak için politika oluşturmuştur. Yönetim kurulu yapısı yıllık olarak gözden geçirilmekte ve aday belirleme süreci bu politikaya uygun şekilde gerçekleştirilmektedir.		X				Şirketimiz tarafından Yönetim Kurulu'nda kadın üye oranı için % 25'ten az olmamak kaydıyla bir hedef oran ve hedef zaman belirlenmemekle birlikte Yönetim Kurulu'muzda bir kadın üye bulunmaktadır.
4.3.10 - Denetimden sorumlu komitenin üyelerinden en az birinin denetim/muhasebe ve finans konusunda 5 yıllık tecrübesi vardır.	X					

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
4.4. YÖNETİM KURULU TOPLANTILARININ ŞEKLİ						
4.4.1 - Bütün yönetim kurulu üyeleri, yönetim kurulu toplantılarının çoğuna fiziksel katılım sağlamıştır.	X					
4.4.2 - Yönetim kurulu, gündemde yer alan konularla ilgili bilgi ve belgelerin toplantıdan önce tüm üyelere gönderilmesi için asgari bir süre tanımlamıştır.		X				Yazılı kurala bağlanmış asgari süremiz bulunmamakla birlikte, toplantı öncesinde Yönetim Kurulu üyelerinin tamamının bilgilendirilmesi sağlanmıştır.
4.4.3 - Toplantıya katılmayan ancak görüşlerini yazılı olarak yönetim kuruluna bildiren üyenin görüşleri diğer üyelerin bilgisine sunulmuştur.					X	Bu şekilde görüş bildiren Yönetim Kurulu Üyesi olmamıştır.
4.4.4 - Yönetim kurulunda her üyenin bir oy hakkı vardır.	X					
4.4.5 - Yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağı şirket içi düzenlemeler ile yazılı hale getirilmiştir.			X			Yönetim Kurulu Toplantıları belli kurallar içinde yapılmakla birlikte, söz konusu kurallar yazılı hale getirilmemiştir.
4.4.6 -Yönetim kurulu toplantı zaptı gündemdeki tüm maddelerin görüşüldüğünü ortaya koymakta ve karar zaptı muhalif görüşleri de içerecek şekilde hazırlanmaktadır.	X					
4.4.7 - Yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında başka görevler alması sınırlandırılmıştır. Yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında aldığı görevler genel kurul toplantısında pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.		X				Yönetim Kurulu üyelerinin şirket dışında görev alması sınırlandırılmamıştır. Öte yandan üyelerin şirket dışında aldığı görevler faaliyet raporu ile pay sahiplerinin bilgisine sunulmaktadır
4.5. YÖNETİM KURULU BÜNYESİNDE OLUŞTURULAN KOMİTELER						
4.5.5 - Her bir yönetim kurulu üyesi sadece bir komitede görev almaktadır.			X			Şirketimiz Yönetim Kurulu 5 kişiden oluştuğundan aynı üyeler değişik komitelerde görev almaktadır.
4.5.6-Komiteler, görüşlerini almak için gerekli gördüğü kişileri toplantılara davet etmiştir ve görüşlerini almıştır.	X					
4.5.7 - Komitenin danışmanlık hizmeti aldığı kişi/kuruluşun bağımsızlığı hakkında bilgiye yıllık faaliyet raporunda yer verilmiştir.					X	Komiteler için danışmanlık hizmeti alınmamıştır.
4.5.8 - Komite toplantılarının sonuçları hakkında rapor düzenlenerek yönetim kurulu üyelerine sunulmuştur.	X					
4.6. YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE VE İDARI SORUMLULUĞU BULUNAN YÖNETİCİLERE SAĞLANAN MALİ HAKLAR						
4.6.1 - Yönetim kurulu, sorumluluklarını etkili bir şekilde yerine getirip getirmediğini değerlendirmek üzere yönetim kurulu performans değerlendirmesi gerçekleştirmiştir.			X			Yönetim Kurulu performans değerlendirilmesi yapılmamıştır.
4.6.4 - Şirket, yönetim kurulu üyelerinden herhangi birisine veya idari sorumluluğu bulunan yöneticilerine kredi kullandırmamış, borç vermemiş veya ödünç verilen borcun süresini uzatmamış, şartları iyileştirmemiş, üçüncü şahıslar aracılığıyla kişisel bir kredi başlığı altında kredi kullandırmamış veya bunlar lehine kefalet gibi teminatlar vermemiştir.	X					
4.6.5 - Yönetim kurulu üyeleri ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler yıllık faaliyet raporunda kişi bazında açıklanmıştır.		X				Genel uygulamaya paralel olarak ücretler kişi bazında açıklanmamış olup, Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler kılımında verilmiştir

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

1. PAY SAHİPLERİ	
1.1. Pay Sahipliği Haklarının Kullanımının Kolaylaştırılması	
Yıl boyunca şirketin düzenlediği yatırımcı konferans ve toplantılarının sayısı	Yatırımcı toplantısı düzenlenmemiştir.
1.2. Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı	
Özel denetçi talebi sayısı	0
Genel kurul toplantısında kabul edilen özel denetçi talebi sayısı	0
1.3. Genel Kurul	
İlke 1.3.1 (a-d) kapsamında talep edilen bilgilerin duyurulduğu KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/748373
Genel kurul toplantısıyla ilgili belgelerin Türkçe ile eş anlı olarak İngilizce olarak da sunulup sunulmadığı	Sunulmamaktadır.
İlke 1.3.9 kapsamında, bağımsız üyelerin çoğunluğunun onayı veya katılanların oybirliği bulunmayan işlemlerle ilgili KAP duyurularının bağlantıları	Açıklama yapılmasını gerektiren durum oluşmamıştır.
Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) madde 9 kapsamında gerçekleştirilen ilişkili taraf işlemleriyle ilgili KAP duyurularının bağlantıları	Açıklama yapılmasını gerektiren durum oluşmamıştır.
Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) madde 10 kapsamında gerçekleştirilen yaygın ve süreklilik arz eden işlemlerle ilgili KAP duyurularının bağlantıları	Açıklama yapılmasını gerektiren durum oluşmamıştır.
Şirketin kurumsal internet sitesinde, bağış ve yardımlara ilişkin politikanın yer aldığı bölümün adı	Yatırımcı İlişkileri-Politikalar
Bağış ve yardımlara ilişkin politikanın kabul edildiği genel kurul tutanağının yer aldığı KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/220035
Esas sözleşmede menfaat sahiplerinin genel kurula katılımını düzenleyen madde numarası	Esas sözleşmede böyle bir hüküm yoktur.
Genel kurula katılan menfaat sahipleri hakkında bilgi	-
1.4. Oy Hakları	
Oy hakkında imtiyaz bulunup bulunmadığı	Evet (Yes)
Oyda imtiyaz bulunuyorsa, imtiyazlı pay sahipleri ve oy oranları	A ve B grubu imtiyazlı paylar, oy hakkı bakımından; C grubu payların on misli oy hakkına sahiptir.
En büyük pay sahibinin ortaklık oranı	% 82,2
1.5. Azlık Hakları	
Azlık haklarının, şirketin esas sözleşmesinde (içerik veya oran bakımından) genişletilip genişletilmediği	Hayır (No)
Azlık hakları içerik ve oran bakımından genişletildi ise ilgili esas sözleşme maddesinin numarasını belirtiniz.	-
1.6. Kar Payı Hakkı	
Kurumsal internet sitesinde kar dağıtım politikasının yer aldığı bölümün adı	Yatırımcı İlişkileri-Kar Dağıtım Politikası

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

Yönetim kurulunun genel kurula karın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde bunun nedenleri ve dağıtılmayan karın kullanım şeklini belirten genel kurul gündem maddesine ilişkin tutanak metni	Yönetim Kurulu'nun 08.03.2019 tarihli ve 2019/13 sayılı kararında önerildiği üzere; Şirketimiz tarafından TTK ve SPKn hükümleri çerçevesinde Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarına uyumlu olarak hazırlanan ve Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından denetlenen 01.01.2018 – 31.12.2018 hesap dönemine ait konsolide finansal tablolarımıza göre Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-14.1 sayılı tebliğ hükümleri uyarınca düzenlenen konsolide mali tablolara göre vergi sonrası 136.361.117 TL, Türk Ticaret Kanunu ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen bireysel mali tablolarına göre vergi sonrası 116.652.426 TL net kâr ile sonuçlanmış olup, Şirket kâr dağıtım politikasında öngörülen koşulların değerlendirilmesi suretiyle, mevcut ekonomik konjonktür paralelinde, şirketin uzun vadeli stratejileri, yatırım, nakit akışı ve finansman politikaları ve ortaklarımızın, şirketimizin ve çalışanlarımızın uzun vadeli menfaatleri dikkate alınarak; yeni finansman ihtiyacının doğmaması ve mali yapının güçlendirilmesi amacıyla, 2018 hesap dönemi dağıtılabılır kârının dağıtılmayarak, genel kanuni yedek akçe ayırdıktan sonra kalan tutarın olağanüstü yedeklere (geçmiş yıl kârları hesabına) aktarılmasına 3.157.218,35 adet olumsuz oya karşın 170.597.551,28 adet olumlu oy ile oy çokluğuyla karar verildi.
Yönetim kurulunun genel kurula karın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde ilgili genel kurul tutanağının yer aldığı KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/756244

Genel Kurul Toplantıları

Genel Kurul Tarihi	Genel kurul gündemiyle ilgili olarak şirkete iletilen ek açıklama talebi sayısı	Pay sahiplerinin genel kurula katılım oranı	Doğrudan temsil edilen payların oranı	Vekaleten temsil edilen payların oranı	Şirket'in kurumsal internet sitesinde her gündem maddesiyle ilgili olumlu ve olumsuz oyları da gösterir şekilde genel kurul toplantı tutanaklarının yer aldığı bölümün adı	Kurumsal internet sitesinde genel kurul toplantısında yönetilen tüm soru ve bunlara sağlanan yanıtların yer aldığı bölümün adı	Genel kurul toplantı tutanağının ilişkili taraflarla ilgili madde veya paragraf numarası	Yönetim kuruluna bildirimde bulunan imtiyazlı ortaklık bilgilerine ulaşma imkanı bulunan kişi sayısı (İçeriden öğrenenler listesi)	KAP'ta yayınlanan genel kurul bildiriminin bağlantısı
15/04/2019	0	% 86,87	% 2,25	% 84,62	Yatırımcı İlişkileri-Genel Kurul-2018	Yatırımcı İlişkileri-Genel Kurul-2018	-	61	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/748373

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

2. KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK	
2.1. Kurumsal İnternet Sitesi	
Kurumsal internet sitesinde 2.1.1. numaralı kurumsal yönetim ilkesinde talep edilen bilgilerin yer aldığı bölümlerin adları	Yatırımcı İlişkileri
Kurumsal internet sitesinde doğrudan veya dolaylı bir şekilde payların %5'inden fazlasına sahip olan gerçek kişi pay sahiplerinin listesinin yer aldığı bölüm	%5 üzeri gerçek kişi pay sahibi yoktur.
Kurumsal internet sitesinin hazırlandığı diller	Türkçe-İngilizce
2.2. Faaliyet Raporu	
2.2.2. numaralı kurumsal yönetim ilkesinde belirtilen bilgilerin faaliyet raporunda yer aldığı sayfa numaraları veya bölüm adları	
a) Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin şirket dışında yürüttükleri görevler ve üyelerin bağımsızlık beyanlarının yer aldığı sayfa numarası veya bölüm adı	Kurumsal Yönetim Uygulamaları-Yönetim Kurulu Üyelerinin Bağımsızlık Beyanları-Yönetim Kurulu Üyelerinin Şirket Dışında Yürüttüğü Görevler
b) Yönetim Kurulu bünyesinde oluşturulan komitelere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	İdari Faaliyetler-Komiteler ve Çalışma Esasları
c) Yönetim kurulunun yıl içerisindeki toplantı sayısı ve üyelerin toplantılara katılım durumu bilgisinin sayfa numarası veya bölüm adı	Kurumsal Yönetim Uygulamaları-Dönem içinde yapılan Yönetim Kurulu Toplantıları
ç) Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	İdari Faaliyetler-Dönem İçinde Şirket Faaliyetlerini Önemli Derecede Etkileyebilecek Mevzuat Değişiklikleri Hakkında Bilgi
d) Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	İdari Faaliyetler-Açılan Davalar-Konsolide Mali Tablolar-Dava karşılıkları
e) Şirketin yatırım danışmanlığı ve derecelendirme gibi hizmet aldığı kurumlarla arasındaki çıkar çatışmaları ve bunları önlemek için alınan tedbirlere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	İdari Faaliyetler-Şirketin Yatırım Danışmanlığı ve Derecelendirme Gibi Konularda Hizmet Aldığı Kurumlarla Arasında Çıkan Çıkar Çatışmaları ve Bu Çıkar Çatışmalarını Önlemek İçin Şirketçe Alınan Tedbirler Hakkında Bilgi
f) Sermayeye doğrudan katılım oranının %5'i aştığı karşılıklı iştiraklere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	Şirketimiz sermayesinde karşılıklı iştirak ilişkisi bulunmamaktadır.
g) Çalışanların sosyal hakları, mesleki eğitimi ile diğer toplumsal ve çevresel sonuç doğuran şirket faaliyetlerine ilişkin kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	İnsan Kaynakları ve Gelişim-İdari Faaliyetler-Çalışanlara Sağlanan Hak ve Menfaatler-Dönem içinde yapılan bağışlar hakkında bilgi
3. MENFAAT SAHİPLERİ	
3.1. Menfaat Sahiplerine İlişkin Şirket Politikası	
Kurumsal internet sitesinde tazminat politikasının yer aldığı bölümün adı	Yatırımcı İlişkileri-Politikalar-Tazminat Politikası
Çalışan haklarının ihlali nedeniyle şirket aleyhine kesinleşen yargı kararlarının sayısı	54
İhbar mekanizmasıyla ilgili yetkilinin unvanı	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı-CFO
Şirketin ihbar mekanizmasına erişim bilgileri	mcetin@deva.com.tr

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

3.2. Menfaat Sahiplerinin Şirket Yönetimine Katılımının Desteklenmesi	
Kurumsal internet sitesinde, çalışanların yönetim organlarına katılımına ilişkin olan iç düzenlemelerin yer aldığı bölümün adı	-
Çalışanların temsil edildiği yönetim organları	İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu, Etik Kurul, Disiplin Komitesi
3.3. Şirketin İnsan Kaynakları Politikası	
Kilit yönetici pozisyonları için halefiyet planı geliştirilmesinde yönetim kurulunun rolü	-
Kurumsal internet sitesinde fırsat eşitliği ve personel alımı ölçütlerini içeren insan kaynakları politikasının yer aldığı bölümün adı veya politikanın ilgili maddelerinin özeti	Deva İnsan Kaynakları
Pay edindirme planı bulunup bulunmadığı	Pay edindirme planı bulunmuyor (There isn't an employee stock ownership programme)
Kurumsal internet sitesinde ayrımcılık ve kötü muameleyi önlemeye yönelik önlemleri içeren insan kaynakları politikasının yer aldığı bölümün adı veya politikanın ilgili maddelerinin özeti	Şirketimiz ırk, etnik köken, din, bedensel veya cinsel özellik, cinsel tercih ya da kanunen yasak başka bir faktöre dayalı her türlü sözlü ve fiziksel tacizden arındırılmış bir çalışma ortamının yaratılmasına büyük önem vermektedir. Yaş, dil, ırk, sağlık durumu, cinsiyet ve medeni durum konularında ortaya çıkabilecek tacize varan davranışlar, sözle, fiziksel temasla veya davranışlarla yapılan cinsel taciz fiillerinden kaynaklanan davranışlar Disiplin Kurulu tarafından değerlendirilir.
İş kazalarıyla ilgili sorumluluk sebebiyle şirket aleyhine kesinleşen yargı kararı sayısı	1
3.5. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk	
Kurumsal internet sitesinde etik kurallar politikasının yer aldığı bölümün adı	Yatırımcı İlişkileri-Politikalar-Etik İlkeler Prodesürü
Kurumsal internet sitesinde kurumsal sosyal sorumluluk raporunun yer aldığı bölümün adı.	Şirketimizin ilkeleri arasında bulunan "Çevrecilik" yaklaşımını değerlerimizle destekleyerek ve gelecek nesillere daha yaşanılabilir bir dünya bırakmak için faaliyetlerimizden kaynaklanan çevre etkilerini değerlendirerek, kontrol altında tutar ve en aza indirmek için uygun teknolojileri kullanırız. Sürdürülebilir bir çevre için atıkların en düşük seviyeye indirilmesini sağlar, geri dönüşümü destekler, enerji ve doğal kaynakları verimli kullanırız. Belirli periyotlarda, Paydaşlarımızı çevre konusunda bilgilendirmek amacıyla çeşitli faaliyetler düzenlemekteyiz. Ayrıca Çevre konusunda örnek bir şirket olmak için ve çevreye verdiğimiz değeri göstermek adına ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgesi alınmıştır.
İrtikap ve rüşvet de dahil olmak üzere her türlü yolsuzlukla mücadele için alınan önlemler	Şirketimiz rüşvet, yolsuzluk, görevi kötüye kullanma gibi etik dışı davranışlardan özenle kaçınmaktadır. Şirketimizin "Etik İlkeler" prosedürü tüm çalışanlarımız ile paylaşılmış, ilgili hususlara uyumun denetimini sağlayacak mekanizmalar oluşturulmuştur.
4. YÖNETİM KURULU-I	
4.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları	
En son yönetim kurulu performans değerlendirmesinin tarihi	-
Yönetim kurulu performans değerlendirmesinde bağımsız uzmanlardan yararlanılıp yararlanılmadığı	Hayır (No)
Bütün yönetim kurulu üyelerinin ibra edilip edilmediği	Evet (Yes)
Görev dağılımı ile kendisine yetki devredilen yönetim kurulu üyelerinin adları ve söz konusu yetkilerin içeriği	Philipp Daniel Haas-CEO, Mesut Çetin-CFO. Her konuda en geniş şekli ile Şirketi müşterek imzaları ile temsil ve ilzamlı yetkilendirilmişlerdir
İç kontrol birimi tarafından denetim kuruluna veya diğer ilgili komitelere sunulan rapor sayısı	6
Faaliyet raporunda iç kontrol sisteminin etkinliğine ilişkin değerlendirmenin yer aldığı bölümün adı veya sayfa numarası	İdari Faaliyetler-Riskler ve Yönetim Organının Değerlendirmesi
Yönetim kurulu başkanının adı	Philipp Daniel Haas

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

İcra başkanı / genel müdürün adı	Philipp Daniel Haas
Yönetim kurulu başkanı ve icra başkanı/genel müdürün aynı kişi olmasına ilişkin gerekçenin belirtildiği KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/763564
Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olacakları zararın, şirket sermayesinin %25'ini aşan bir bedelle sigorta edildiğine ilişkin KAP duyurusunun bağlantısı	-
Kurumsal internet sitesinde kadın yönetim kurulu üyelerinin oranını artırmaya yönelik çeşitlilik politikası hakkında bilgi verilen bölümün adı	-
Kadın üyelerin sayısı ve oranı	1 kişi %20

Yönetim Kurulunun Yapısı

Yönetim Kurulu Üyesinin Adı/Soyadı	İcra görevli Olup Olmadığı	Bağımsız Üye Olup Olmadığı	Yönetim Kuruluna İlk Seçilme Tarihi	Bağımsızlık Beyanının Yer Aldığı KAP Duyurusunun Bağlantısı	Bağımsız Üyenin Aday Gösterme Komitesi Tarafından Değerlendirilip Değerlendirilmediği	Bağımsızlığını Kaybeden Üye Olup Olmadığı	Denetim, Muhasebe ve/veya Finans Alanında En Az 5 Yıllık Deneyime Sahip Olup Olmadığı
PHILIPP DANIEL HAAS	İcra görevli (Executive)	Bağımsız üye değil (Not independent director)	14/07/2006	-	İlgisiz (Not applicable)	İlgisiz (Not applicable)	Evet (Yes)
MESUT ÇETİN	İcra görevli (Executive)	Bağımsız üye değil (Not independent director)	14/03/2008	-	İlgisiz (Not applicable)	İlgisiz (Not applicable)	Evet (Yes)
EŞREF GÜNEŞ UFUK	İcra görevli Değil (Non-executive)	Bağımsız üye (Independent director)	27/09/2018	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/749267	Değerlendirildi (Considered)	Hayır (No)	Evet (Yes)
TUNCAY CEM AKKUŞ	İcra görevli Değil (Non-executive)	Bağımsız üye (Independent director)	08/04/2015	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/749267	Değerlendirildi (Considered)	Hayır (No)	Hayır (No)
AYŞEÇİK HAAS	İcra görevli Değil (Non-executive)	Bağımsız üye değil (Not independent director)	22/05/2013	-	İlgisiz (Not applicable)	İlgisiz (Not applicable)	Evet (Yes)

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

4. YÖNETİM KURULU-II	
4.4. Yönetim Kurulu Toplantılarının Şekli	
Raporlama döneminde fiziki olarak toplanmak suretiyle yapılan yönetim kurulu toplantılarının sayısı	36
Yönetim kurulu toplantılarına ortalama katılım oranı	% 100
Yönetim kurulunun çalışmalarını kolaylaştırmak için elektronik bir portal kullanılıp kullanılmadığı	Hayır (No)
Yönetim kurulu çalışma esasları uyarınca, bilgi ve belgelerin toplantıdan kaç gün önce üyelere sunulduğu	-
Kurumsal internet sitesinde yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağına belirlendiği şirket içi düzenlemeler hakkında bilginin yer aldığı bölümün adı	Yoktur
Üyelerin şirket dışında başka görevler almasını sınırlandıran politikada belirlenen üst sınır	-
4.5. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler	
Faaliyet raporunda yönetim kurulu komitelerine ilişkin bilgilerin yer aldığı sayfa numarası veya ilgili bölümün adı	İdari Faaliyetler-Komiteler ve Çalışma Esasları
Komite çalışma esaslarının duyurulduğu KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/688585

Yönetim Kurulu Komiteleri-I

Yönetim Kurulu Komitelerinin Adları	Birinci Sütunda "Diğer" Olarak Belirtilen Komitenin Adı	Komite Üyelerinin Adı-Soyadı	Komite Başkanı Olup Olmadığı	Yönetim Kurulu Üyesi Olup Olmadığı
Denetim Komitesi (Audit Committee)		EŞREF GÜNEŞ UFUK	Evet (Yes)	Yönetim kurulu üyesi (Board member)
Denetim Komitesi (Audit Committee)		TUNCAY CEM AKKUŞ	Hayır (No)	Yönetim kurulu üyesi (Board member)
Kurumsal Yönetim Komitesi (Corporate Governance Committee)		EŞREF GÜNEŞ UFUK	Evet (Yes)	Yönetim kurulu üyesi (Board member)
Kurumsal Yönetim Komitesi (Corporate Governance Committee)		TUNCAY CEM AKKUŞ	Hayır (No)	Yönetim kurulu üyesi (Board member)
Kurumsal Yönetim Komitesi (Corporate Governance Committee)		MESUT ÇETİN	Hayır (No)	Yönetim kurulu üyesi (Board member)
Riskin Erken Saptanması Komitesi (Committee of Early Detection of Risk)		EŞREF GÜNEŞ UFUK	Evet (Yes)	Yönetim kurulu üyesi (Board member)
Riskin Erken Saptanması Komitesi (Committee of Early Detection of Risk)		TUNCAY CEM AKKUŞ	Hayır (No)	Yönetim kurulu üyesi (Board member)
Riskin Erken Saptanması Komitesi (Committee of Early Detection of Risk)		MESUT ÇETİN	Hayır (No)	Yönetim kurulu üyesi (Board member)

●●● KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI

4. YÖNETİM KURULU-III	
4.5. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler-II	
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, denetim komitesinin, faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	İdari Faaliyetler-Komiteler ve Çalışma Esasları
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, kurumsal yönetim komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	İdari Faaliyetler-Komiteler ve Çalışma Esasları
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, aday gösterme komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	-
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, riskin erken saptanması komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	İdari Faaliyetler-Komiteler ve Çalışma Esasları
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, ücret komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	-
4.6. Yönetim Kurulu Üyelerine ve İdari Sorumluluğu Bulunan Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar	
Faaliyet raporunun, operasyonel ve finansal performans hedeflerine ve bunlara ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin bilginin verildiği sayfa numarası veya bölüm adı	Konsolide Finansal Tablolar
Kurumsal internet sitesinin, icrada görevli ve icrada görevli olmayan üyelere ilişkin ücretlendirme politikasının yer aldığı bölümünün adı	Yatırımcı İlişkileri-Politikalar-Yönetim Kurulu Ücret Politikası
Faaliyet raporunun, yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler ile sağlanan diğer tüm menfaatlerin belirtildiği sayfa numarası veya bölüm adı	Kurumsal Yönetim Uygulamaları-Yönetim Kurulu Üyeleri ile Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar

Yönetim Kurulu Komiteleri-II

Yönetim Kurulu Komitelerinin Adları	Birinci Sütunda "Diğer" Olarak Belirtilen Komitenin Adı	İcrada Görevli Olmayan Yöneticilerin Oranı	Komitede Bağımsız Üyelerin Oranı	Komitenin Gerçekleştirdiği Fiziki Toplantı Sayısı	Komitenin Faaliyetleri Hakkında Yönetim Kuruluna Sunduğu Rapor Sayısı
Denetim Komitesi (Audit Committee)		% 100	% 100	5	5
Kurumsal Yönetim Komitesi (Corporate Governance Committee)		% 67	% 67	8	8
Riskin Erken Saptanması Komitesi (Committee of Early Detection of Risk)		% 67	% 67	7	7

HİSSEDARLARA BİLGİ

İletişim Bilgileri:

Adresi : Halkalı Merkez Mah. Basın Ekspres Cad. No.1 Küçükçekmece-İSTANBUL
Telefon : 0212-692 92 92
Faks : 0212-697 02 08
İnternet adresi : www.deva.com.tr
E-Posta adresi : deva@deva.com.tr

Şirketin Ticaret Sicil Bilgileri

Kayıtlı Olduğu Sicil : İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu
Sicil No. : 70061

Bağımsız Denetçi

Ernst & Young
Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
Tel : 212 315 30 00
Faks : 212 230 82 91

Vergi Tasdiki

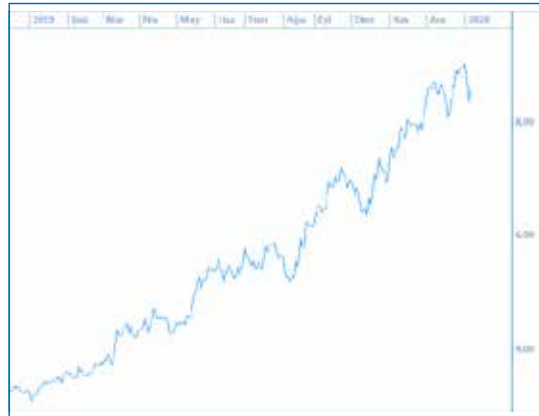
PwC YMM A.Ş.
Tel : 212 326 60 60
Faks : 212 326 60 50

DEVA Holding Hisse Senedinin 2019 Yılı Performansı

DEVA Holding'in çıkarılmış sermayesi 200.019.287,78 TL'dir. Şirketin sermayesi 20.001.928.778 adet 1 kuruşluk paya bölünmüştür.

Borsa İstanbul A.Ş.'de (BİST) DEVA kodu ile işlem gören paylarının 1 lotu 01.01.2019 – 31.12.2019 döneminde en düşük 3,09 TL.den, en yüksek 9,22 TL.den işlem görmüş olup yılı 8,99 TL.den kapatmıştır.

DEVA Holding hisse senetlerinin kapanış fiyatlarına göre 2019 yılı performansını gösteren grafik aşağıda sunulmuştur.

KAR DAĞITIM TABLOSU

DEVA HOLDİNG A.Ş.			
2019 yılı Kâr Payı Dağıtım Tablosu (TL)			
1.	Çıkarılmış Sermaye	200.019.287,78	
2.	Genel Kanuni Yedek Akçe (Yasal Kayıtlara Göre)	16.488.994,40	
Esas sözleşme uyarınca kar dağıtımında imtiyaz var ise söz konusu imtiyaza ilişkin bilgi		Anasözleşmenin 20.maddesindeki esaslara göre belirlenecek kâr tutarının %10'u A grubu imtiyazlı pay sahiplerine dağıtılmaktadır.	
		SPK'ya Göre	Yasal Kayıtlara (YK) Göre
3.	Dönem Kârı	280.694.821,00	260.814.648,19
4.	Vergiler (-)	5.320.920,00	(1.932.500,96)
5.	Net Dönem Kârı (*)	286.015.741,00	258.882.147,23
6.	Geçmiş Yıl Zararları (-)	0,00	0,00
7.	Genel Kanuni Yedek Akçe (-)	(12.944.107,36)	(12.944.107,36)
8.	Net Dağıtılabilir Dönem Kârı/Zararı	273.071.633,64	245.938.039,87
9.	Yıl içinde yapılan bağışlar (+)	664.362,05	
10.	Bağışlar Eklenmiş Net Dağıtılabilir Dönem Kârı	273.735.995,69	
11.	Ortaklara Birinci Kâr Payı -Nakit -Bedelsiz -Toplam	10.000.964,39 10.000.964,39	
12.	İmtiyazlı Pay Sahiplerine Dağıtılan Kâr Payı	26.107.047,64	
13.	Dağıtılan Diğer Kâr Payı -Yönetim Kurulu Üyelerine	14.034.741,05	
14.	İntifa Senedi Sahiplerine Dağıtılan Kâr Payı	0,00	
15.	Ortaklara İkinci Kâr Payı	10.000.964,39	
16.	Genel Kanuni Yedek Akçe	5.014.275,30	
17.	Statü Yedekleri	0,00	
18.	Özel Yedekler	0,00	
19.	Olağanüstü Yedek	207.913.640,87	
20.	Dağıtılması Öngörülen Diğer Kaynaklar -Geçmiş Yıllar Karı -Olağanüstü Yedekler -Kanun ve Esas Sözleşme Uyar.Dağ.Diğer Yed.		

KÂR PAYI ORANLARI TABLOSU

PAY BAŞINA TEMETTÜ BİLGİLERİ

	GRUBU	TOPLAM DAĞITILAN KÂR PAYI		TOPLAM DAĞITILAN KÂR PAYI / NET DAĞITILABİLİR DÖNEM KÂRI	1 TL NOMİNAL DEĞERLİ PAYA İSABET EDEN KÂR PAYI	
		Nakit (TL)	Bedelsiz (TL)	Oranı (%)	Tutarı (TL)	Oranı (%)
NET	A (*)	23.496.342,88	0	8,604	4.699.268,57520	469.926.857,52
	B	0,00425	0	0,000	0,08500	8,50
	C	17.001.639,46	0	6,226	0,08500	8,50
	TOPLAM	40.497.982,34	0,00			

(*) Her ne kadar "Kâr Payı Oranları" tablosunda 1 TL nominal değerli paya ödenecek nakit kar payı gösterimi istense de, şirketimize ait imtiyazlı payların nominal değeri 1 kuruş olduğundan tablonun ilgili kısmında A grubu, 1 kuruşluk imtiyazlı paya isabet eden tutar ve oran gösterilmiştir.

●●● BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Güney Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.
Maslak Men. Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak İş Merkezi No: 27
Kat: 2-3-4 Daire: 54-57-59
34485 Sarıyer
İstanbul - Türkiye

Tel: +90 212 315 3000
Fax: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No : 479920
Mersis No: 0-4350-3032-6000017

YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Deva Holding Anonim Şirketi Genel Kurulu'na;

1) Görüş

Deva Holding Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 1/1/2019-31/12/2019 hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun Grup'un durumu hakkında yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Tam Set Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Grup'un 1/1/2019-31/12/2019 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 6 Mart 2020 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

4) Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 514 ve 516'ncı maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne ("Tebliğ") göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.
- Yıllık faaliyet raporunu: Grup'un o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıttacak şekilde hazırlar. Bu raporda finansal durum, konsolide finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Grup'un gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.
- Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:
 - Faaliyet yılının sona ermesinden sonra Grup'ta meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
 - Grup'un araştırma ve geliştirme çalışmaları,
 - Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, ayni ve nakdi imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Ticaret Bakanlığının ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

●●● BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

5) Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK hükümleri ve Tebliğ çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun yaptığı irdelemelerin, Grup'un denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtip yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere ve Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan konsolide finansal bilgiler ve Yönetim Kurulunun yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolarla ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtip yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

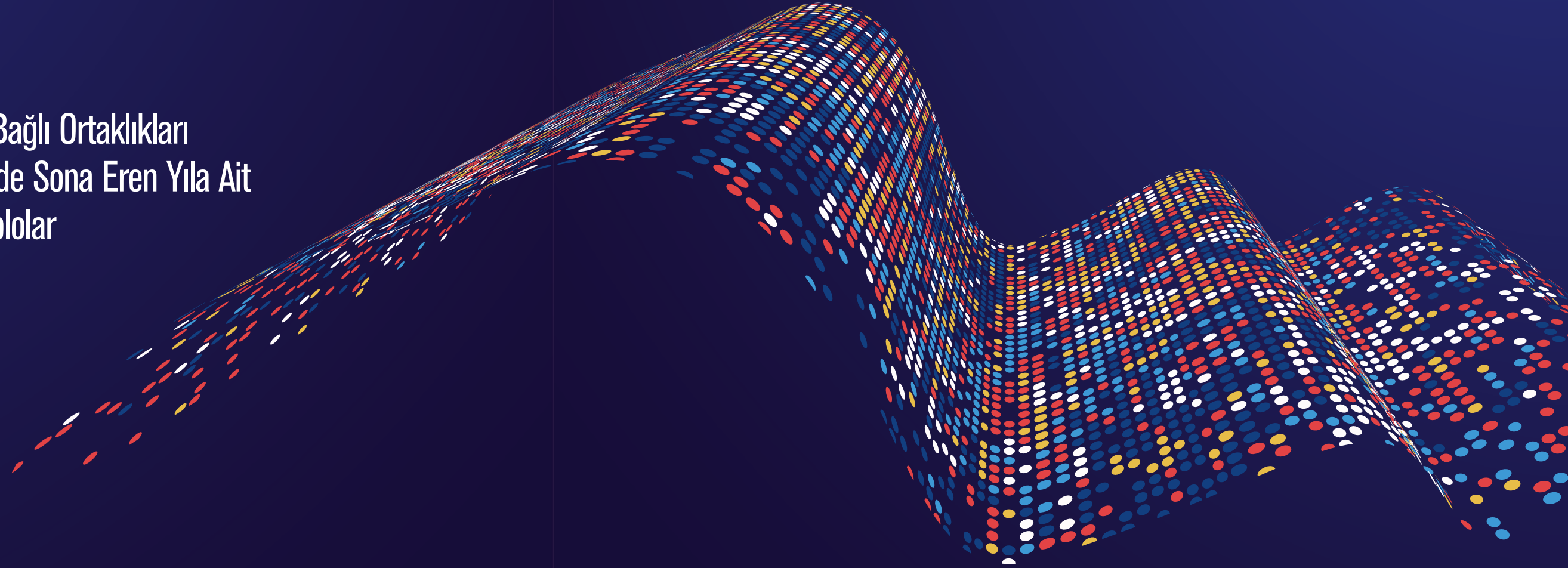
Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Necati Tolga Kirelli'dir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

6 Mart 2020
İstanbul, Türkiye

DEVA Holding A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolar

Göney Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.
Mevzuat Mev. Fikri Bölgesinde Cad.
Ory. Maslak İş Merkezi No: 27
Kat: 2-3-4 Daire: 54-57-59
34485 Sarıyer
İstanbul - Türkiye

Tel: +90 212 317 3000
Faks: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No: 479920
Mersis No: 0-4350-3032-6000017

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Deva Holding Anonim Şirketi Genel Kurulu'na;

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Görüş

Deva Holding Anonim Şirketi ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiştir.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etice ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında aynı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit Denetim Konuları	Kilit denetim çalışmalarının belirlenmesindeki hususlar
Aktifleştirilmiş geliştirme maliyetleri	
Deva Holding, beşerî ilaç bölümü bünyesinde yapmış olduğu geliştirme maliyetlerini aktifleştirmektedir. Grup, gelecekteki başarısında bu uzun vadeli projelerin sonuca ulaşmasının önemli paya olduğunu düşünmektedir. Aktifleştirilen geliştirme maliyetlerinin 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal tablolardaki payı ve ilgili maliyetlerin aktifleştirilmesi sürecinde uygulanan yönetim muhakemeleri, nedeniyle bu konu, kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir. Dipnot 14'te aktifleştirilmiş geliştirme maliyetlerini de içeren maddi olmayan duran varlıklar hakkında açıklamalar yer almaktadır.	Denetim prosedürlerimiz, her proje ile ilgili olarak aktifleştirilen geliştirme maliyetlerinin içeriğinin değerlendirilmesini içermiştir. Geliştirme safhasındaki projeler için en önemli yönetim değerlendirmesi, ilgili projenin gerekli klinik ve mevzuat izinlerini elabime ihtimali üzerinedir. Geliştirme safhasındaki projeler ile ilgili olarak denetim prosedürlerimiz yönetim değerlendirmelerinin uygunluğunu, geliştirme çalışmalarının sonuçlarını incelemekten, Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan duyuruları dikkate almaktan ve Grup'un içsel yönetim ve onaylama süreçlerini dikkate almaktan oluşmaktadır. Ayrıca, Grup'un Araştırma, Geliştirme ve Satış departmanlarında bulunan yöneticiler ile görüşmeler yapılmıştır. Kullanılan yönetim değerlendirmeleri, ulaşılabilir olan sektör uygulamaları ile mukayese edilmiştir. Satış ağıllı olarak başlayan ürünler için ise, ürün bazlı karlılıklar incelenmiştir.
Stok değer düşüklüğü	
Grup, stoklarını maliyetin ve net gerçekleşebilir değeri düşük olanı ile değerlemektedir. Net gerçekleşebilir değer, oluşan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satış gerçekleştirmek için yüklenmesi gereken tahmini maliyetlerin indirilmesiyle elde edilmektedir. Ayrıca yavaş hareket eden, fazla ve artık kalemler için değer düşüklüğü karşılığı ayrılmaktadır. Stok değer düşüklüğü karşılıklarının önemli tahminler içermesi sebebiyle bu alan kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir. 31 Aralık 2019 itibarıyla Grup'un 430.782.881 TL stoku mevcut olup stoklarının üzerinde toplam 23.544.774 TL karşılık bulunmaktadır. Stoklar ile ilgili açıklamalar Dipnot 9'da sunulmuştur.	Denetimimiz sırasında, stok değer düşüklüğü karşılığı ile ilgili aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır: - Stok değer düşüklüğü karşılığı ile ilgili muhasebe politikasının anlaşılması ve uygunluğunun değerlendirilmesi, - Stok devir hızının önceki yıl ile karşılaştırılması, - Cari dönemde ayrılan stok değer düşüklüğü karşılığının yeterliğinin, geçmiş dönemde gerçekleşen değer düşüklüğü ile karşılaştırılarak değerlendirilmesi, - Yıllık stok sayımlarında uzun süredir hareket etmeyen veya zarar görmüş stokların olup olmadığının gözlemlenmesi, - Net gerçekleşebilir değer hesaplamasında kullanılan iskonto faktörünün düşülmüş satış fiyatlarının örnekleme yoluyla test edilmesi.

4) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikte ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u ifa etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da zorunluluğu bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, bir bağımsız denetçinin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkları, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali filerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski; hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlara ilişkin önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekimimiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçları, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.

- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, topluluk içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Topluluk denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yanı sıra denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 6 Mart 2020 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak- 31 Aralık 2019 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Necati Tolga Kirelli'dir.

Günay Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Necati Tolga Kirelli, SMMM
Sorumlu Denetçi

6 Mart 2020
İstanbul, Türkiye

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2019	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2018
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		1.241.271.141	962.287.348
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	277.045.749	121.115.624
Ticari Alacaklar	7	481.870.300	404.061.560
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	<i>19.039.175</i>	<i>11.630.379</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>		<i>462.831.125</i>	<i>392.431.181</i>
Diğer Alacaklar	8	715.513	474.273
Stoklar	9	430.762.881	375.439.716
Peşin Ödenmiş Giderler	10	46.274.963	37.676.273
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	11	118.360	157.381
Diğer Dönen Varlıklar	20	4.483.375	23.362.521
Durum Varlıklar		878.231.323	706.152.981
Maddi Durum Varlıkları	12	503.183.494	401.535.401
Kullanım Hakkı Varlıkları	13	27.795.038	-
Maddi Olmayan Durum Varlıkları		299.158.713	273.764.900
<i>Şerhine</i>	15	<i>1.782.731</i>	<i>1.782.731</i>
<i>Diğer Maddi Olmayan Durum Varlıkları</i>	14	<i>297.375.982</i>	<i>271.982.169</i>
Peşin Ödenmiş Giderler	10	34.135.069	25.190.986
Ertelelenmiş Vergi Varlığı	28	13.959.009	5.661.694
TOPLAM VARLIKLAR		2.119.502.464	1.668.440.329

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU (DEVAMI)

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2019	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2018
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		670.474.995	584.100.327
Kısa Vadeli Borçlanmalar	5	232.107.986	307.211.508
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	5	214.709.403	135.655.554
Ticari Borçlar	7	131.722.339	85.699.382
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlar</i>	6	<i>12.013.618</i>	<i>5.713.990</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar</i>		<i>119.708.721</i>	<i>79.985.392</i>
Çalışanlara Sağlanan Faydalara Kapsamında Borçlar	19	8.722.300	6.339.968
Diğer Borçlar	8	4.495.019	2.493.842
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>		<i>4.495.019</i>	<i>2.493.842</i>
Ticari Arzlar	31	4.351.477	-
Devlet Teşvik ve Yardımları	16	1.393.247	1.777.379
Ertelelenmiş Gelirler	10	3.033.122	3.229.696
Ölçülen Karı Vergi Yükümlülüğü	28	525.644	897.933
Kısa Vadeli Karşılıklar		67.611.592	38.851.048
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin</i>			
<i>Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	19	<i>32.975.226</i>	<i>25.384.459</i>
<i>Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	17	<i>34.636.366</i>	<i>13.466.589</i>
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	20	1.712.866	1.944.017
Uzun Vadeli Yükümlülükler		418.185.380	337.932.105
Uzun Vadeli Borçlanmalar	5	352.713.211	284.710.473
Devlet Teşvik ve Yardımları	16	37.666.354	31.755.886
Ertelelenmiş Gelirler	10	247.067	926.511
Uzun Vadeli Karşılıklar		27.558.748	20.539.235
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin</i>			
<i>Uzun Vadeli Karşılıklar</i>	19	<i>27.558.748</i>	<i>20.539.235</i>
ÖZKAYNAKLAR		1.030.842.089	746.407.897
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		1.030.842.089	746.407.897
Ödenmiş Sermaye	21	200.019.288	200.019.288
Sermaye Düzeltme Farkları	21	140.080.696	140.080.696
Geri Alınan Paylar (-)	21	(28.847)	(28.847)
Paylara İlişkin Primler/İskontolar	21	2.870.803	2.870.803
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		(6.046.480)	(4.670.933)
<i>Tamamlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları</i>		<i>(6.046.480)</i>	<i>(4.670.933)</i>
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		1.376.420	(696.642)
<i>Yabancı Para Çevrimi Farkları</i>		<i>1.376.420</i>	<i>(696.642)</i>
Karın Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	21	150.864.955	150.864.955
Geçmiş Yıllar Karları	21	255.689.513	121.607.460
Net Dönem Karı		286.015.741	136.361.117
TOPLAM KAYNAKLAR		2.119.502.464	1.668.440.329

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

		Yeniden sınıflandırılmış (*)
		Önceki Dönem
	Cari Dönem	(Bağımsız
	(Bağımsız	denetimden
	denetimden	geçmiş)
	1 Ocak-	1 Ocak-
	31 Aralık	31 Aralık
	2019	2018
Dipnot		
Referansları		
Hizmet	22	1.373.983.541
Satışların Maliyeti (-)	22	(654.824.247)
BRÜT KAR		719.159.294
Pazarlama Giderleri (-)	24	(178.356.870)
Genel Yönetim Giderleri (-)	24	(101.691.892)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	23	(39.388.361)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	25	48.479.653
Finans Faaliyetlerinden Diğer Giderler (-)	25	(24.552.244)
ESAS FAALİYET KARI		426.687.972
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	26	151.139
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	26	(130.743)
FINANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		428.855.796
Finansman Giderleri (-)	27	(148.160.975)
VERGİ ÖNCESİ KAR		280.694.821
Vergi Gelirleri / (Giderleri)		5.320.920
Dönem Vergi Gideri	28	(1.945.607)
Ertelenmiş Vergi Gelirleri / (Giderleri)	28	7.266.527
DÖNEM KARI		286.015.741
Dönem Karının Dağılımı:		
Ana Ortaklık Payları		286.015.741
Pay başına kazanç	29	0,0143
Sınıflandırılmış pay başına kazanç	29	0,0143

(*) Geçmiş dönemin finansal tablolarının yeniden sınıflandırılmasına ilişkin açıklamalar Not 2.4'te yapılmıştır.

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız	(Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş)	geçmiş)
	1 Ocak-	1 Ocak-	1 Ocak-
	31 Aralık	31 Aralık	31 Aralık
	2019	2018	
Dipnot			
Referansları			
DÖNEM KARI		286.015.741	136.361.117
DİĞER KAPSAMLI GELİR / (GİDERLER)		(1.375.547)	1.984.558
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar			
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları /			
(Kayıpları)	19	(1.763.522)	2.544.305
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı			
Gelirli İşlemler Vergileri	28	387.975	(550.747)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		2.073.062	(250.298)
Yabancı Para Çevirim Farkları		2.073.062	(250.298)
DİĞER KAPSAMLI GELİR		697.515	1.734.260
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		286.713.256	138.095.377
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı:		286.713.256	138.095.377
Ana Ortaklık Payları		286.713.256	138.095.377

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE
ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Aksi belirtilmeksiz para birimi Türk Lirası "TL." olarak ifade edilmektedir.)

				Kar veya zarar sonunda değerli plazmanlar kullanma ve kayıplar		Kar veya zarar sonunda değerli plazmanlar kullanma ve kayıplar		Bakiye Karlar				
Dönem	Ölçülen veriler	Sırasıyla değerler tablosu	Giriş Akışı (+)	Piyasa Değeri Pozitif Değerler	Tutarlı olarak Değerli plazmanlar, diğer kaynaklar kullanma ve kayıplar	Yatırım gelir ve zararları	Kar ve zarar kullananlar	Geyik yolları Karlar	Net Akış Kar	Sırasıyla değerler tablosu	Toplam Değerler tablosu	
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiye	11	288.019.258	140.080.898	(28.847)	2.878.800	(6.855.493)	(446.544)	120.864.935	121.607.480	92.542.878	608.090.100	608.090.102
Muhasebe politikalarında değişiklikler		-	-	-	-	-	-	-	3.222.418	-	3.222.418	3.222.418
İşletim Akışları (Net 2)		-	-	-	-	-	-	-	92.542.879	(92.542.879)	-	-
Geyik yolları kullanma masrafları		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yatırım kayıplar ve gelir		-	-	-	-	1.984.258	(230.288)	-	-	(18.561.117)	118.090.277	118.090.277
Ticari ve diğer Karlar		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ölçülen Akışları		-	-	-	-	1.984.258	-	-	-	-	1.984.258	1.984.258
Kullanma ve diğer Karlar		-	-	-	-	-	(230.288)	-	-	-	(230.288)	(230.288)
Net Akış Kar		-	-	-	-	-	-	-	118.561.117	118.561.117	118.561.117	118.561.117
31 Aralık 2018 itibarıyla bakiye	11	288.019.258	140.080.898	(28.847)	2.878.800	(4.870.933)	(696.842)	120.864.935	121.607.480	126.561.117	746.407.897	746.407.897
1 Ocak 2019 itibarıyla bakiye	11	288.019.258	140.080.898	(28.847)	2.878.800	(4.870.933)	(696.842)	120.864.935	121.607.480	126.561.117	746.407.897	746.407.897
Muhasebe politikalarında değişiklikler		-	-	-	-	-	-	-	(3.279.864)	-	(3.279.864)	(3.279.864)
İşletim Akışları (Net 2)		-	-	-	-	-	-	-	118.561.117	(118.561.117)	-	-
Geyik yolları kullanma masrafları		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yatırım kayıplar ve gelir		-	-	-	-	(1.375.347)	3.075.887	-	-	(86.615.741)	86.713.246	86.713.246
Ticari ve diğer Karlar		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ölçülen Akışları		-	-	-	-	(1.375.347)	-	-	-	-	(1.375.347)	(1.375.347)
Kullanma ve diğer Karlar		-	-	-	-	-	2.875.982	-	-	-	2.875.982	2.875.982
Net Akış Kar		-	-	-	-	-	-	-	288.012.741	288.012.741	288.012.741	288.012.741
31 Aralık 2019 itibarıyla bakiye	11	288.019.258	140.080.898	(28.847)	2.878.800	(6.946.480)	1.376.428	120.864.935	223.680.733	286.015.741	1.036.842.089	1.036.842.089

Tablo 4: Geçerlilik ve kontrol edilebilirlik için kullanılan tabloların tanımları ve bir parçasıdır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

		Carri Dönem (Bağlanma döneminden geçmiş)	Önceki Dönem (Bağlanma döneminden geçmiş)
	Dönem Referansları	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKISLARI		441.236.234	130.984.784
Dönem Karı		286.013.741	130.361.117
Dönem Net Karı (Zararı) Mutabakatı ile İlgili Düzeltmeler:		173.093.985	324.687.697
Amortisman ve İla Çekilen ile İlgili Düzeltmeler:	22 - 24	46.090.332	34.803.326
Değer Düşükliği (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:		58.232.995	54.018.022
Alacaklarda Değer Düşükliği (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:	7-8	-	1.296.133
Stok Değer Düşükliği (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:	9	13.931.148	(211.302)
Maddi Duran Varlık Değer Düşükliği (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:	11	1.895.565	-
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık Değer Düşükliği (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:	14	42.880.488	52.931.392
Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler:		86.531.715	63.688.618
Çalışanlara Sağlanan Faydaların Bükün Karşılıkları (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:	19	28.212.381	22.839.460
Düzen ve/veya Ücret Karşılıkları (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:	17	5.112.261	5.836.822
Değer Karşılıkları (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:	17	51.207.110	28.232.485
Fina (Gelirler) ve Giderleri ile İlgili Düzeltmeler:		116.919.266	101.736.953
Fina Gelirleri ile İlgili Düzeltmeler:	23	(4.221.989)	7.128.939
Fina Giderleri ile İlgili Düzeltmeler:	24	121.141.255	108.865.872
Vergi (Gelir) Gideri ile İlgili Düzeltmeler:	78	(5.310.920)	19.608.450
Nakit Dışı Kalemlere Bükün Diğer Düzeltmeler:		(13.199.841)	(8.761.895)
Duran Varlıklarına İlişkin Çıkarılmamış Karşılıklardan			
Kayıplar (Kazancılar) ile İlgili Düzeltmeler:		(7.187.814)	(983.139)
Maddi Duran Varlıklardan İlişkin Çıkarılmamış Karşılıklardan			
Kayıplar(Kazancılar) ile İlgili Düzeltmeler:	70	(3.167.634)	(551.176)
Yatırım ya da Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışlarının Netlenmiş Olarak Diğer Kalemlere Bükün Düzeltmeler		(8.638.269)	64.668.982
Kar (Zararı) Mutabakatı ile İlgili Diğer Düzeltmeler		(6.644.489)	(2.814.545)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler:		(58.455.304)	(284.952.599)
Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler		(79.326.583)	(100.971.230)
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Artış (Azalış)		(7.418.796)	172.715
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki Artış (Azalış)		(71.587.787)	(101.144.003)
Faaliyetlerle İlişkili Diğer Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler:		(211.248)	(1.311.981)
İlişkili Olmayan Taraflardan Faaliyetlerle İlişkili Diğer Alacaklardaki Azalış (Artış)		(281.240)	(1.311.981)
Stoklardaki Azalışlar (Artışlar) ile İlgili Düzeltmeler		(69.239.441)	(154.528.570)
Peyin Ödemeleri Giderlerindeki Azalış (Artış)		(8.598.690)	(14.944.670)
Ticari Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler:		46.022.957	18.673.922
İlişkili Taraflardan Ticari Borçlardaki Artış (Azalış)		6.299.628	2.011.836
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Borçlardaki Artış (Azalış)		39.723.329	16.662.086
Çalışanlara Sağlanan Faydaların Bükün Karşılıkları Borçlardaki Artış (Azalış)		2.382.332	(3.176.717)
Faaliyetler ile İlgili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler:		2.100.177	1.322.735
İlişkili Olmayan Taraflardan Faaliyetlerle İlişkili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış)		2.100.177	1.322.735
Finans Yatırımlarındaki Artış (Azalış)		4.351.477	-
Finansman Gelirlerindeki Artış (Azalış)		(876.018)	(5.151.619)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Diğer Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler:		36.128.735	(24.805.184)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Azalış (Artış)		(18.918.169)	(10.947.213)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklarımlarındaki Artış (Azalış)		17.210.558	(14.117.599)
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		499.563.422	178.095.815
Çalışanlara Sağlanan Faydaların Bükün Karşılıkları Karşılıklı Yapılan Ödemeler	19	(20.508.661)	(18.079.735)
Diğer Karşılıklara Bükün Ödemeler	17	(97.796.527)	(28.132.275)

Uddi eiga allar þó kærskilde áminnið trúfólga samræðingarnar þessu.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA FREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU (DEVAMI)

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmektedir.)

		Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak – 31 Aralık 2019	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak – 31 Aralık 2018
	Dipnot Referansları		
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		(208.972.499)	(156.963.627)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklardan Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		2.604.559	600.939
Maddi Duran Varlıklardan Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri	12-26	2.604.559	600.939
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklardan Alınanlardan Kaynaklanan Nakit Çıktıları		(215.573.888)	(159.105.130)
Maddi Duran Varlık Alınlarından Kaynaklanan Nakit Çıktıları	12	(140.796.532)	(69.760.130)
Maddi Olmayan Duran Varlık Alınlarından Kaynaklanan Nakit Çıktıları	10-27	(74.777.356)	(89.345.000)
Verilen Nakit Avans ve Borçlar		(8.944.083)	(5.317.579)
Verilen Diğer Nakit Avans ve Borçları	10	(8.944.083)	(5.317.579)
Devlet Teşviklerinden Elde Edilen Nakit Girişleri	16	(2.980.903)	6.858.143
FINANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		(78.518.279)	69.536.516
Borçlanımdan Kaynaklanan Nakit Girişleri		1.743.323.044	1.129.699.805
Kredilerden Nakit Girişleri		1.743.323.044	985.232.680
İhrac Edilen Borçlanım Araçlarından Nakit Girişleri			144.467.125
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıktıları		(1.718.042.288)	(985.393.640)
Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Çıktıları		(1.697.436.071)	(854.624.049)
İhrac Edilmiş Borçlanım Araçları Geri Ödemelerinden Nakit Çıktıları		(20.606.217)	(130.769.591)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(7.903.120)	
Ödenen Faiz		(100.007.297)	(81.959.186)
Alınan Faiz	25	4.110.382	7.189.537
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALİŞ)		153.745.456	43.556.673
Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		2.073.062	(250.298)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALİŞ)		155.818.518	43.306.375
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	121.029.521	77.725.146
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	276.848.039	121.029.521

İlk dipnotlar bu konsolide finansal tablolarda ayrılmış bir parçadır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmektedir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Deva Holding A.Ş. ("Şirket") İstanbul, Türkiye'de faaliyet göstermektedir. Şirket 22 Eylül 1958 yılında kurulmuş olup, Şirket'in ana faaliyet konusu beşerî ilaç üretimi ve pazarlamasıdır. Şirket'in ticaret firması ve faaliyetlerini yürüttüğü adresi aşağıdaki gibidir:

Deva Holding A.Ş. Halkalı Merkez Mahallesi Basın Ekspres Caddesi No:1 K.Çekirgeci / İstanbul.

Grup'ta çalışan ortaklama personeli sayısı 31 Aralık 2019 tarihinde birer dönem için 2.252 kişidir (31 Aralık 2018: 2.176).

Eastpharma S.A.R.L. Şirket'in ana hissedarıdır. Eastpharma S.A.R.L. 2006 yılında Lüksemburg'da kurulmuştur ve %100'ü 2006 yılında kurulan ve Bermuda merkezli bir şirket olan Eastpharma Ltd.'ye aittir. Eastpharma S.A.R.L. 27 Kasım 2006'da Şirket'in %52,6'sını satın almıştır. Eastpharma S.A.R.L. sonraki dönemlerde hisse alımına devam etmiştir. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Eastpharma S.A.R.L. Deva hisselerinin %82,2'sine sahiptir (31 Aralık 2018: %82,2). 2011 yılında, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 26 Mayıs 2011 tarihli kararı ile Şirket çıkarılan sermayesini takti artırmak suretiyle, 180.070.656 TL'den 200.000.000 TL'ye yükselmiştir. Bu artışı 10.384.384 TL'si Eastpharma S.A.R.L. tarafından nakit olarak, kalan 3.544.960 TL'lik kısmı ise diğer ortaklar tarafından karşılanmıştır. Eastpharma Ltd. ana hissedarları GEM Global Equities Management S.A. tarafından yönetilen fonlardır.

Şirket hisseleri 24 Mart 1986 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlamıştır.

31 Aralık 2019 tarihinde Şirket sermayesi hisse başına beher değeri 0,01 TL iken toplam 20.001.928.778 adet hissedarı bulunmaktadır (31 Aralık 2018: 20.001.928.778). Şirket'in nominal sermaye yapısı aşağıdaki gibidir (Not 21):

		31 Aralık 2019		31 Aralık 2018
Örnekler	%		%	
Eastpharma S.A.R.L.	82,2	164.424.760	82,2	164.424.760
Diğer	17,8	35.594.528	17,8	35.594.528
Nominal sermaye	100,0	200.019.288	100,0	200.019.288
Sermaye düzeltme farkları		140.080.696		140.080.696
Geni alınan paylar (-)		(28.847)		(28.847)
Düzeltilmiş sermaye		340.071.137		340.071.137

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüye para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Bağlı Ortaklıklar

Şirket'in 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklıklarının (her biri için "Grup") desayrları ve başlıca faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

Bağlı Ortaklıklar

Bağlı Ortaklıklar	Ana Faaliyeti	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
		31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Devatis Ltd	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Yeni Zelanda ve Avustralya'da satış ve dağıtım	100	100
Devatis İtali	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Amerika'da satış ve dağıtım	100	100
Devatis GmbH (*)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Almanya'da satış ve dağıtım	100	100
Devatis A.G. (*)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların İsviçre'de satış ve dağıtım	100	100
Devatis de Mexico (*)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Meksika'da satış ve dağıtım	100	—

(*) İlgili şirketlerin konsolide finansal tabloları önemli bir etkisi yoktur. Bu nedenle konsolidasyona dâhil edilmemektedirler.

Grup'un bağlı ortaklıkları yurtdışında faaliyet göstermektedirler.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüye para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Şirket ve bağlı ortaklıkları ilaç sektöründe faaliyet göstermektedir ve pazarda yer ediniş, jenerik ilaç üreticilerindendir. Şirket'in geniş bir ürün yelpazesi bulunmaktadır ve satış ekibi tüm ülkeye yayılmıştır. Grup'un 4 farklı lokasyonda 4 üretim tesisi bulunmaktadır.

Şirket 380 değişik formda 191 ilaç molekülüne sahiptir. Bunlardan 9 tanesi (12 değişik formda) lisans hakkının kullanımı yolu ile üretilip satılan ürünlerdir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla iş bölümleri beşeri ilaç üretim ve satış, veteriner ve tarım ilaçları üretim ve satış ve diğerdir.

Beşeri ilaç bölümü gelişmiş büyük bölümünü jenerik ve ruhsatlı ilaçların satışından elde etmektedir. Jenerik ilaçlar, Şirket'in ürettiği aktif ilaç bileşeninin kimyasal ismi yerine Şirket'in ticari markası altında satışı nihai ürünlerdir. Orijinal ilaçlar, Şirket'in ilaç bileşeninin haklarını elinde bulunduran diğer ilaç şirketlerinin lisansları altında ürettiği ve satışı nihai ilaçlardır. Bu iş bölümü kas sistemi, beslenme, metabolizma ve kalp ve damar hastalıkları tedavisinde kullanılan geniş bir ilaç yelpazesine sahiptir. Kurumsal hastaneler ve veteriner beşeri ilaç satış iş bölümünde yer almaktadır.

Beşeri ilaç bölümü aynı zamanda ilaç ve ambiyotiklerin aktif maddesi "API" üretim ve yerel üreticilerle birlikte yabancı ilaç şirketlerine satışı da içermektedir. Şirket, üretim faaliyetlerinin yanı sıra mikrobiyoloji laboratuvarında hammaddede adaptasyon, mikroorganizma seleksiyon, besiyeri formülasyon vb. deneme ve araştırma çalışmaları yapmakta, pilot fermentörlerde de çeşitli deneme ve araştırma fermentasyonlarını gerçekleştirmektedir.

Veteriner ve tarım ilaçları iş bölümünün geliri 131 değişik formda ve 85 ilaç molekülünün satışından elde edilmektedir.

Diğer iş bölümündeki faaliyetler kolonya ürünleri üretimi ve satışından oluşmaktadır.

Grup'un faaliyetleriyle ilgili iş bölümü bilgileri Not 3'te sunulmuştur.

Finansal Tabloların Onaylanması

Finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 6 Mart 2020 tarihinde yayımlanması için yetki verilmiştir.

İşletmenin sürekliliği

Grup konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlanmıştır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

Uygunluk Beyanı

Grup yasal defterleri ile yasal finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun tutmakta ve hazırlanmaktadır. Yurt dışında faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar, muhasebe kayıtlarını ve finansal tablolarını faaliyetleri bulunduğu ülkelerin para birimi cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlanmaktadır.

İlgilideki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 15 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kanunu (“KGGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yoramları (“TMS/TFRS”) esas alınmıştır.

Ayrıca KGGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde 30 sayılı kararla yayımlanan ve akabinde TFRS-15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat ile TFRS-16 Kırtımlar standardlarındaki değişiklikler ile birlikte 15 Nisan 2019 tarihinde kamuya duyurulan geçici “2019 TFRS” adıyla yayımlanan TMS taksonomisine uygun olarak sunulmuştur.

Grup ile Grup’a bağlı Türkiye’de yerleşik şirketler, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kamusal finansal tablolarını hazırlanmasında, KGGK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu (“TTK”), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı (“Maliye Bakanlığı”) tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı Şartlarını uygulamaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyetleri bulunduğu ülkelerin para birimleri cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlanmaktadır. TFRS’na göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, tutlu maliyet esaslı baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır.

Kullanılan Para Birimi

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyetleri bulunduğu temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket’in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunulan para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir. Yurtdışında faaliyette bulunan bağlı ortaklığa ait finansal tablolar (Devamı Ltd’nin fonksiyonel para birimi Yeni Zelanda Doları’dır ve Devamı Inc.’nin fonksiyonel para birimi Amerikan Doları’dır), özkaynak kalemleri haricindeki finansal durum tablosu kalemleri için döneri sonuna, özkaynak kalemleri için tarihli kurlar ve gelir tablosu kalemleri için ise ortalama kurlar kullanılarak sunulan para birimine çevrilmiştir.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihli itibarıyla dönem sonu ve ortalama Amerikan doları, Avro ve Yeni Zelanda Doları kurları aşağıdaki gibidir:

	Dönem Sonu		Ortalama	
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
USD/TL	5,9402	5,2699	5,6712	4,8301
EUR/TL	6,6506	6,0280	6,3481	5,6789
NZD/TL	3,9863	3,5488	3,7395	3,3425

Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi

SPK’nın 17 Mart 2005 tarih ve 110367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye’de faaliyette bulunan ve Türkiye Muhasebe Standartları’na (TMS/TFRS uygulamaları benimseniler dahil) uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No’lu “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” Standardı (“TMS 29”) uygulanmamıştır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Konsolidasyon Esasları

Konsolide finansal tablolar, Grup ve Grup’un bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Grup’un aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- Yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- Yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması; ve
- Getirileri üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Grup yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Grup’un yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönetebilecek/yönetilecek şekilde yeterli oy hakkına olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığını değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göze bulmuş bulunmaktadır.

- Grup’un sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Grup ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşılardan doğan haklar; ve
- Grup’un karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Grup’un bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alma tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirler her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlanırsa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara atanır.

Gerekli olması halinde, Grup’un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin tutuk akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler

1 Ocak-31 Aralık 2019 hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları, aşağıda belirtilen ve 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren TFRS 16 Kırtımlar Standardı haricinde, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolar ile tutarlı olarak uygulanmıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler (devamı)

Konsolide Finansal Tablolara Etkileri

Grup, 1 Ocak 2019 tarihinde başlayan hesap döneminde TFRS 16 Kiralamalar Standardını uygulamıştır ve ilgili standardın konsolide finansal tabloları etkileri aşağıda, uygulanmış önceki muhasebe politikaları ise Not 2.3'de açıklanmıştır.

TFRS 16 Kiralamalar Standardı uygulamasında Grup, sınıflandırma ve ölçüm değişiklikleri ile ilgili önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgilerin yeniden düzenlenmemesine izin veren muafiyetten yararlanmıştır. TFRS 16'ın uygulamasından kaynaklanan finansal varlıkları ve finansal yükümlülüklerin kayıtlı değerindeki farklılıklar 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar karları içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

TFRS 16 standardının uygulamasının 31 Aralık 2018 tarihli finansal durum tablosuna etkileri aşağıda sunulmuştur:

(i) Konsolide finansal durum tablosu

VARLIKLAR	1 Ocak 2019 Etkiler Harfç	TFRS 16 Etkileri	1 Ocak 2019
Duran Varlıklar			
Kullanım Hakkı Varlıkları	-	15.603.113	15.603.113
Kiralamaya Varrı Varlığı	5.661.694	442.833	6.104.527
Yakarsızlık Sınırları Haricindeki Duran Varlıklar	709.493.287	-	709.493.287
Toplam Duran Varlıklar	709.152.981	16.045.926	722.398.907
TOPLAM VARLIKLAR	1.668.440.329	16.045.926	1.684.486.255
KAVNAKLAR			
Kısa Vadeli Yüklümüllükler			
Uzun Vadeli Borçlanımların Kısa Vadeli Kısımları	135.655.554	7.749.253	143.404.807
Yakarsızlık Sınırları Haricindeki Kısa Vadeli Yüklümüllükler	449.444.773	-	449.444.773
Toplam Kısa Vadeli Yüklümüllükler	584.100.327	7.749.253	593.849.580
Uzun Vadeli Yüklümüllükler			
Uzun Vadeli Borçlanımlar	294.719.471	10.775.737	293.480.210
Yakarsızlık Sınırları Haricindeki Uzun Vadeli Yüklümüllükler	53.221.632	-	53.221.632
Toplam Uzun Vadeli Yüklümüllükler	337.932.105	10.775.737	348.707.842
Toplam Yüklümüllükler	922.032.432	18.524.990	940.557.422
ÖZKAYNAKLAR			
Ana Örtülüğü Altı Özkaynaklar	746.407.897	(2.279.864)	744.128.033
Geçmiş Yıllar Karları / (Zararları)	257.969.579	(2.279.864)	255.689.515
Yakarsızlık Sınırları Haricindeki Kısa Vadeli Yüklümüllükler	499.435.320	-	499.435.320
Toplam Özkaynaklar	746.407.897	(2.279.864)	744.128.033
TOPLAM KAVNAKLAR	1.668.440.329	16.045.926	1.684.486.255

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hususlar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un cari dönem içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır. Tespit edilen önemli bir muhasebe hatası söz konusu olursa, düzeltme geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

2.2 Yeni ve Değiştirilmiş Standartlar ve Yorumlar

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 16 – Kiralama İşlemleri

RGK Nisan 2018'de TFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayınlamıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında birleşmeye alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. TFRS 16, TMS 17 ve TMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

Kiracılar, bu standardın kısa vadeli kiralama (kira süresi 12 ay ve daha kısa olan kiralamaları) veya dayanak varlığı düşük değeri olduğu kiralamalara (örneğin kişisel bilgisayarlar, bazı ofis ekipmanları, vb.) uygulamama istisnasına sahiptir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte kiracı, kira yükümlülüğünü o tarihte ödememiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer (kiralama yükümlülüğü) ve aynı tarih itibarıyla ilgili kullanım hakkı varlığını da kayıtlarına olarak kira stresi boyunca amortismanına tabi tutar. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımni faiz oranına kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak iskonto edilir. Kiracı, bu oranı kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kiracının alternatif borçlanma şiz oranını kullanır. Kiracı, kiralama yükümlülüğü üzerindeki faiz gideri ile kullanım hakkı varlığının amortisman giderini ayrı olarak kaydetmelidir.

Kiracının, belirli olayların gerçekleşmesi halinde kiralama yükümlülüğünü yeniden ölçmesi söz konusudur (örneğin kiralama stresindeki değişiklikler, ileriye dönük kira ödemelerinin belirli bir endeks veya orandaki değişimler nedeniyle değişikliğe uğraması, vb.). Bu durumda kiracı, kiralama yükümlülüğünün yeniden ölçüm etkisini kullanım hakkı varlığı üzerinde bir düzeltme olarak kaydeder.

TFRS 16'ya geçiş

Grup, TFRS 16'ya kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşım ile uygulamıştır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

İ) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (devamı)

TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar"da yapılan değişiklikler

KGK Aralık 2017'de, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardında değişikliklerini yayımlamıştır. Söz konusu değişiklikler, iştirak veya iş ortaklığındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan iştirak veya iş ortaklığındaki uzun vadeli yatırımlar için TFRS 9 Finansal Araçları uygulayan işletmeler için açıklık getirmektedir.

TFRS 9 Finansal Araçlar, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar uyumcu muhasebeleştirilen iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımları kapsamaktadır. Söz konusu değişikliklerle KGK, TFRS 9'un sadece şirketin özkaynak yönünü kullanarak muhasebeleştirildiği yatırımları kapsam dışında bırakılmasına açıklık getirmektedir. İşletme, TFRS 9'u, özkaynak yönüne göre muhasebeleştirmediği ve doğrudan ile ilgili iştirak ve iş ortaklıklarındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan uzun vadeli yatırımlar dahil olmak üzere iştirak ve iş ortaklıklarındaki diğer yatırımları uygulayacaktır.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TFRS 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, "TMS 12 Gelir Vergileri"nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda, yorum:

- (a) işletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmedikliği;
- (b) işletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları;
- (c) işletmenin vergilendirilebilir karını (vergi zararını), vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini; ve
- (d) işletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini ele almaktadır.

Yorum, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu yorumun Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

Yüksek İyileştirmeler - 2015-2017 Dönemi

KGK Ocak 2019'da aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, TFRS Standartları'nın 2015-2017 dönemine ilişkin yıllık iyileştirmelerini yayımlamıştır.

- TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar — TFRS 3'teki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirildiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesi gerektirir açıklık getirmektedir. TFRS 11'deki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirildiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesine gerek olmadığını açıklık getirmektedir.
- TMS 12 Gelir Vergileri — Değişiklikler, temettülere (kar dağıtım) ilişkin tüm gelir vergisi etkilerinin, vergilerin nasıl dağıtılmasına bakılmaksızın kar veya zararda muhasebeleştirilmesi gerektiği konusunda açıklık getirmektedir.
- TMS 23 Borçlanma Maliyetleri — Değişiklikler, ilgili varlık amaçlanan kullanıma veya satışa hazır durumda geldikten sonra ödenen özel borçlanmaların bulunması durumunda, ilgili borcun şirketin genellikle genel borçlanmalarındaki aktifleştirme oranını belirlerken borçlanıldığı fonların bir parçası durumuna geçtikçe açıklık getirmektedir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli etkisi olmamıştır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

İ) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (devamı)

Planda Yapılan Değişiklik, Kısıtlama veya Yerine Getirme (TMS 19 Değişiklikler)

KGK Ocak 2019'da TMS 19 Değişiklikler "Planda Yapılan Değişiklik, Kısıtlama veya Yerine Getirme"yi yayımlamıştır. Değişiklik, planda yapılan değişiklik, kısıtlama veya yerine getirme gerçekleştirildikten sonra yıllık hesap döneminin kalan kısmı için tespit edilen hizmet maliyetinin ve net faiz maliyetinin güncel akılcı varsayımları kullanılarak hesaplanmasını gerektirmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. İşletme bu değişiklikleri erken uygulaması durumunda, erken uyguladığına dair açıklama yapacaktır. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

Negatif Tazminli Erken Ödeme Özellikleri (TFRS 9 Değişiklik)

Bazı erken ödenebilir finansal varlıkları işletme tarafından irtfa edilmiş maliyetinden düşülmesi için TFRS 9 Finansal Araçlar'da ufak değişiklikler yapılmıştır.

TFRS 9'u uygulayan işletme, erken ödenebilir finansal varlığı, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar yatırımları varlık olarak ölçmektedir. Değişikliklerin uygulanması ile, belirli koşulların sağlanması durumunda, işletmeler negatif tazminli erken ödenebilir finansal varlıkları irtfa edilmiş maliyetinden ölçebileceklerdir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

İi) Yayımlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylama tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulamaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımlar İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yapmış Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

KGK, özkaynak yönünü ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini ertersiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermemektedir. Grup söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir.

TFRS 17 - Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019'da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17'yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin gincel bilanço değerleri ile ölçülmesini hem de karın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirilmesini sağlayan bir model getirmektedir. TFRS 17, 1 Ocak 2021 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüye para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

İb) Yayınlanan ama sürürlüde çıkmamış ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

İşletmenin tanımlanması (TFRS 3 Değişiklikleri)

KGK Mayıs 2019’da TFRS 3 ‘İşletme Birleşmeleri’nde yer alan işletme tanımı ile ilişkin değişiklikler yayımlanmıştır. Bu değişikliğin amacı, bir işletmenin işletme birleşimi olarak mı yoksa bir varlık edinimi olarak mı muhasebeleştirileceğini belirlemeye yardımcı olmaktadır. Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- İşletme için minimum gereksinimleri netleştirilmesi;
- Priyasa katılımcılarının eşik unsurları tanımlanması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;
- İşletmelerin edime sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı uygulama rehberi eklenmesi;
- İşletmenin ve çıktıların tanımlarını sınırlandırma; ve
- İşleğe bağlı bir gerçeğe uygun değer konsantrasyon testi yayımlanması.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Önemliliğin Tanımı (TMS 1 ve TMS 8 Değişiklikleri)

Haziran 2019’da KGK, “TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu” ve “TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hesaplar” standartlarında değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin amacı, “önemlilik” tanımını standartlar arasında uyumlu hale getirmek ve tanımın belirli kısımlarını açıklığa kavuşturmadır. Yeni tanım göre, bilginin saklanması, hatalı olması veya verilmemesi durumunda finansal tabloların birincil kullanıcıların bu tablolara dayanarak verdikleri kararları etkileyebileceği varsayılabilirse, bilgi önemlidir. Değişiklikler, bilginin önemliliğinin niteliğine, büyüklüğüne veya her ikisine bağlı olacağını açıklamaktadır. Şirketler bilginin tek başına veya başka bilgiler ile birlikte kullanıldığında finansal tablolar üzerinde ki etkisinin önemliliği değerlendirmek ile yükümlüdür.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7’deki Değişiklikler-Gösterge Faiz Oranı Reformu

1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere TFRS 9 ve TMS 39’da gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak diğer temel konuda kolaylaştırıcı uygulamalar sağlanmıştır. Bu uygulamalar riskten korunma muhasebesi ile ilgili olup, özettir:

- İşlemlerin gerçekleşme ihtimalinin yüksek olmasının ilişkin hüküm.
- İleriye yönelik değerlendirmeler;
- Geriye dönük değerlendirmeler ve
- Aynı olarak tanımlanabilir risk bileşenleridir.

TFRS 9 ve TMS 39’da yapılan değişikliğe ilişkin uygulama istisnaların, TFRS 7’deki düzenleme uyarınca finansal tablolarda açıklanması amaçlanmaktadır. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüye para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

iii) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

UMS 1’deki değişiklikler – Yükümlülüklerin kısa ve uzun vade olarak sınıflandırılması

23 Ocak 2020’de UMSK, “UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu” standardında değişiklikler yapmıştır. 1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere yapılan bu değişiklikler yükümlülüklerin uzun ve kısa vade sınıflandırılmasına ilişkin kriterlere açıklamalar getirmektedir. Yapılan değişiklikler UMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hesaplar” e göre geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

a. Hasılat

Grup, taahhütlü edilmiş bir mal veya hizmet müşteriye devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdiğinde hasılatı finansal tablolara alır. Bir varlığın kontrolü müşterinin eline geçtiğinde veya geçirdiğinde satış devredilmiş olur.

Grup, aşağıda yer alan 5 temel prensip doğrultusunda hasılatı finansal tablolara almaktadır:

- (a) Müşteri sözleşmelerinin belirlenmesi
- (b) Sözleşmelerdeki performans yükümlülüklerinin belirlenmesi
- (c) Sözleşmelerdeki işlem fiyatının belirlenmesi
- (d) İşlem fiyatının sözleşmelerdeki performans yükümlülüklerine dağıtılması
- (e) Her performans yükümlülüğü yerine getirildiğinde hasılatın muhasebeleştirilmesi

Eczacı depoları Grup’un olağan faaliyetleri dışında elde ettiği müşterileridir. Gelirler, bu dağıtım depolarına yapılan ilaç satışlarından elde edilmektedir. Gelirler, teslimatın gerçekleşmesi, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işletme ile ilgili ekonomik faydaların Grup’a akmasının mutmenel olması üzerine alınan veya alınması beklenen bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtları yapılır. Eczacı depoları ile ayrı ayrı sözleşmeler bulunmaktadır ve aynı şirketin iki depoları tek bir grup olarak değerlendirilmektedir.

Mal ve hizmet ayrıştırması kapsamında tek edim yükümlülüğü bulunan Grup, ayrı performans kriterleri ve yükümlülükleri kapsamında bir ayrıştırılmaya girmez.

Türkiye’de ilaç fiyatları, Bakanlar Kurulu’nun yayımlanmış olduğu Begeri İlaçların Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ çerçevesinde belirlenir. Brüt satışlar, satış iskontoaları, satış hacmi iskontoaları ve bedelsiz ürün teyviklerini içerir. Bu değişiklikler gerçekleşme olasılıkları dikkate alınarak ilk kayı aşamasında hasılatın düşülmektedir.

Satış iskontoaları sabit bir yüzde ile satış tutarıda verilir ve dönem satış gelirinden indirilir. Satış iskontosu yansıması satılan ürüne göre değişmektedir.

Hacim iskontosu, dönem içindeki satışların sabit bir yüzdesi ve dönem içinde yapılmış toplam satışların göre belirlenir. Hacim iskontosu yüzdesi eczacı depolarına göre değişir. Hacim iskontoalarının tahmini, her dönemdeki gerçekleşmiş toplam satışların sabit bir oranına dayanır ve dönem satış gelirlerinden indirilir.

Misrafa yakın ürünlerin geri alınması ile ilişkin eczacı depoları ile inde şeklinde bir uygulama bulunmaktadır. Dönem sonları itibarı ile bu tür ürünler mevcut ve ekisi ise, inde uygulaması yerine eczacı depolarına bedelsiz ürün teyvikli yolu ile bir gönderim olmaktadır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi, Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

a. Hasılat (devamı)

Ayrıca Grup ecza depolarını bedelsiz tıbbi çeklinde teşvikler vermektedir. Bedelsiz ürün teşvikleri, ecza depolarının, Grup'taki bedelsiz olarak sağladığı faahları, bedelsiz olarak müşterilerine dağıtımını sağlar. Her dönem sonunda, ecza depoları müşterilerine sağladıkları bedelsiz ürünlerin toplam miktarını Grup'a bildirirler. İndirim tutarı (ecza deposunun borcundan düşülecek tutar), dönem içinde verilen bedelsiz ürünlerin miktarına bakılarak tahmin edilir ve gelirden indirilir.

Grup, aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

- (a) Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari tesvümlere uygun olarak) onaylamış ve kendi edimlerini yerine getirmeyi taahhüt etmiştir,
- (b) Devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili her bir tarafın haklarını tanımlanabilmektedir,
- (c) Devredilecek mal veya hizmetler için yapılacak ödeme koşullarını tanımlanabilmektedir,
- (d) Sözleşme özü itibarıyla ticari niteliktedir,
- (e) Grup'un müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir. Grup, bir bedelin tahsil edilebilirliğini muhtemel olup olmadığını değerlendirirken, sadece müşterinin bu bedeli vadesinde ödeyebilme kabiliyetini ve buna ilişkin niyetini dikkate alır.

Satılan malın maliyeti – hasılatın arandırı

Ecza depolarına sağlanan bedelsiz tıbbi çekim tahmini tutarı, ecza depolarının müşterilerine o dönem içinde verdikleri bedelsiz ürün sayısını esas alınarak yapılır ve bedelsiz ürünlerin maliyeti, satılan malın maliyetine dahil edilir.

Faiz gelirleri

Faiz gelirleri etkin faiz yöntemi esasına göre, temettü gelirleri ise temettü tahsil etme hakkının ortaya çıktığı tarihte tahakkuk esasına göre gelir olarak kayıtlara alınmaktadır.

b. Stoklar

Stoklar, net gerçekleştirilir değer ve maliyet bedelinden düşük olanı ile değeriştir. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, işçilik ve genel üretim giderleridir. Maliyet, standart maliyetlerle olmaktadır ve her raporlama döneminin sonunda standart maliyetler fiili maliyetler ile karşılaştırılarak güncellenmektedir. Net gerçekleştirilir değer, oluşan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satış gerçekleştirilmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır. Grup, stoklarında yer alan ürünlerin son kullanma tarihi geçmiş ve Ar-Ge ve kalite değerlendirmeleri sonucunda tekrar kullanılamayacağını düşündüğü kısmını imha etmektedir, ve finansal tablolarında ilgili imha ürünleri için stoklar hesabında karşılık ayrılmaktadır. 31 Aralık 2019 itibarı ile imha ve değer düşüklüğü ile ilgili karşılıkların toplam tutarı 23.544.774 TL (31 Aralık 2018: 9.593.628 TL). (Not 9)

c. Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler. Kiralama veya idari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşürerek gösterilirler. Maliyete yasal borçlar da dahil edilir. Kullanma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanma hazır olduklarında Not 12'de belirtilen şartlara göre doğrusal amortismanla tabii tutulur.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi, Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

e. Maddi Duran Varlıklar (devamı)

Bir maddi duran varlık kaleminin defter değeri elden çıkarıldığında veya kullanımdan ya da elden çıkarılmasından gelecekte ekonomik yarar beklenmediği durumlarda bilanço dışı bırakılır. Bir maddi duran varlık kaleminin bilanço dışı bırakılmasından doğan kazanç veya kayıp ilgili kalemin bilanço dışı bırakıldığında (TMS 17 farklı şekilde satış ve geri kiralama işlemi gerektirmedikçe) yarım faaliyetlerinden gelir veya gider olarak gelir tablosu ile ilişkilendirilir. Kazançlar, hasılat olarak sınıflandırılmaz.

Maddi duran varlık kaleminin defter değerine, ilgili kalemin bir parçası için yenileme maliyetini dahil etmesi durumunda; yenilenen parçanın ayrı olarak ifşa ediliş edilemediğine bakılmaksızın, yenilenen parçanın defter değeri bilanço dışı bırakılır. İhtilaf için yenilenen parçanın defter değerinin belirlenmesi mümkün/uygulanabilir değilse; yenileme maliyeti, yenilenen parçanın altındaki ya da inşa edildiğindeki maliyetini bir göstergesi olarak kullanılabilir. Bir maddi duran varlık kaleminin bilanço dışı bırakılmasından doğan kazanç ya da kayıp; varsa varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan net tahsilat ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir.

d. Finansal Kiralama İşlemleri

Bir varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan risk ve kazanımları öncü bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralama olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın netöl değeri, ya da sigari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğindeki azalışı sağlayan ana para ödemesi olarak ayırtılır ve böylelikle borçun geri kalan ana para bakiyesi üzerinden sahit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler, Grup'un yukarıda ayrıntılarına yer verilen genel borçlanma politikası kapsamında finansman giderlerinin aktifleştirilen kısma haricindeki bölümü gelir tablosuna kaydedilir.

e. Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş ifşa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal ifşa yöntemi kullanılarak ifşa tabii tutulur. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Geliştirme için yaratılan maddi olmayan duran varlıklar – araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma faaliyetleri giderleri oluştuğu dönem içinde gider olarak kabul edilir. Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işleme açıl yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- Maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- Maddi olmayan duran varlığı tanımlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- Maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- Varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- Maddi olmayan duran varlığın gelişimini tanımlamak, söz konusu varlığın kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması, ve
- Varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebileceği olması

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL.” olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

e. Maddi Olmayan Duran Varlıklar(devamı)

Grup yeni ilafların lisans ve ruhsatları ile ilgili geliştirme faaliyetlerinde bulunmaktadır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlık tutarı, maddi olmayan duran varlığın yukarıda belirtilen muhasebeleştirme şartlarına karşıladığı andan itibaren oluşan harcamaların toplamıdır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar kayda alınmadıkça, ilgili geliştirme harcamaları oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilir.

Bağlılık muhasebeleştirilmesi sonucunda, işletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar da aynı olarak satın alınan maddi olmayan duran varlıklar gibi maliyet değerlerinden birikmiş irtfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilir. Bunlara ilişkin değer düşüklüğü giderleri kar veya zarar tablosunda “Araştırma ve Geliştirme Giderleri” hesabında muhasebeleştirilir.

Maddi olmayan varlıkların bilanço dışı izlenimi

Bir maddi olmayan duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satısından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda bilanço dışı bırakılır. Bir maddi olmayan duran varlığın bilanço dışı bırakılmasından kaynaklanan kar ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan nesihisatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık bilanço dışına alındığı zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

f. Kullanım Hakkı Varlıkları

Grup, kullanım hakkı varlıklarını finansal kiralama sözleşmesinin başladığı tarihte muhasebeleştirir (örneğin, ilgili varlığın kullanım için uygun olduğu tarih itibarıyla). Kullanım hakkı varlıkları, maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararları düzelterek hesaplanır. Finansal kiralama borçlarının yeniden değerlenmesi durumunda bu rakam da düzeltilir.

Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- (a) kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- (b) kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden, alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar, ve
- (c) Grup tarafından kullanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Dayanak varlığın mülkiyetinin kiralama süresi sonunda Grup’a devri makul bir şekilde kesinleşmediği sürece, Grup, kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın yararlı ömrünü sonuna kadar amortismanı tabi tutmaktadır. Kullanım hakkı varlıkları değer düşüklüğü değerlendirilmesine tabidir.

g. Kira Yükümlülükleri

Grup, kira yükümlülüğünü kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçmektedir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçülmesine dahil edilen kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanımı hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

- (a) Sabit ödemeler,
- (b) İlk ölçüm kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken kira ödemeleri,
- (c) Kalım değer tahakkülatı kapsamında Grup tarafından ödenmesi beklenen tutarlar
- (d) Grup’un satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde kesin olması durumunda bu opsiyonun kullanımı fiyatı ve
- (e) Kiralama süresinin Grup’un kiralamaı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Bir endeks veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemeleri, ödemeyi tetikleyen olayın veya koşulun gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

Grup, kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zammı faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Grup’un yeniden değerlendirilmesinin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirlemektedir.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL.” olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

k. Finansal Olmayan Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Amortismanı veya irtfa tabii olan varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasını mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olmalıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akışlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Değer düşüklüğüne tabii olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olan iptali için gözden geçirilir.

l. Borçlanma Maliyetleri

Kullanımı ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretilmesi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanımı veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Yarımla ilgili kredinin henüz harcama kısmına geçici süre ile finansal yarımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yarının geliri aktifleştirilmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. Diğer tüm finansman giderleri, oluştuğu dönemlerde gelir tablosuna kaydedilmektedir. Grup’un kullanımı ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar ilaflar lisans ve ruhsat geliştirme maliyetleridir. Söz konusu maliyetlerin satışa hazır hale gelecek bir faliye dönüşmesi birden fazla finansal döneme yayılmaktadır. Geliştirme maliyetleri için kullanılan borçlanma maliyetleri satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. 31 Aralık 2019 itibarıyla, on iki aylık dönemde 3.331.452 TL (31 Aralık 2018: 4.002.358 TL) borçlanma maliyeti özelleştirilmiş varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir (Not 14). Aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetleri tutarının belirlenmesinde kullanılan aktifleştirme oranı oniki aylık dönem itibarıyla %5,5’tir. (31 Aralık 2018: oniki aylık dönem itibarıyla %5,5)

j. Finansal Araçlar

(i) Finansal varlıklar

Sınıflandırma

Grup, finansal varlığının “ula elde edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen”, “gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan” ve “gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar” olarak üç sınıfta muhasebeleştirilmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıklara yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır. Grup, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır. Grup’un finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlarda tarih, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflandırılır; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflandırılır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

j. Finansal Araçlar (devamı)

(i) Finansal varlıklar (devamı)

Muhasebeleştirme ve Ölçülme

"İfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bedeliyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, türev araç olmayan finansal varlıklardır. Grup'un ifa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, "nakit ve nakit benzerleri", "ticari alacaklar", "diğer alacaklar" ve "finansal yatırımlar" kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alınlarında gerçeğe uygun değerleri ile sonraki muhasebeleştirilmelerde ise etkin faiz oran yöntemi kullanılarak iskono edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

"Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bedeliyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu türev araç olmayan finansal varlıklardır. İlgili finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kar farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır. Grup, özkaynağı dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri akıtmamız bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temenniler konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir. "Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", ifa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Finansal Tablo Dışı İhtisap

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlık kayıtlardan çıkarılır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hukuki ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir. Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un satılmaya hazır finansal varlığı bulunmamaktadır.

Değer Düşüklüğü

Finansal varlıklar ve sözleşme varlıkları değer düşüklüğü "Beklenen Kredi Zararı" (BKZ) modeli ile hesaplanmaktadır. Değer düşüklüğü modeli, ifa edilmiş maliyet finansal varlıkları ve sözleşme varlıklarını uygulamaktadır.

Zarar karşılıkları aşağıdaki hesaba ölçülmüştür:

- 12 aylık BKZ'ler: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde olası temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.
- Ömür boyu BKZ'ler: bir finansal aracı beklenen ömür boyunca muhtemel bütün temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

Ömür boyu BKZ ölçümü, raporlama tarihinde bir finansal varlık ile ilgili kredi riskinin ilk muhasebeleştirilme anından sonra önemli ölçüde artması halinde uygulanır. İlgili artışın yaşanmadığı diğer her türlü durumda 12 aylık BKZ hesaplaması uygulanmıştır. Grup, finansal varlığın kredi riskinin raporlama tarihinde düşük bir kredi riskine sahip olması durumunda, finansal varlığın kredi riskinin önemli ölçüde artmadığını tespit edebilir. Bununla birlikte, ömür boyu BKZ ölçümü (basitleştirilmiş yaklaşım), önemli bir finansman unsuru olmaksızın ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için daima geçerlidir.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

j. Finansal Araçlar (devamı)

Muhasebeleştirme ve Ölçüm

Normal yoldan alınan ve satılan finansal varlıklar, alım satım yapıldığı tarihte kayıtlara alınır. Alım satım yapılan tarih, Grup'un varlığı olan satım yapmayı taahhüt ettiği tarihtir. Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar hariç diğer finansal yatırımlar ilk olarak gerçeğe uygun değerine işlem maliyeti eklemek suretiyle kaydedilir. Finansal varlıklardan doğan nakit akış alım hakları sona erdiğinde veya transfer edildiğinde ve Grup tüm risk ve getirilerini transfer ettiğinde, finansal varlıklar bilanço dışına çıkartılır. Satılmaya hazır finansal varlıklar müktekip dönemlerinde gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilmektedirler. Krediler ve alacaklar etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak ifa edilmiş maliyetleri ile muhasebeleştirilmektedir.

(ii) Finansal yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağı dayalı bir aracı tanımlama esasına göre sınıflandırılır. Grup'un alım borçları düşüklükten sonra kalan varlıklarındaki hakları temsil eden sözleşme özkaynağı dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağı dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değerleriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değerleriyle yeniden değerlendirir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Gelir tablosunda muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar. Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Çıkarılmış Arzılıklar

Çıkarılmış tahviller başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak ifa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir. Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün ifa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı, finansal aracı beklenen ömür boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır (Not 5).

Türev finansal araçlar

Türev araçlar ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Grup'un türev araçlarını vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri oluşturmaktadır. Söz konusu türev araçlar ekonomik olarak Grup için risklere karşı etkin bir koruma sağlanmakla birlikte, risk muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımadıkları durumlarda konsolide finansal tablolarda alım satım amaçlı türev araçlar olarak muhasebeleştirilmekte ve bunların ilişkin gerçeğe uygun değer değişiklikleri gelir tablosunda yansıtılmaktadır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

k. İşletme Birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alma yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, edinen işletme tarafından edinilen işletmenin öncuki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve edinen işletme tarafından elde edilen özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın alma ilişkin maliyetler genellikle ödemelerin anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alma tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Erteleme vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, ayrıca, TMS 12 *Geler Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarını yerine geçmesi amacıyla imzalandığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alma tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir; ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Fide Tutulan Duran Varlıklar ve Devredilen Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elde çıkama grupları) TFRS 5'de belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

Şerefiye, satın alma için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilir varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarına aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilir varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamına aşması durumunda, bu tutar pazarlık satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Hissedar paylarını temsil eden ve sahiplerine tasfiye durumunda işletmenin net varlıklarının belli bir oranda pay hakkını veren kontrol gücü olmayan paylar, ilk olarak ya gerçeğe uygun değerleri üzerinden ya da satın alınan işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının kontrol gücü olmayan paylar oranında muhasebeleştirilen tutarları üzerinden ölçülür. Ölçüm esası, her bir işletme göre belirlenir. Diğer kontrol gücü olmayan pay türleri gerçeğe uygun değere göre ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir başka TFRS standardında belirlenen yöntemler uyarınca ölçülür. Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdigi durumlarda, koşullu bedel satın alma tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçüm dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçüm dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştirildiği geçici tutarları dikkate alındığı dönemdir. Bu dönem satın alma tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

k. İşletme Birleşmeleri (devamı)

Ölçüm dönemi dışlanmaları olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir.

Özkaynak olarak sınıflandırılan koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin Finansal araç niteliğinde olması ve TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm standardı kapsamındaki bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kar veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. TMS 39 kapsamında olmayanlar ise, TMS 37 Karşılıklar, Satın Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar veya diğer uygun TFRS'ler uyarınca muhasebeleştirilir.

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup'un satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payı gerçeğe uygun değere gelirmek için satın alma tarihinde (yani Grup'un kontrolü eline aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve, varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Satın alma tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı vadesizlik altında kar/zarara aktarılır.

İşletme birleşmesi ile ilgili satın alma muhasebesinin birleşmenin gerçekleştiği raporlama tarihinin sonunda tanımlanamadığı durumlarda, Grup muhasebeleştirme işleminin tanımlanamadığı kalemler için geçici tutarlar raporlar. Bu geçici raporlanan tutarlar, ölçüm döneminde düzeltilir ya da satın alma tarihinde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde ekisi olabilecek ve bu tarihte ortaya çıkan olaylar ve durumlar ile ilgili olarak elde edilen yeni bilgileri yansıtmak amacıyla fazladan varlık veya yükümlülük muhasebeleştirilir.

1 Ocak 2010 tarihi öncesinde oluşan işletme birleşmeleri, TFRS 3'ün önceki versiyonunda belirlenen muhasebe kuralları uyarınca muhasebeleştirilmiştir.

l. Şerefiye

Satın alma işleminde oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düzeltilirken sonra satın alma tarihindeki maliyet değerleriyle değerlendirilir.

Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup'un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır. Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir net varlık değerlerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide gelir tablosundaki kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satış sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işleminde kar/zararın hesaplanmasına dahil edilir.

m. Geri Alınan Paylar

Grup'un, özkaynağına dayalı finansal araçlarını yeniden edinmesi durumunda, bu araçlar ("işletmenin geri satın aldığı kendi hisseleri") özkaynaktan düşülür. İşletmenin özkaynağına dayalı finansal araçlarının alışından, satışından, ihracından ya da iptalinden dolayı kar veya zarar herhangi bir kazanç ya da kayıp yansıtılmaz. Bunun gibi, işletmenin geri satın aldığı kendi hisseleri, işletme tarafından ya da konsolide edilmiş şirketler grubunun diğer üyeleri tarafından geri alınabilir ya da elde tutulabilir. Alınan ya da ödenen tutarlar doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir. 30.12.2016 tarihi itibarıyla gerçekleşen Deva – Vetaş birleşmesi sonrasında Vetaş A.Ş.'nin sahibi bulunduğu, Deva'nın 0,013 TL nominal değerli A grubu ve 0,01 TL nominal değerli B grubu imtiyazlı hissesi ile 28.847 TL nominal değerli C grubu hissesi Deva'ya devrolmuştur.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarına Özetli (devamı)

m. Kur Değişiminin Etkileri

Grup'un bir işletmesinin solo finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Grup'un geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Herbir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) muhasebeleştirilen işlemler, işlem tarihindeki kurlar kullanılarak TL'ye çevrilmiştir. Bilançoda yer alan dövizle bağlı parasal varlık ve borçlar bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL'ye çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değerden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler gerçeğe uygun değerini belirlediği tarihteki döviz kurları kullanılarak çevrilir. Tarihli maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrime tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluşturulan dönemdeki kur ya da zararda muhasebeleştirilir:

- Geleceğe yönelik yatırım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltilme kalemı olarak ele alınır ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere karşı finansal korunma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları,
- Yurtdışı faaliyetlerindeki net yatırımın bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırımın dışında kur ya da zararla ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacaklardan doğan kur farkları.

Grup'un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurları kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Olunamayan kur farkı özkaynak olarak sınıflandırılır ve Grup'un çevrim fonunu transfer edilir. Söz konusu çevrim farklılıkları yabancı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde gelir tablosuna kaydedilir.

n. Pay Başına Kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, ana ortaklığa ait net dönem karının, ilgili dönem boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye'de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıtılabilir "bedelsiz hisse" yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişte ödenik etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

p. Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar, kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkması halinde, bilanço tarihi ile bilançosunun yayını için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar. Grup, bilanço tarihinden sonra düzeltilme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltilme gerektirmeyen hususlardan, finansal tablo kullanımının ekonomik kararların etkileyebileceği değerlendiren önemli olanları konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

r. Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesini muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler söz önünde belirlenerek, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın değer değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasını beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarı tahsil edilmesini beşer beşer kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

s. İlişkili Taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracıyla:

- (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere),
- (ii) Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
- (iii) Şirket üzerinde ortak kontrol sahibi olması.

(b) Tarafın, Şirket'in bir işi için olması ;

(c) Tarafın, Şirket'in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Şirket'in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

(e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması; veya

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışmaları için ayrdırı sonrasında sağlanan fayda planları olması, gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığının bakılmaksızın transendir.

Konsolide finansal tablolarda, EastPharma Ltd., EastPharma S.A.R.L., EastPharma İlaç Üretim Pazarlama A.Ş., Lypanosys Pte Ltd ve Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile önemli yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve eolar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve bağlı ortaklıklar, ilişkili taraflar ("İlişkili Taraflar") olarak kabul ve ifade edilmiştir.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

6. Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup, operasyonlarını 3 faaliyet bölümüne sınıflandırmıştır; beseri ilaç üretim ve satışı, veteriner ve tarım ilaçları ve diğer. Bu faaliyet bölümleri TFRS 8'e uygun olarak hazırlanmıştır. Grup'un Türkiye dışında önemli bir varlığı bulunmamaktadır.

8. Sermaye ve Temettüleri

Adi hisseler ve imtiyazlı hisse senetleri özerkmaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler ve imtiyazlı hisse senetleri üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde birikmiş karları indirilerek ödenecek temenü yükümlülüğü olarak kaydedilir.

7. Kurum Kazanç Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirketi ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlanmasına izin vermediğinden dolayı, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve erelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kar, diğer yıllarda vergilendirilebilen veya indirilebilen gelir veya gider kalemleri ile veya indirilemeyen kalemleri hariç tutulduğundan dolayı, gelir tablosunda belirtilen karın farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenen vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemiye göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümesi için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan erelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bunu konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerhine veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından işletme birleşmeleri dışında kayıtlarıyla yasa muhasebeleştirilmez.

Ertelenen vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkması olasılığının düşük olduğu durumlar halinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümesi için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan erelenen vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte bu farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

7. Kurum Kazanç Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı)

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlanacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde, erelenen vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkları gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla kamulaşmış veya önemli ölçüde kamulaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanma ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi morcu tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleşirmek suretiyle ödeme yükünün olması durumunda mahsup edilir.

7. Çalışanlara Sağlanan Faydalar / Kıdem Tazminatları

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı ("TMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük türlerinin net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır.

2. Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit ve nakit benzerilerindeki değişimler; esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanmıştır. Nakit ve nakit benzerileri, kısa vadeli yükümlülükler için elde bulunduran ve yatırım amacıyla veya diğer amaçlarla kullanılmayan kasa, banka gibi varlıklardır.

aa. Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet bağışları, bağışların alınacağına ve Grup'un uygunluk yükümlü olduğu şartları karşıladığına dair makul bir güvence olduğunda gerçeğe uygun değerleri üzerinden tahakkuk esasına göre kayda alınır.

Maliyetlere ilişkin devlet bağışları, karşılanacakları maliyetlerle eşleştikleri ilgili dönemler boyunca net bir şekilde gelir olarak muhasebeleştirilir. Maddi ve maddi olmayan varlıklara ilişkin devlet bağışları, erelenmiş devlet bağışları olarak cari / cari olmayan borçlar altına sınıflandırılır, faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman uygulanarak gelir tablosuna alacak kaydedilir.

Grup, Türkiye Bilim ve Teknik Araştırma Kurulu'ndan ("TÜBİTAK") yardım almaktadır. TÜBİTAK, Türkiye'de bulunan şirketlerin araştırma ve teknoloji geliştirme faaliyetlerini desteklemek amacıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin desteğini organize etmek ve düzenlemek için bir program yürütmektedir. Bu program çerçevesinde, sanayi şirketlerinin geliştirme masraflarının belli bir kısmı geri ödenmektedir.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüye para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

ab. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları

Muhasebe politikalarının etkileyen önemli kararlar

Bu bölümde muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde Grup Yönetimi, konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen tutarlar üzerindeki önemli etkisi olan aşağıdaki kararların alındığı

İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkların geri kazanımı

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca bu varlıkları kullanma veya satışa hazır hale gelebilmesinin teknik olarak mümkün olması, işletmenin bu varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin bulunması, maddi olmayan varlığı kullanma veya satma imkanının bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel ekonomik faydaya esaslı olarak ulaşacağını belirli olması, ayrıca, maddi olmayan duran varlığın çıkışının veya maddi olmayan duran varlığın kendisinin bir piyasasının olması veya işletme bünyesinde kullanılacaksa maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir olması, geliştirme safhasını tamamlamak ve maddi olmayan duran varlık kullanmak veya satmak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması halinde kayda alınır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar kayda alınmadıkları takdirde, geliştirme harcamaları olarak oluşturulan dönemde gider olarak kaydedilir.

Dönem içinde Grup Yönetimi işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkların muhtemel ekonomik faydalarının varlığını yeniden test etmiştir. Grup Yönetimi projelerin beklendiği gibi devam edeceğine inanmaktadır ve yapılan analiz üzerine projelerin beklenen ekonomik fayda yaratacağını öngörmektedir. Grup Yönetimi, ekonomik fayda azalsa dahi varlıkların kayıtlı bedellerinin geri kazanılmasının söz konusu olduğundan emindir. Bu durum Grup Yönetimi, tarafından yakından takip edilmektedir ve gelecekteki piyasa faaliyetlerinin dövletine yapılmasını gerektirdiği durumlarda söz konusu düzeltilmeleri yapacaktır. 31 Aralık 2019 itibarı ile yönetim tarafından değer düşüklüğüne uğradığı tespit edilen net defter değeri 42.886.488 TL tutarındaki geliştirme maliyeti ve lisans ve hakları maddi olmayan duran varlıklardan çıkarılmıştır. (31 Aralık 2018: 52.931.392 TL) (Not 14).

İşletme birleşmesi yoluyla elde edilen maddi olmayan duran varlıklar

Bağlı ortaklıkların alımı, satın alma yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesinin mülkiyeti, birleşme tarihinde verilen varlıkların, oluşan veya istenilen yükümlülüklerin ve bağlı ortaklığın kontrolünü elde etmek için çıkarılan özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerlerinin ve işletme birleşmesine doğrudan atfedilebilen diğer maliyetlerin toplamı olarak hesaplanır. Değerleme, satın alma fiyatının TFRS 3 "Şirketi Birleşmeleri" ve TMS 38 "Maddi Olmayan Duran Varlıklar"'a uygun olarak çeşitli varlık gruplarına dağıtılmasını temel sağlamak için yapılır. TFRS 3 ve TMS 38'e göre gerçeğe uygun değer "Karşılıklı pazarlık ortamında, bilgili ve isekli gruplar arasında bir varlığın el değiştirmesi ya da bir borcun ödemesi durumunda ortaya çıkması gereken tutardır". Maddi olmayan duran varlıkların gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde geleneksel üç yöntem söz öndünde bulundurulmuştur: Maliyet yöntemi, piyasa yöntemi ve gelir yöntemi. Maliyet yöntemi, Grup'un, bilgileri ilişkileri ve finansal raporlama sebebiyle ayrı bir maddi duran varlık olarak tanımlanmayan toplam iş gücü değerini ölçerken kullanılmıştır. Gelir yöntemi, satın alınmış ürün lisans haklarının değerini belirlerken kullanılmıştır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüye para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

ab. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları (devamı)

Ertelemiş vergi varlıkları

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tablolar arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığını ve yükümlülüğünü muhasebeleştirilmektedir. Grup'un bağlı ortaklıklarının gelecekte oluşacak karlarından indirilebilecek kullanımsız mali zararları ve diğer indirilebilir geçici farklılıklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelemiş vergi varlıklarının kesmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanımsız zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerekliliğinde kullanılacak vergi planlama stratejileri söz öndünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup'un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tutarını veya bir kısmını karşılık ayırır. Grup, 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, yapılan değerlendirmeler sonucu, ertelenmiş vergi varlıklarını gelecekte vergiye tabi kar beklentisi olduğu için kayıtlarına almıştır.

Şerhfiye değer düşüklüğü

Şerhfiye değer düşüklüğü olup olmadığına karar verilirken, şerhfiyenin dağıtılacağı nakit yaratan birimlerin "NYB" tahmini değeri gereklidir. Kullanım değeri hesaplaması için, Grup'un öngördüğü, nakit yaratan birimlerinden çıkacak nakit akışlarına ve bu nakit akışlarının bugünkü değerini hesaplamak için de, uygun iskonto oranına ihtiyaç duyulur. Kullanımdaki değer hesaplanırken, nakit yaratan birimlerin geri kazanılabilir tutarı belirlenir. Kullanım değeri hesaplanmasındaki temel varsayımlar, iskonto oranları, büyüme oranları, beklenen satış fiyatları değişimleri ve döneme ait direkt maliyetlerdir.

Grup, paranın zaman değerinin mevcut piyasa değerlendirmelerini yansıtan vergi öncesi oranları ve şirketin nakit yaratan birimlerine ilgili riskleri söz öndünde bulundurarak, tahmini iskonto oranı belirlenmektedir. Büyüme oranları, sanayi büyüme tahminlerine dayanmaktadır. Satış fiyatları ve direkt maliyetteki değişimlerse, geçmiş uygulamaları (deneyimleri) ve gelecekte oluşan öngörülen pazar değişimlerine dayanmaktadır.

31 Aralık 2019 itibarıyla, nakit yaratan birimlerin geri kazanılabilir tutarları, yönetim tarafından onaylanmış, beş yıllık periyodu kapsayan finansal bütçeleri baz alarak öngörülen nakit akışlarına ve yıllık %21,7 iskonto oranına dayanarak hesaplanmıştır. Beş yıllık dönemden sonraki dönemlere ait nakit akışları, 2024-2028 yılları arasındaki Türkiye enflasyon tahmini olan %7,7 oranıyla devam ettirilmesiyle elde edilmiştir. Değer düşüklüğüne ilişkin gelişmeler yıllık olarak ve ayrı dönemde yapılmaktadır.

Değer düşüklüğü olarak belirlenen tutarın dağılımı yapılırken, Grup "Nakit yaratan birimlerinin gerçeğe uygun değeri - satışa kadar kullanılan maliyetlerinin toplamı" ve "kullanım değeri" nden yüksek tutardan olanını söz öndünde bulundurulmuştur. "Gerçeğe uygun değeri - satışa kadar kullanılan maliyetler toplamı" tutarı, Grup Yönetimi, işlem yöntemi ve NYB'nin başka arz edilmiş hisselerini içeren piyasa yaklaşımı kullanılarak belirlenmiştir. "Gerçeğe uygun değeri - satışa kadar kullanılan maliyetler toplamı" tutarı, yönetim tarafından onaylanmış, nakit akım projeksiyonları baz alınarak hesaplanan kullanım değerini de barındırmaktadır. Nakit yaratan birimlerin gerçeğe uygun değerini belirlemek için ayrıntılandırma faktörü kullanılmıştır.

Şerhfiye değer düşüklüğü yıllık test edilmektedir. 31 Aralık 2019 itibarıyla göstergeler incelendiği ve değer düşüklüğüne maraımadığı için, ekli konsolide finansal tablolarda herhangi bir şerhfiye değer düşüklüğü bulunmamaktadır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüye para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

ab. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları (devamı)

Net gerçekleştirilebilir değer

Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer ve maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlenir. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, işçilik ve genel üretim giderleridir. Maliyet, standart maliyetlerle oluşmakta ve her raporlama döneminin sonunda standart maliyetler fiili maliyetler ile karşılaştırılarak güncellenmektedir. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satış gerçekleştirilmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen mardır.

Stokların net gerçekleştirilebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleştirilebilir değerine indirilir ve değer düşüklüğünün oluştuğu yıla gelir tablosuna gider olarak yansır. Grup Yönetiminin tahminlerine dayanan hesaplamalara göre stokların net gerçekleştirilebilir değeri maliyetinin altına düştüğü için stokların bir kısmını karşılık ayrılarak net gerçekleştirilebilir değerine indirilmiştir.

Dava karşılıkları

Dava karşılıkları ayrılarak, ilgili davaların kaybedilme olasılığı ve kaybedildiği takdirde katlanılacak olan sonuçlar Grup hukuk müşavirlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve Grup Yönetimi elindeki verileri kullanarak en iyi tahminlerini yapıp gerekli görüldüğü karşılığı ilişkin açıklamalar Not 17’de yer almaktadır.

Şüpheli alacak karşılığı

Şüpheli alacak karşılıkları, Grup yönetiminin bilanço tarihi itibarıyla varolan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememe riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutaları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken borçluların geçmiş performansları, piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tablolarına yansıtılan üretilen kâdâr olan performansları ile yeniden görüldüğü koşullar da dikkate alınmaktadır. İlgili bilanço tarihi itibarıyla şüpheli alacak karşılıkları Not 7’de yansıtılmıştır.

2.4 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tablolara düzeltilmesi

Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uyumluluk sağlanması açısından geçmiş yıl gelir tablosunda, esas faaliyetlerden diğer gelirler ve esas faaliyetlerden diğer giderler altında kaydedilen reeskont faiz gelirleri ve reeskont faiz giderleri naklinmiştir (Not 25).

	31 Aralık 2018 – Önceden raporlanan	Yeniden sınıflama tutarı	31 Aralık 2018 – Yeniden raporlanan
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	113.339.061	(64.859.408)	48.479.653
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(81.532.900)	64.859.408	(16.673.492)

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüye para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

31 Aralık tarihi itibarı ile iş bölmeleri beşeri ilaç üretim ve satış, veteriner ve tarım ilaçları üretim ve satış ve diğerdir. Diğer iş bölümündeki faaliyetler konuya ürünleri ve diğer satışlardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2019	Beşeri ilaç	Veteriner ve tarım ilaçları	Diğer	Toplam
Satış geliri	1.280.736.981	86.174.530	7.072.000	1.373.983.511
Satışların maliyeti	(590.858.036)	(59.284.399)	(4.681.812)	(654.824.247)
Faaliyet giderleri	(305.756.303)	(12.239.596)	(1.941.224)	(319.937.123)
Bölüm sonuçları	384.122.642	14.650.535	448.964	399.222.141
Esas faaliyetlerden diğer gelirler				52.018.045
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)				(24.552.210)
Var olan faaliyetlerden gelirler				2.298.567
Var olan faaliyetlerden giderler(-)				(130.743)
Finansman giderleri(-)				(148.160.975)
Vergi geliri				5.320.920
Net dönem karı				286.015.741

2019 yılında, Grup nunların dağıtım ağırlıklı olarak Türkiye’deki en büyük iki ecza deposu tarafından yapılmaktadır. Bu ecza depolarına yapılan satışların toplam satışlar içerisindeki payı, %26 ve %38’dir (31 Aralık 2018: %26 ve %39). 31 Aralık 2019 itibarıyla, bu iki ecza deposundan alacaklar toplam alacakların %25 ve %24’ünü oluşturmaktadır (31 Aralık 2018: %29 ve %30).

Grup yönetimi bölmelere göre raporlandığı faaliyet karı üzerinde durmaktadır, bu nedenle Grup diğer giderleri bölmeler bazında dağıtmamaktadır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

31 Aralık 2018	Beyeri ilaç	Veteriner ve tarım ilaçları	Diğer	Toplam
Satış gelirleri	962.599.626	61.090.115	56.987.307	1.080.677.048
Satışların maliyeti	(467.201.147)	(39.521.654)	(11.935.871)	(518.658.672)
Faaliyet giderleri	(265.966.252)	(9.472.024)	(1.150.059)	(276.588.335)
Dönüm sonuçları	229.432.227	12.096.437	3.901.377	245.430.041
Ekas faaliyetlerinden diğer gelirler				48.479.653
Ekas faaliyetlerinden diğer giderler (-)				(16.673.892)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler				551.139
Finansman giderleri(-)				(121.817.774)
Vergi gideri (-)				(19.608.450)
Net dönem karı				136.361.117

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kasa	63.141	91.959
Bankadaki nakit	276.784.896	120.937.562
<i>Vadesiz mevduatlar</i>	<i>7.327.643</i>	<i>20.363.590</i>
<i>Vadesiz üç aydan kısa vadeli mevduatlar</i>	<i>269.257.253</i>	<i>100.571.972</i>
Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	276.848.039	121.029.521
Faiz geliri tahakkuku	197.710	86.105
	277.045.749	121.115.624

31 Aralık 2019 itibarı ile Grup'un vadeli mevduatları AVRO, ABD Doları ve Türk Lirası cinsindendir. AVRO ortalama faiz oranı %0,70, ABD Doları ortalama faiz oranı %1,97 ve Türk Lirası ortalama faiz oranı %10'dur (31 Aralık 2018 itibarıyla Grup'un vadeli mevduatları AVRO, ABD Doları ve Türk Lirası cinsindendir. AVRO ortalama faiz oranı %2,98, ABD Doları ortalama faiz oranı %2,24 ve Türk Lirası ortalama faiz oranı %23,22'dir). Grup finansal yönetimlerinin kısa vadeli yapmaktadır ve tüm dönemler için ağırlık vadeli mevduatların vadeleri ilgili dönemi takip eden ilk ayda kapanmaktadır.

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde bloke mevduatı bulunmamaktadır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli banko kredileri	232.197.986	307.211.508
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli anapara taksitleri	124.548.366	124.438.885
Uzun vadeli kurulum işlemlerinden borçların kısa vadeli kısmı	11.133.943	-
Çıkartmış tahvillerin kısa vadeli kısmı (*)	79.027.094	11.216.669
Toplam kısa vadeli finansal borçlar	446.907.389	442.867.062
Uzun vadeli kredilerin uzun vadeli kısmı	368.221.721	140.115.298
Uzun vadeli kurulum işlemlerinden borçlar	19.601.225	-
Çıkartmış tahviller (*)	64.890.265	144.895.175
Toplam uzun vadeli finansal borçlar	452.713.211	284.710.473
Toplam finansal borçlar	799.620.600	727.577.535

(*) Grup tarafından 7 Mayıs 2018 tarihinde otomatik olarak satılmak suretiyle, 2 yıl vadeli, 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 80.000.000 TL tutarında ve 3 yıl vadeli, 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 65.000.000 TL tutarında iki adet tahvil ihraç edilmiştir. Tahvillerin faizi, piyasadaki "Gösterge Devlet İç Borçlanma Senedinin" yıllık bileşik faiz oranına, 80.000.000 TL tutarındaki tahvil için 325, 65.000.000 TL tutarındaki tahvil için 350 baz puan ek getiri ilave edilmek suretiyle bulunmaktadır. İhraç tarihi itibarıyla tahvillerin basit faizi sırasıyla %17,06 ve %17,31; bileşik faizi ise %18,19 ve %18,47'dir.

31 Aralık itibarıyla 80.000.000 TL tutarındaki tahvilin etkin faiz oranı %21,69 ve beklenen ömür boyunca yapılacak tahmini nakit ödemelerinin indirgenmiş tutarı 80.487.226 TL'dir.

31 Aralık 2019 itibarıyla 65.000.000 TL tutarındaki tahvilin etkin faiz oranı %20,18 ve beklenen ömür boyunca yapılacak tahmini nakit ödemelerinin indirgenmiş tutarı 63.430.133 TL'dir.

Finansal borçların geri ödeme vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 yıl içerisinde ödenecek	446.907.389	442.867.062
1-2 yıl içerisinde ödenecek	100.400.781	195.492.151
2-3 yıl içerisinde ödenecek	66.109.002	57.675.839
3-4 yıl içerisinde ödenecek	26.547.025	29.189.542
4-5 yıl içerisinde ödenecek	69.656.403	2.352.941
	799.620.600	727.577.535

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

İ) Banka kredileri

Kısa vadeli banka kredileri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2019	Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2018
TL	%11,8	209.089.160	209.089.160	TL	%25,5	288.547.608	288.547.608
AVRO	%0,7	2.500.000	16.626.500	AVRO	%0,7	2.500.000	15.070.000
Faiz tahakkuku			6.482.326	Faiz tahakkuku			3.593.840
			<u>232.197.986</u>				<u>307.211.508</u>

Grup'un 204.287.579 TL tutarında ortalama faiz oranı yıllık %11,84 olan kısa vadeli TL kredisi ile 2.500.000 Avro tutarında ortalama faiz oranı yıllık %0,65 olan kısa vadeli Avro kredisi bulunmaktadır (2018: 284.776.776 TL ve 2.500.000 Avro). Ayrıca 4.801.581 TL tutarında sıfır faizli kredi kullanılmıştır. (2018: 3.770.892 TL). Kredinin faiz ve anapara ödemesi vadesi geldiğinde gerçekleşmektedir.

Kısa vadeli banka kredileri çeşitli bankalardan kullanılan spot ve rotatif krediler içerir. 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla toplam kredi limitleri sırasıyla 1.856.861.222 TL ve 1.478.610.515 TL'dir. Anapara ve faiz vadesinde ödenir. Vade süresince anapara ve faizlerin geri ödenmemesi gibi bir sözleşme ihlalinin olmaması durumunda sözleşmelerin son bir geçicilik tarihi yoktur.

Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli anapara takistleri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2019	Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2018
TL	%13,0	108.910.027	108.910.027	TL	%13,3	110.408.617	110.408.617
AVRO	%2,4	1.023.714	6.808.312	AVRO	%2,4	1.023.714	6.170.948
Faiz tahakkuku			8.890.027	Faiz tahakkuku			7.859.320
			<u>124.548.366</u>				<u>124.438.885</u>

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

İ) Banka kredileri (devamı)

Uzun vadeli banka kredileri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2019	Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2018
TL	%13,6	263.498.845	263.498.845	TL	%15,3	129.663.608	129.663.608
AVRO	%2,5	710.143	4.722.876	AVRO	%2,5	1.733.857	10.451.690
			<u>268.221.721</u>				<u>140.115.298</u>

Grup, 31 Aralık 2019 itibarıyla, kullanmış olduğu krediler için sınırlandırma karşılık almış olduğu toplam 127.712.988 TL tutarındaki çekli senetlere sahiptir (31 Aralık 2018: 209.747.000 TL). Krediler ayrıca; Grup'un sahip olduğu merkez binası ile Kocaeli Kartepi ve Tekirdağ Çerkezköy'de bulunan fabrika binaları ve diğer binalardan ve Çerkezköy'de bulunan arsalarından oluşan taşınmazların üzerinde bulunan, sırasıyla 55.000.000 TL, 20.000.000 TL, 35.000.000 TL, 34.000.000 TL, 8.400.000 TL, 16.200.000 TL ve 12.900.000 TL tutarındaki ipotekler ile güvence altına alınmıştır. (Not 18).

Kredil hareket tablosu:

	2019	2018
Dönem başı - 1 Ocak	571.765.691	385.552.101
Alınan yeni finansal borçlar	1.743.523.044	1.129.699.805
Anapara ödemeleri	(1.697.436.071)	(954.674.049)
Kur farkları değişimi	3.456.219	10.998.381
Faiz tahakkukları değişimi	3.859.190	139.451
Dönem sonu - 31 Aralık	624.968.073	571.765.691

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

6. İLİŞKİLİ TARAF LARLA İLGİLİ BAKİYELER VE İŞLEMLER

	31 Aralık 2019							
	Alacaklar				Borçlar			
	Kısa vadeli		Uzun vadeli		Kısa vadeli		Uzun vadeli	
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
İlişkili taraflarla olan bakiyeler								
Ortaklar								
East Pharma S.A.R.L.	-	-	-	-	11.131.929	-	-	-
Bağılı ortaklıklar								
Devatis GmbH	3.613.800	-	-	-	881.689	-	-	-
Devatis AG	5.459.026	-	-	-	-	-	-	-
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	7.966.349	-	-	-	-	-	-	-
	10.609.175	-	-	-	12.013.618	-	-	-
	1 Ocak - 31 Aralık 2019							
	Stok alımları	Mal / Hizmet alımları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Kira geliri	İsın hakki gideri (*)	Diğer gelirler (**)	Diğer giderler
İlişkili taraflarla olan işlemler								
Ortaklar								
East Pharma S.A.R.L.	7.949.195	-	-	-	-	33.206.386	-	-
Bağılı ortaklıklar								
Devatis GmbH	-	-	-	-	-	-	-	-
Devatis AG	-	-	-	-	-	-	-	-
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	984.236	22.169.832	587.547	57.669	653.928	-	676.448	-
	8.933.431	22.169.832	587.547	57.669	653.928	33.206.386	676.448	-

Şirket ile Şirket'in ilişkili tarafları olan bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edilmişlerdir, bu notta açıklanmamıştır.

(*) Deva Holding A.Ş. ve ana ortağı EastPharma S.A.R.L. arasında imzalanan, Roche ürünlerinin haklarını satın alınmasına ilişkin sözleşme çerçevesinde, Grup sözleşme ekininde belirtilen oranlar dahilinde, alt lisans alan EastPharma S.A.R.L. vasıtasıyla satın alınan ruhsat ve lisans hakları için, her bir ürünü net satış hasılatı üzerinden EastPharma S.A.R.L.'a lisans "hiss hakki" bedeli ödemekle yükümlüdür. Söz konusu oranlar Grup ile ilişkisi olmayan ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim şirketi tarafından, 22 Mart 2019 tarihinde yenilenen ve Ocak 2019 itibarıyla geçerli olan değerleme sonuçlarına göre elde edilmiştir. Değerleme yöntemi olarak, indirgenmiş nakit akışı esas alınarak yapılan kar paylasımı yöntemi-ekonomik yaklaşım kullanılmıştır.

(**) Diğer gelirler, Grup'un ilişkili şirketi Saba İlaç'ın ürünlerinin satışından elde edilen komisyon gelirlerinden oluşmaktadır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

6. İLİŞKİLİ TARAF LARLA İLGİLİ BAKİYELER VE İŞLEMLER (devamı)

	31 Aralık 2018							
	Alacaklar				Borçlar			
	Kısa vadeli		Uzun vadeli		Kısa vadeli		Uzun vadeli	
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
İlişkili taraflarla olan bakiyeler								
Ortaklar								
East Pharma S.A.R.L.	-	-	-	-	5.713.990	-	-	-
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	11.620.379	-	-	-	-	-	-	-
	11.620.379	-	-	-	5.713.990	-	-	-
	1 Ocak - 31 Aralık 2018							
	Stok alımları	Mal / Hizmet alımları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Kira geliri	İsın hakki gideri (*)	Diğer gelirler (**)	Diğer giderler
İlişkili taraflarla olan işlemler								
Ortaklar								
East Pharma S.A.R.L.	19.443.925	-	-	-	-	22.216.464	-	-
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	1.258.358	15.683.229	2.827.729	-	687.685	1.797.038	364.134	412.677
	20.702.283	15.683.229	2.827.729	-	687.685	24.013.502	364.134	412.677

Şirket ile Şirket'in ilişkili tarafları olan bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edilmişlerdir, bu notta açıklanmamıştır.

(*) Deva Holding A.Ş. ve ana ortağı EastPharma S.A.R.L. arasında imzalanan, Roche ürünlerinin haklarını satın alınmasına ilişkin sözleşme çerçevesinde, Grup sözleşme ekininde belirtilen oranlar dahilinde, alt lisans alan EastPharma S.A.R.L. vasıtasıyla satın alınan ruhsat ve lisans hakları için, her bir ürünü net satış hasılatı üzerinden EastPharma S.A.R.L.'a lisans "hiss hakki" bedeli ödemekle yükümlüdür. Söz konusu oranlar Grup ile ilişkisi olmayan ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim şirketi tarafından, 10 Ağustos 2018 tarihinde yenilenen ve Nisan 2018 itibarıyla geçerli olan değerleme sonuçlarına göre elde edilmiştir. Değerleme yöntemi olarak, indirgenmiş nakit akışı esas alınarak yapılan kar paylasımı yöntemi-ekonomik yaklaşım kullanılmıştır.

(**) Diğer gelirler, Grup'un ilişkili şirketi Saba İlaç'ın ürünlerinin satışından elde edilen komisyon gelirlerinden oluşmaktadır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

6. İLİŞKİLİ TARAF LARLA İLGİLİ BAKİYE LER VE İŞ LEM LER (devamı)

Yönetim ve üyeleri ile diğer üst düzey yöneticilere 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihinde sona eren dönemlere ilişkin ödenen ücretleri, primleri, kıdem tazminatları ve ücret benzeri menfaatlari içeren tutar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Özellikle yönetim ve üyeleri ile diğer üst düzey yöneticilere ödenen ücretler		
Özellikle yönetim ve üyeleri ile diğer üst düzey yöneticilere ödenen ücretler	37.763.399	31.569.608
Diğer üst düzey yöneticilere ödenen ücretler	442.498	370.137
	<u>38.205.897</u>	<u>31.939.805</u>

7. TİCARİ ALACAK LAR VE BORÇ LAR

Ticari alacaklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli ticari alacaklar		
Ticari alacaklar	147.945.401	146.347.107
Alacak senetleri	310.159.017	240.387.242
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 6)	19.039.175	11.620.379
Diğer ticari alacaklar	18.646	29.207
Gelir tahakkukları (*)	11.899.099	12.863.613
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(7.185.988)	(7.185.988)
	<u>481.870.300</u>	<u>404.061.560</u>

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibariyle Grup vadesi geçmiş ticari ve diğer alacakların tahsil kabiliyeti kalmayan kısmına karşılık ayrılmıştır. Geri kalan tutarın tamamı vadesi henüz gelmemiş, tahsil kabiliyeti yüksek alacaklardan oluşmaktadır. Mal satış ile ilgili ortalama vade 100 gündür (31 Aralık 2018: 100 gün).

(*) Grup gelişimine gidenleri dolayısıyla devlet teşviki olmaktadır. Gelir tahakkukları bakiyesi TÜBİTAK'ın elde edilen teşvik geliri tahakkukunu içermektedir. 31 Aralık 2019 itibariyle TÜBİTAK gelir tahakkuku 10.863.810 TL'dir (31 Aralık 2018: 12.493.260 TL).

Henüz vadesi gelmemiş ve şüpheli hale gelmemiş alacakların ilişkin alınan teminatlara aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alınan teminat mektupları	56.319.943	42.752.699
	<u>56.319.943</u>	<u>42.752.699</u>

Grup'un ana finansal varlıkları ticari alacaklar, diğer alacaklar ve yatırımlardır. Grup'un kredi riski esas olarak ticari alacaklarından oluşmaktadır. 31 Aralık 2019 itibariyle iki müşteri bakiyesi toplam alacakların oranıyla %26 ve %24'ü oluşturmaktadır (31 Aralık 2018: % 20 ve % 30).

Deva Holding, ilişkili kuruluşu olan Sabo İçiş'a air ürünleri pazarlamasına yapmaktadır, bunun yanında fason üretim, malzeme ve Ar-Ge hizmetleri vermektedir. İlişkili taraflarla olan bakiyeler notunun içerisinde bulunan 7.966.349 TL (31 Aralık 2018: 11.620.379 TL), Grup'un bu işlemlerden kaynaklanan alacak tutarını göstermektedir (Not 6).

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

7. TİCARİ ALACAK LAR VE BORÇ LAR (devamı)

Tahsil şüpheli duruma gelen alacaklar için karşılık ayrılmıştır. Bu karşılık, vadesi geçmiş, finansal güçlük içerisinde bulunan müşterilerle tespiti ile hesaplanmıştır.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemlerde şüpheli alacaklar karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak bakiyesi	7.185.988	5.984.754
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	-	515.530
TFRS 9'un ilk uygulamasına ilişkin düzeltme (Not 2)	-	782.607
Tahsilatlar	-	(96.903)
31 Aralık bakiyesi	<u>7.185.988</u>	<u>7.185.988</u>

Ticari borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli ticari borçlar		
Ticari borçlar	117.750.136	78.698.251
Borç senetleri	9.917	8.783
İlişkili taraflardan ticari borçlar (Not 6) (*)	12.013.618	5.713.990
Gider tahakkukları (**)	1.826.928	1.195.780
İsim hakkı gider tahakkukları	121.740	82.572
	<u>131.722.539</u>	<u>85.699.382</u>

(*) Şirketin ana ortağı EastPharma S.A.R.L. ile Deva Holding arasında yapılan anlaşmaya göre EastPharma S.A.R.L.'ın haklarını elinde bulundurduğu ürünlerin satışından dolayı bu şirkete 31 Aralık 2019 tarihi itibariyle ödenecek olan isim hakkı borcu 6.746.478 TL'dir (31 Aralık 2018: 5.713.990 TL). EastPharma S.A.R.L. 2008 yılında alınan 17 Roche ürününün Türkiye'deki haklarını elinde bulundurmaktadır. EastPharma S.A.R.L. ayrıca 1 adet Roche ürününün Türkiye dışında 17 ülkedeki haklarını da elinde bulundurmaktadır. Şirketin 31 Aralık 2019 tarihi itibariyle EastPharma S.A.R.L. aracılığıyla F. Hoffman – La Roche Ltd'den tımmadde alımına ilişkin EastPharma S.A.R.L.'a borcu 4.383.471 TL'dir. (31 Aralık 2018: Yoktur). Şirketin bağlı ortağı olan Deva's GMBH ürünleri ve ruhsatları özel giderlerini Deva Holding'e borcu etmektedir. Bu giderlere ilişkin borç tutarı 31 Aralık 2019 tarihi itibariyle 881.689 TL'dir. (31 Aralık 2018: Yoktur.)

(**) 31 Aralık 2019 tarihi ile gider tahakkukları 1.231.643 TL ciro primi karşılıklarını içermektedir (31 Aralık 2018: 613.287 TL).

Borç senetleri Grup'un satışlarının verildiği vadeleri bir yıldan az olan üzeri taraflı çeklerden oluşmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibariyle uzun vadeli ticari borçları bulunmamaktadır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

8. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<i>DİĞER KISA VADELİ ALACAKLAR</i>		
Diğer çeşitli alacaklar	555.404	367.401
Personelden alacaklar	142.795	92.541
Şüpheli diğer alacaklar karşı (-)	(48.906)	(48.906)
Verilen depozito ve teminatlar	66.220	63.237
	<u>715.513</u>	<u>474.273</u>

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemlerde şüpheli diğer alacaklar karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak bakiyesi	48.906	48.906
31 Aralık bakiyesi	<u>48.906</u>	<u>48.906</u>

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<i>DİĞER KISA VADELİ BORÇLAR</i>		
Alınan depozito ve teminatlar	297.810	263.845
Diğer çeşitli borçlar	4.197.209	2.229.997
	<u>4.495.019</u>	<u>2.493.842</u>

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

9. STOKLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İlk madde ve malzeme	254.932.581	239.575.020
Yarı mamüller	38.590.804	33.616.071
Mamüller	160.784.270	111.842.253
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(23.544.774)	(9.593.628)
	<u>430.762.881</u>	<u>375.439.716</u>

31 Aralık 2019 itibarıyla sigortalanmış stok tutarı 425.000.000 TL'dir (31 Aralık 2018: 425.000.000 TL).

Stok değer düşüklüğü karşılığı satılan malın maliyetinde giderleştirilmiş olup karşılığın stok kalemi bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İlk madde ve malzeme	15.237.242	5.918.977
Yarı mamüller	365.620	788.665
Mamüller	7.941.912	2.885.986
	<u>23.544.774</u>	<u>9.593.628</u>

Stok değer düşüklüğü karşılığındaki hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak bakiyesi	9.593.629	9.805.130
Dönem içinde ayrılan karşılık	19.729.306	9.599.814
Dönem içinde gerçekleşen karşılıklar	(5.778.161)	(9.811.316)
31 Aralık bakiyesi	<u>23.544.774</u>	<u>9.593.628</u>

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

10. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler</u>		
Stok alımı için verilen sipariş avansları	37.595.560	28.770.972
Gelecek yıllara ait giderler	8.310.302	8.846.212
İş avansları	369.301	59.084
	46.274.963	37.676.273

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler</u>		
Satış kıymet alımı için verilen avansları	31.677.445	25.190.986
Gelecek yıllara ait giderler	2.457.624	-
	34.135.069	25.190.986

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Kısa Vadeli Ertelemiş Gelirler</u>		
Alınan sipariş avansları	1.621.967	565.251
Gelecek yıllara ait gelirler	1.411.155	2.664.445
	3.033.122	3.229.696

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Uzun Vadeli Ertelemiş Gelirler</u>		
Gelecek yıllara ait gelirler	247.067	926.511
	247.067	926.511

11. CARİ DÖNEM VERGİSİYLE İLGİLİ VARLIKLAR VE BORÇLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Carî Dönem Vergisiyle İlgili Kısa Vadeli Varlıklar</u>		
Peşin ödenen banka stopajı	118.360	157.381
	118.360	157.381

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Araza ve arsalar	Yer altı ve yüzey hakları	Binalar	Tesisatlar ve cihazlar	Taahhütler	Demirbaşlar	Özel malzemeler	Yatırımlara ait tutumlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>									
1 Ocak 2019 itibarıyla açılı bakiyesi	28.270.581	2.342.912	181.800.001	481.531.156	1.910.382	34.958.935	272.848	11.736.617	892.881.634
Alınlar	-	-	-	-	648.954	4.074.693	-	116.072.881	140.796.532
Çıkışlar	-	-	-	(3.478.912)	-	(1.212.377)	-	-	(4.690.389)
Yapılanlar olan yarıyıldan transferler	-	25.000	10.702.571	139.406.811	-	-	-	(1.50.144.382)	-
31 Aralık 2019 itibarıyla kapansız bakiyesi	28.270.581	2.367.912	192.502.572	517.460.155	2.559.336	37.801.253	272.848	17.675.118	928.969.777
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2019 itibarıyla açılı bakiyesi	-	(505.231)	(35.168.990)	(230.228.084)	(1.259.522)	(23.877.539)	(238.867)	-	(291.268.233)
Biriktirilen (*)	-	-	-	(3.551.571)	-	-	-	-	(3.551.571)
Dönem gideri	-	(134.759)	(5.866.784)	(24.894.655)	(202.884)	(2.660.953)	(4.736)	-	(33.764.731)
Değer düşürümleri karşılığı	-	-	-	(1.395.362)	-	-	-	-	(1.395.362)
Çıkışlar	-	-	-	3.045.063	-	1.208.589	-	-	4.253.654
31 Aralık 2019 itibarıyla kapansız bakiyesi	-	(639.990)	(41.035.774)	(257.024.607)	(1.462.406)	(25.329.903)	(233.603)	-	(325.726.283)
31 Aralık 2019 itibarıyla net değer değeri	28.270.581	1.727.922	151.466.798	290.435.548	1.096.930	12.471.350	39.245	17.675.118	503.183.494

(*) Makine ve teçhizatları ile ilgili dönem amortismanı tutuşunun 3.551.571 TL tutarındaki kısım Arastırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sıfırlanmıştır (Not 14).

31 Aralık 2019 itibarıyla sigortalanan maddi duran varlık tutarı 1.297.983.000 TL'dir. (31 Aralık 2018: 1.156.171.000 TL.)

Krediler, Grup'un sahip olduğu merkez binası ile Kocaeli Kartepe ve Tekirdağ Çerkezköy'de bulunan fabrika binaları ve diğer binalarından ve Çerkezköy'de bulunan arsalarından oluşan taşınmazları üzerinde bulunan, sırasıyla 55.000.000 TL, 20.000.000 TL, 35.000.000 TL, 34.000.000 TL, 8.400.000 TL, 16.200.000 TL ve 12.900.000 TL miktardaki ipotekler ile güvence altına alınmıştır (Not 18).

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taahhütler	Demirbaşlar	Özel malîyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet Değeri									
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	28.270.383	2.180.287	175.013.709	875.280.240	1.629.163	29.858.999	272.848	10.847.897	623.151.719
Alınlar	-	-	-	-	281.221	5.264.408	-	64.394.414	69.760.130
Çıkışlar	-	-	(96.583)	(17.077)	-	(4.553)	-	-	(118.213)
Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	-	161.675	6.880.826	36.258.193	-	-	-	(43.301.694)	-
31 Aralık 2018 itibarıyla kapama bakiyesi	28.270.383	2.342.912	181.800.001	911.531.356	1.910.382	34.958.915	272.848	31.736.617	692.803.634
Beklenen Amortismanlar									
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(387.217)	(30.951.261)	(203.875.189)	(1.109.986)	(21.776.286)	(221.860)	-	(258.323.790)
Sevfiyeler (*)	-	-	-	(3.139.473)	-	-	-	-	(3.139.473)
Dönem gideri	-	(118.014)	(4.270.329)	(23.214.484)	(149.536)	(2.105.806)	(3.007)	-	(29.863.376)
Çıkışlar	-	-	52.808	1.062	-	4.553	-	-	58.415
31 Aralık 2018 itibarıyla kapama bakiyesi	-	(385.231)	(35.168.990)	(230.028.684)	(1.259.522)	(23.877.539)	(228.867)	-	(271.268.233)
31 Aralık 2018 itibarıyla net defter değeri	28.270.383	1.957.681	146.631.011	681.502.672	650.860	11.081.376	43.981	31.736.617	401.535.401

(*) Makine ve teçhizatlarla ilgili dönem amortisman tutarının 3.139.473 TL tutarındaki kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans süreçleriyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktarılmış olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline şaşılmıştır (Not 14).

31 Aralık itibarıyla sigortalanan maddi duran varlık tutarı 1.156.171.000 TL'dir. (31 Aralık 2017: 822.807.000 TL).

Kağıtlar, Grup'un sahip olduğu merkez binası ile Kocaeli Kartepi ve Tekirdağ Çerkezköy'de bulunan fabrika binaları ve diğer binalarından ve Çerkezköy'de bulunan arsalarından oluşan taşınmazları içerisinde bulunur, sırasıyla 55.000.000 TL, 20.000.000 TL, 55.000.000 TL, 34.000.000 TL, 8.400.000 TL, 16.200.000 TL ve 12.900.000 TL tutarındaki ipotekler ile güvence altına alınmıştır (Not 18).

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıkların amortisman dönemleri, tahmin edilen ömürleri esas alınarak, aşağıda belirtilmiştir:

Yer altı yer üstü düzenleri	25-50 yıl
Binalar	25-50 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	4-30 yıl
Taahhütler	5 yıl
Demirbaşlar	5 yıl
Özel malîyetler	2-3 yıl

Arazi, arsalar ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Amortisman giderleri 21.822.301 TL'si (2018: 21.039.519 TL) satılan malın maliyetine, 25.663.413 TL'si (2018: 13.853.807 TL) operasyonel giderlere ve 8.974.868 TL'si (2018: 5.055.436 TL) stoklar üzerine dahil edilmiştir.

13. KULLANIM HAKKI VARLIKLARI

	Tutarlar	Kuplan
Maliyet Değeri		
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	-	-
Muhasebe politikalarındaki değişiklikten etkisi	26.062.795	26.062.795
Alınlar	20.112.297	20.112.297
Çıkışlar	-	-
31 Aralık 2019 itibarıyla kapama bakiyesi	46.175.092	46.175.092
Beklenen Amortismanlar		
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	-	-
Muhasebe politikalarındaki değişiklikten etkisi	(10.459.592)	(10.459.592)
Dönem gideri (*)	(7.920.372)	(7.920.372)
Çıkışlar	-	-
31 Aralık 2019 itibarıyla kapama bakiyesi	(18.379.964)	(18.379.964)
31 Aralık 2019 itibarıyla net defter değeri (Not 2)	27.795.038	27.795.038

(*) Dönem amortisman giderinin dağılımı Dipnot 22 ve Dipnot 23'de verilmektedir.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

14. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Lisans ve Haklar	Müşteri İlişkileri	Geliştirme Maliyetleri	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>				
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	190.738.712	3.730.513	160.885.985	355.355.210
Varlıklar arası yapılan sıfırlamalar (*)	-	-	3.551.571	3.551.571
Alınlar (**)	-	-	78.108.808	78.108.808
Yapılanda olan yatacılardan transferler	17.432.142	-	(17.432.142)	-
Çıkışlar	(27.886.502)	-	(21.961.191)	(49.847.693)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	180.284.352	3.730.513	201.153.031	385.167.896
<u>Birikimsiz İfa Payları</u>				
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	(63.493.569)	(1.958.514)	(17.920.958)	(83.373.041)
Dönem gideri	(13.193.554)	(186.524)	-	(13.380.078)
Çıkışlar	6.961.205	-	-	6.961.205
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	(69.725.918)	(2.145.038)	(17.920.958)	(89.791.914)
31 Aralık 2019 itibarıyla net değer	110.558.434	1.585.475	183.232.073	295.375.982

(*) Maddi duran varlıklar içerisinde bulunan makine ve teçhizatların ilişkin dönem amortisman artışıının 3.551.571 TL'lik kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans ücretleriyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sıfırlanmıştır (Not 12).

(**) Dönem içi alınlar çoğunlukla işletme içersinde geliştirilen ve lisansları alınmış ürünlerden oluşmaktadır.

31 Aralık 2019 itibarıyla, on iki aylık dönemde 3.331.452 TL (31 Aralık 2018: 4.002.358 TL) birikimsiz maliyeti özelliği varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

14. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Lisans ve Haklar	Müşteri İlişkileri	Geliştirme Maliyetleri	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>				
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	169.706.786	1.730.513	142.004.154	313.441.453
Varlıklar arası yapılan sıfırlamalar (*)	-	-	3.139.473	3.139.473
Alınlar (**)	22.061.361	-	71.265.595	93.326.956
Yapılanda olan yatacılardan transferler	13.844.883	-	(13.844.883)	-
Çıkışlar	(14.874.720)	-	(41.698.354)	(56.573.074)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	190.738.712	3.730.513	160.885.985	355.355.210
<u>Birikimsiz İfa Payları</u>				
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	(57.236.389)	(1.771.930)	(17.920.958)	(76.929.277)
Dönem gideri	(9.898.862)	(186.524)	-	(10.085.386)
Çıkışlar	3.641.682	-	-	3.641.682
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	(63.493.569)	(1.958.514)	(17.920.958)	(83.373.041)
31 Aralık 2018 itibarıyla net değer	127.245.143	1.771.999	142.965.027	271.982.169

(*) Maddi duran varlıklar içerisinde bulunan makine ve teçhizatların ilişkin dönem amortisman artışıının 3.139.473 TL'lik kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans ücretleriyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sıfırlanmıştır (Not 12).

(**) Dönem içi alınlar çoğunlukla işletme içersinde geliştirilen ve lisansları alınmış ürünlerden oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 itibarıyla, on iki aylık dönemde 4.002.358 TL (31 Aralık 2017: 2.572.956 TL) birikimsiz maliyeti özelliği varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir.

Maddi olmayan varlıkların amortisman dönemleri, tahmini edilen ıyısal ömürleri esas alınarak, aşağıda belirtilmiştir:

Lisans ve haklar	3-15 yıl
Müşteri ilişkileri	20 yıl
Geliştirme maliyetleri	15 yıl

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

15. ŞEREFİYE

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Şerhiye	1.782.731	1.782.731

14 Mart 2008 tarihinde, Şirket'in ana hissedarı olan Eastpharma S.A.R.L., F. Hoffman – La Roche Ltd ("Roche") ile Türkiye'de tescilli olan sekiz adet Roche tıbbi ürünü tüm haklarını, yükümlülüklerini ve tıbbiğini kapsayarak "Satın Alma Sözleşmesi" imzalamıştır.

Eastpharma S.A.R.L., ayrıca 16 Mayıs 2008 tarihinde, Şirket'e Türkiye'de ek sekiz adet ürün için tescilli hakkı veren Lisans ve Tedarik Anlaşması imzalamıştır. Şirket'in ana ortağı olan Eastpharma S.A.R.L. tarafından imzalanan sözleşmeler kapsamında Deva, söz konusu sözleşmelere taraf olmuştur.

Satın Alma Sözleşmesinin belirli bir geçerlik süresi bulunmamaktadır. Lisans ve Tedarik Anlaşması 5 yıllık bir süre için geçerlidir. Alın bakiyesi ve anlaşmaya konu olan ürünlerin satışından sorumlu personelin tüm hakları Şirket'in yetkisel yetkilerindedir. Eastpharma S.A.R.L. anlaşmayı 3 ayrı 3 yıl daha uzatma hakkını kullanmıştır.

Anlaşmalar Türkiye Rekabet Kurulu tarafından 16 Mayıs 2008 tarihinde onaylanmış ve 19 Eylül 2008 tarihinden itibaren geçerli olmuştur. Şirket'in ana hissedarı olan Eastpharma S.A.R.L. söz konusu 14 adet ürünün Türkiye'deki kullanım hakkı ve ruhsatlarını Deva Holding A.Ş.'ye devretmiştir.

Anlaşmalara konu olan hakların satın fiyatı, Şirket'in devralan satış personelinin kademi tazminatları ve izin karşılığı ile netleştirilerek, nakit 18.897.646 TL olarak gerçekleştirilmiştir. Değer düşüklüğüne ilişkin çalışmalar 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yapılmış olup, değer düşüklüğü olduğuna dair bir bilgiye rastlanmamıştır (Not 2).

İşletme birleşmesi sonucu oluşan şerhiyenin tamamı "başarı ilacı" bölümüne ait olup, 31 Aralık 2019 itibarıyla dağıtılmayan bu tutar bulunmamaktadır.

Şerhiye değer düşüklüğü tesinde kullanılan varsayımlardaki değişikliklere duyarlılığı

Gelecekteki nakit akımlarının net bugünkü değeri hesaplanırken, uzun vadeli büyüme oranı ve risk oranları tahminleri dikkate alınmıştır. Orijinal varsayımında, %7,7 olarak alınan uzun vadeli büyüme oranının %6,7 olarak kabul edilmesi durumunda, geri kazanılabilir değer, şerhiye dahil edilmiş nakit üreten birimin defter değerinin üzerinde kalmakta, değer düşüklüğü karşılığı gerekmemektedir. Orijinal varsayımında, %21,7 olarak alınan indirgenme oranının %22,7 olarak kabul edilmesi durumunda, geri kazanılabilir değer, şerhiye ve marka değeri dahil edilmiş nakit üreten birimin defter değerinin üzerinde kalmakta, değer düşüklüğü karşılığı gerekmemektedir.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

16. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Devlet Teşvik ve Yardımları (*)	1.393.247	1.777.379
	1.393.247	1.777.379
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Uzun Vadeli Devlet Teşvik ve Yardımları (*)	37.666.354	31.755.886
	37.666.354	31.755.886

(*) Grup, geliştirme giderleri dolayısıyla devlet teşviki almaktadır. Kısa/uzun vadeli devlet teşvik ve yardımları bakiyesi TÜBİTAK'tan elde edilen teşvik geliri tahakkukundan oluşmaktadır. Teşvik varlıkları ilişkili olduğu için eritilmiş gelir olarak kaydedilmektedir ve varlığın faydalı ömrü süresince gelir tablosunda giderleştirilecek ifn paylarını ne edeceğe şekilde gelir tablosuna aktarılmaktadır.

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren dönem içerisinde Grup, geliştirme giderlerine ilişkin 12.940.913 TL devlet teşviki almıştır (31 Aralık 2018: 6.858.143 TL).

Grup'tan 31 Aralık 2019 itibarıyla TÜBİTAK onaylı ve devam eden 27 adet Ar-Ge projesi bulunmaktadır. 18 yeni projenin de değerlendirme sonuçları beklenmektedir. Devam eden 9 projenin onayı 2018 yılında, 10 projenin onayı 2019 yılında alınmıştır. 2019 yılı içerisinde toplam 60.300.436 TL'lik Ar-Ge harcaması gerçekleştirilmiştir.

Şirket ayrıca Mayıs 2010 tarihliyle 5746 Sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında kanun kapsamında Ar-ge Merkezi Belgesi almıştır. TÜBİTAK onaylı ve Ar-Ge Merkezi kapsamındaki projeler için, belirli cennalarda nakdi destek alınmakta, vergi ve SGK indirimi sağlanmaktadır. Kesinleşen ve Şirket'e ödenen nakdi destekler, her bir proje kapsamında sunulan döemsel harcamaların mahiyetinin TÜBİTAK tarafından değerlendirilmesi suretiyle belirlenmektedir. Desteklenmesi uygun bulunan harcamaların, toplam tutarlarının %60'ı nakdi destek olarak ödenmektedir.

Deva Çerkeztepe tesisi için 17.04.2018 tarihinde alınan 136611 nolu teşvik belgesi kapsamında, 2019 yılında 51.088.989 TL harcama gerçekleştirilmiştir.

Deva Kartepe tesisi için 30.10.2018 tarihinde alınan 501317 nolu teşvik belgesi kapsamında 2019 yılında 57.659.338 TL harcama gerçekleştirilmiştir.

Şirketin ayrıca Tubitak programı kapsamında desteklenmekte olan biyoteknoloji projesi bulunmaktadır. Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme 1007 Programına desteklenen bu proje için 2016 yılında 2.521.228 TL, 2017 yılında 1.368.742 TL avans ödemesi ve 151.870 TL'lik ek destek ödemesi, 2018 yılında 1.232.101 TL ile 1.455.710 TL, 2019 yılında ise 525.113 TL ile 222.478 TL avans ödemesi Tubitak'tan alınmıştır. Bu projede, destek kapsamına alınan harcamalardan desteklemeye uygun görülen materyal, ekipmanlar için %40, desteklenmesine karar verilen diğer harcamalar ise %100 nispetinde desteklenmektedir.

Teşvik kapsamındaki harcamaların KDV ve diğer vergisi muafiyeti ve diğer vergiler yemeden emmürlü avantajları bulunmaktadır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmektedir.)

17. KARŞILIKLAR

Kısa vadeli karşılıklar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Fiyat değişikliği / düzenlemesi sonrası oluşan satış indelerine dair gider tahakkukları	2.129.031	2.910.002
Tahakkuk eden satış iskontosu	11.721.194	4.338.690
Dava karşılıkları	6.977.360	6.217.897
Diğer gider karşılıkları	13.808.781	-
	<u>34.636.366</u>	<u>13.466.589</u>

	Fiyat düzenlemesi sonrası oluşan satış indelerine dair gider tahakkukları	Tahakkuk eden satış iskontosu	Dava karşılıkları (*)	Toplam
1 Ocak 2019 itibarıyla	2.910.002	4.338.690	6.217.897	13.466.589
İlave artışlar	214.631	52.992.477	5.112.261	58.319.364
Dönem içinde yapılan ödemeler	(831.212)	(33.261.171)	(3.666.144)	(37.758.527)
Konusu kalıyın karşılık	(164.390)	(12.348.797)	(686.654)	(13.199.841)
31 Aralık 2019 itibarıyla	<u>2.129.031</u>	<u>11.721.194</u>	<u>6.977.360</u>	<u>20.827.585</u>
1 Ocak 2018 itibarıyla	1.463.110	1.979.391	3.868.783	9.311.284
İlave artışlar	2.267.393	32.968.012	5.816.813	41.049.218
Dönem içinde yapılan ödemeler	(820.501)	(24.759.437)	(2.552.343)	(28.132.276)
Konusu kalıyın karşılık	-	(7.846.281)	(915.396)	(8.761.677)
31 Aralık 2018 itibarıyla	<u>2.910.002</u>	<u>4.338.690</u>	<u>6.217.897</u>	<u>13.466.589</u>

(*) Karşılıklar Grup aleyhine açılmış iş davaları ve vergi cezalarına ilişkin dava tutarlarını içermektedir. İş davaları, ayrılmış personelin açtığı işe inde, iş akidinden doğan olacak ve iş akidinden doğan tazminat davalarına ilişkin davalarından oluşmaktadır; vergi davaları ise cezalı kutma değer vergisi, kurumlar vergisi, damga vergisi, geçici vergi ile gecikme cezası ve vergi ziyan konularından oluşmaktadır.

Grup'a karşı açılan ve halen devam etmekte olan davalar için ayrılmış karşılıklar, Grup'un davacılarla karşı olan yasal yükümlülüğünden yansıyan tarafınca belirlenen en yakın tahminini temsil eder. 2019 ve 2018 yılında kaydedilen alınan karşılık Grup aleyhine açılmış personel davaları ve vergi cezalarına ilişkin tutarı içermektedir. Devam etmekte olan dava sayısı birden fazla olduğundan muhtemel nakit çıkışları farklı dönemlerde olacaktır. Bilanço tarihi itibarıyla ayrılmış karşılığı 6.971.460 TL'si Grup aleyhine açılmış işe inde davalarından, 5.900 TL'si vergi cezalarından oluşmaktadır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmektedir.)

18. TAAHHÜTLER

	Döviz cinsi	Tutar	Döviz kuru	31 Aralık 2019
İpotekler	ABD Doları TL	- 181.500.000	5,9402 1,0000	- 181.500.000 181.500.000
Verilen kefaletler (*)	TL AVRO ABD Doları	- - -	1,0000 6,6306 5,9402	- - -
Verilen teminat mektupları	TL AVRO ABD Doları	9.991.653 4.464.758 466.320	1,0000 6,6306 5,9402	9.991.653 29.693.320 2.770.034 42.455.007
Rehinler (**)	TL	-	1,0000	-
				<u>223.955.007</u>

	Döviz cinsi	Tutar	Döviz kuru	31 Aralık 2018
İpotekler	ABD Doları TL	- 181.500.000	5,2609 1,0000	- 181.500.000 181.500.000
Verilen kefaletler (*)	TL AVRO ABD Doları	4.040.000 - -	1,0000 6,0280 5,2609	4.040.000 - -
Verilen teminat mektupları	TL AVRO ABD Doları	10.472.396 5.780.107 203.032	1,0000 6,0280 5,2609	10.472.396 34.842.486 1.068.130 46.383.012
Rehinler (**)	TL	-	1,0000	-
				<u>231.923.012</u>

(*) Verilen kefaletler alınan banka kredilerine karşılık garanti niteliğinde verilmiştir. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla şirketimiz adına verilen kefalet bulunmamaktadır (2018: 4.040.000 TL.)

(**) Rehinler alınan taşıt kredilerine karşılık garanti niteliğinde verilmiştir.

28 Aralık 2011 tarihli Kartopu/Kocaeli tesisinde bulunan fabrika binasının satış anlaşmasının göre söz konusu gayrimenkulün teslim tarihinden önce oluşmuş ve daha sonra ortaya çıkabilecek her türlü yasal, maddi ve idari sorumluluklar Şirket'e aittir. Teslim tarihine kadar Şirket'in faaliyetleri neticesinde gerçekleşmiş olan ve devir tarihindeki çevre mevzuatına aykırılık teşkil eden hususlardan dolayı uygulanabilecek cezanın azami tutarı 3.000.000 ABD Doları ile sınırlandırılmış olup, cezanın bu tutarı aşması halinde Şirket'ten herhangi bir talepte bulunulamayacaktır. Bilanço tarihi itibarıyla Grup yönetimi söz konusu durum ile ilgili nakit çıkışı beklemediği için konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

18. TAHHÜTLER (devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek ("TR") pozisyonuna ilişkin bilgileri aşağıdaki gibidir:

Grup Tarafından Verilen TR'ler	31 Aralık 2019			
	TL karşılığı	ABD Doları	Euro	TL
A. Kredi Tüzeti Kısıtlı Adına Vermiş Olduğu TR'lerin Toplam Tutarı				
-Tevcihat	62.455.007	466.320	4.464.758	9.991.653
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	181.500.000	-	-	181.500.000
	223.955.007	466.320	4.464.758	191.491.653
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TR'lerin Toplam Tutarı				
-Tevcihat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
	-	-	-	-
C. Odağın Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TR'lerin Toplam Tutarı				
-Tevcihat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TR'lerin Toplam Tutarı				
-Tevcihat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
	-	-	-	-
Toplam	223.955.007	466.320	4.464.758	191.491.653

Grup Tarafından Verilen TR'ler	31 Aralık 2018			
	TL karşılığı	ABD Doları	Euro	TL
A. Kredi Tüzeti Kısıtlı Adına Vermiş Olduğu TR'lerin Toplam Tutarı				
-Tevcihat	46.383.012	203.032	5.780.107	10.472.396
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	181.500.000	-	-	181.500.000
	227.883.012	203.032	5.780.107	191.972.396
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TR'lerin Toplam Tutarı				
-Tevcihat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
	-	-	-	-
C. Odağın Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TR'lerin Toplam Tutarı				
-Tevcihat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TR'lerin Toplam Tutarı				
-Tevcihat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
	-	-	-	-
Toplam	227.883.012	203.032	5.780.107	191.972.396

Şirket'in vermiş olduğu diğer TR'lerin özkaynaklara oranı 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla %0'dır (31 Aralık 2018: %0)

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

19. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Personele ödenecek ücretler	370.230	344.039
Ödenecek vardiye ve furlar	3.915.853	2.767.017
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	4.436.217	3.228.913
	8.722.300	6.339.968

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kullanılmayan izin karşılığı	6.730.923	5.768.017
Satış primi karşılığı	3.963.309	2.538.516
Diğer borç ve gider karşılıkları	22.280.994	17.077.926
	32.975.226	25.384.459

Grup, kullanılmayan izinleri, bir yıllık dönem içerisinde çalışanların kullanmamasından, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar hesabında takip etmektedir.

	Kullanılmayan izin karşılığı	Satış primi karşılığı	Kıdem teşvik ve yürütülen prim karşılıkları	Toplam
1 Ocak 2019 itibarıyla karşılık	5.768.017	2.538.516	-	8.306.533
Dönem içinde eklenen karşılık	4.733.426	16.095.117	-	20.828.543
Dönem içi ödeme ve kullanımları	(3.770.520)	(14.670.324)	-	(18.440.844)
Çevrim farkları	-	-	-	-
31 Aralık 2019 itibarıyla karşılık	6.730.923	3.963.309	-	10.694.232
1 Ocak 2018 itibarıyla karşılık	5.763.672	2.662.861	179.105	8.605.638
Dönem içinde eklenen karşılık	3.154.962	12.904.802	-	16.063.464
Dönem içi ödeme ve kullanımları	(3.150.617)	(13.026.347)	(179.307)	(16.356.471)
Çevrim farkları	-	-	542	542
31 Aralık 2018 itibarıyla karşılık	5.768.017	2.538.516	-	8.306.533

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

19. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devama)

Kıdem tazminatı karşılıkları

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarına ödemesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı Yasa ile Değişik 60'ıncı Maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazanmışlar da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ödenebilir kıdem tazminatı, aylık 6.730,15 TL (31 Aralık 2018: 6.017,60 TL) tutarına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlaştırmaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar"), Grup'un yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Asıl varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, mali tablolarda karşılıkları, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarafındaki karşılıkları, yıllık %9 enflasyon ve %12,50 faiz oranı varsayımlarına göre yaklaşık %3,21 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2018: %4,09). Emekli olma olasılığına ilişkin kullanılan tahmini oran da %87,74 (2018: %88,53) olarak dikkate alınmıştır. Kıdem tazminatı tutarı altı ayda bir revize edilmekte olup, Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olan 6.730,15 TL tutarı dikkate alınmıştır.

Kıdem tazminatındaki değişim aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak itibarıyla karşılık	20.539.235	19.124.188
Hizmet maliyeti	6.543.567	5.965.726
Faiz maliyeti	840.211	616.910
Ödenen kıdem tazminatları	(2.127.817)	(2.621.284)
Aktüeryal kayıp / (kazanç)	1.763.522	(2.544.305)
31 Aralık itibarıyla karşılık	27.558.748	20.539.235

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

28. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Diğer Dönen Varlıklar</u>		
Devreden KDV	2.896.774	22.134.878
Diğer KDV	1.586.601	1.227.643
	<u>4.483.375</u>	<u>23.362.521</u>

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler</u>		
Ödenecek vergi ve fonlar	1.712.866	1.944.017
	<u>1.712.866</u>	<u>1.944.017</u>

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

21. ANA ORTAKLIĞA AİT ÖZKAYNAKLAR

Sermaye

Ortaklar	%	31 Aralık 2019	%	31 Aralık 2018
Eastpharm S.A.R.L.	82,2	164.424.760	82,2	164.424.760
<u>Diğer</u>	<u>17,8</u>	<u>35.594.528</u>	<u>17,8</u>	<u>35.594.528</u>
Nominal sermaye	100,0	200.019.288	100,0	200.019.288
Sermaye düzeltme farkları		140.080.696		140.080.696
Geri alınan paylar (-)		(28.847)		(28.847)
<u>Düzeltilmiş sermaye</u>		<u>340.071.137</u>		<u>340.071.137</u>

31 Aralık 2019 itibarıyla Şirket sermayesi beheri 0,01 TL tutarında toplam 20.001.928.768 adet C grubu adı hisse, 5 adet B grubu imtiyazlı hisse ve 5 adet A grubu imtiyazlı hissedan oluşmaktadır (31 Aralık 2018: beheri 0,01 TL tutarında toplam 20.001.928.768 adet C grubu adı hisse, 5 adet B grubu imtiyazlı hisse ve 5 adet A grubu imtiyazlı hisse).

Adi hisse senedi

Her C grubu payın bir oy hakkı vardır. Kar dağıtım; Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu ve ana sözleşme hükümlerine göre, Yönetim Kurulu'na alınan kararın Genel Kurul'ca onaylanması suretiyle yapılır.

İmtiyazlı hisse senedi

Her A ve B grubu imtiyazlı payın, adı hisse senedini on katı oy hakkı vardır. Şirket'in ana sözleşmesine göre safi kardan %5 kanuni yedek akçe ile ödemesi gereken vergiler ayrıldıktan ve ödenmiş sermayenin %6'sı oranında bir indirim yapıldıktan sonra bulunacak meblağın %10'u A grubu imtiyazlı hisse senedi sahiplerine müstesna hak olarak verilir. Geriye kalan karın tamamı veya bir kısmı, normal hisselerle her hisseye eşit miktarda dağıtılmak üzere tahsis edilebilir.

A ve B hisselerinin şirket faaliyetleri sırasında herhangi bir imtiyazı bulunmamaktadır. Tasfiye Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre yapılır. Şirket'in 27 Nisan 2007 tarihinde yapılan Genel Kurul Toplantısında, hisse senetlerinin nominal değeri 5274 sayılı TTK'da değişiklik yapılmasına dair kanun kapsamındaki 1 Kı otluk değiştirilmiş olup bunun sonucunda toplam 100 adet olan imtiyazlı paylar 10 adete indirilmiştir.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla sermaye ve benzeri özkaynaklar altında gösterilen kalemlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Sermaye	200.019.288	200.019.288
Paylara ilişkin primler/iskontolar	2.870.803	2.870.803
Kardan ayrılan karstınanmış yedekler	150.864.955	150.864.955
Geri alınan paylar (-)	(28.847)	(28.847)
	<u>353.726.199</u>	<u>353.726.199</u>

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

21. ANA ORTAKLIĞA AİT ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Kardan ayrılan karstınanmış yedekler

Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır ve hissedarlara dağıtılmazlar. Birinci tertip yasal yedekler, tüm yedekler tarihi ödenmiş sermayenin %20'sine erişene kadar, geçmiş dönem ticari karından yıllık %5 oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettümlerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımlarından yıllık %10 oranında ayrılır.

SPK'nın 1 Ocak 2008 tarihine kadar geçerli olan gereklilikleri uyarınca enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo derleştirmesi işleminde ortaya çıkan ve "geçmiş yıllar zarar"ında izlenen tutar, SPK'nın kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, enflasyona göre düzeltilmiş finansal tablolara göre dağıtılacak kar rakamı bulunurken indirim kalemi olarak dikkate alınmaktaydı. Bununla birlikte, "Geçmiş yıllar zararları"nda izlenen öz kaynağı tutar, varlık dönemi karı ve dağıtılmış geçmiş yıl karları, kalan zarar miktarına ise sırasıyla olağanüstü yedek akçeleri, yasal yedek akçeleri, özkaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan sermaye yedeklerinden mahsup edilmesi mümkün bulunmaktaydı.

Yine 1 Ocak 2008 tarihine kadar geçerli olan uygulama uyarınca, enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo düzenlenmesi sonucunda özkaynak kalemlerinden "Sermaye, Emisyon Primi, Yasal yedekler, Statü yedekleri, Özel yedekler ve Olağanüstü yedek" kalemlerine bilançoda kayıtlı değerleri ile yer verilmekte ve bu hesap kalemlerinin düzeltilmiş değerleri topla tesile, özkaynak grubu içinde "Özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları" hesabında yer almaktaydı. Tüm özkaynak kalemlerine ilişkin "Özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları" sadece bedelsiz sermaye artırım veya zarar mahsubunda, olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri ise, bedelsiz sermaye artırım, nakit kar dağıtım ya da zarar mahsubunda kullanılabilmektedir.

Yabancı para çevirim farkları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Bağlı Ortaklıkların finansal tabloları, KKK tarafından yayımlanmış TMS/TFRS'ler uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sıfırlandırmalar yapılarak düzenlenmiştir. İlgili yabancı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevirim farkları kalemi altında muhasebeleştirilmektedir.

Geçmiş yıl karları

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sırasıyla 255.689.513 TL ve 121.607.460 TL tutarında geçmiş yıl karı bulunmaktadır. Geçmiş yıl karları içerisinde 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 26.410.082 TL olağanüstü yedek bulunmaktadır (31 Aralık 2018: 26.410.082 TL).

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

22. SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Hasılatı (net)		
Beşerî ilaç satış geliri	1.280.736.981	902.599.626
Veteriner ve tarım ilaçları satış geliri	86.174.530	61.080.115
Diğer gelirler	7.072.030	16.987.307
	1.373.983.541	1.040.677.048

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Satışların maliyeti		
İkmalde ve malzeme gideri	(438.562.417)	(336.451.638)
Direkt işçilik gideri	(33.584.413)	(26.496.743)
Genel üretim giderleri	(198.624.962)	(163.448.299)
Amortisman giderleri (Not 12)	(21.822.501)	(21.039.519)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	4.974.733	6.066.609
Mamul stoklarındaki değişim	48.942.017	29.999.877
	(638.677.343)	(511.369.733)
Satılan ticari mal ve hizmet maliyeti(*)	(16.146.904)	(7.288.939)
	(654.824.247)	(518.658.672)

(*)Satılan ticari mal ve hizmet maliyetini, Saba ilaç ürünlerinin üretimi ve Saba ilaç'a verilen fason hizmet maliyeti oluşturmaktadır.

23. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Pazarlama giderleri (-)	(178.856.870)	(148.395.640)
Genel yönetim giderleri (-)	(101.691.892)	(92.408.761)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(39.388.361)	(33.783.934)
	(319.937.123)	(276.588.335)

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

23. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

ii) Araştırma ve Geliştirme Giderleri Detayı:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Personel giderleri	(23.370.206)	(19.325.573)
İptal edilen projeler ve diğer giderler	(39.346.545)	(35.721.054)
	(62.716.751)	(55.046.627)
Personel ile ilgili iktilafatların geliştirme maliyetleri	23.328.390	19.262.693
	(39.388.361)	(35.783.934)

31 Aralık 2019 itibarıyla 8.540.917 TL'si maddi duran varlık, 65.316.658 TL'si maddi olmayan duran varlık olmak üzere toplamda 73.857.575 TL araştırma ve geliştirme harcaması gerçekleştirilmiştir (31 Aralık 2018: 72.453.827 TL). Bu bakiyenin 60.300.436 TL'si bilanço tarihi itibarıyla sermik kapasiteindedir (31 Aralık 2018: 57.335.798 TL). Ser. konusu toplam harcama tutarının 23.328.390 TL'lik kısmı personel giderleriyle ilgili maliyetlerden oluşmak üzere toplam 72.926.778 TL'lik kısma aktifleştirilmiştir. 31 Aralık 2019 itibarıyla 39.346.545 TL iptal edilen projeler ve diğer giderler tutarının 930.797 TL'si 2019 yılı girişlerinden harcanmıştır.

iii) Pazarlama Giderleri Detayı:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Personel giderleri	(76.704.042)	(69.873.395)
Amortisman gideri	(9.050.827)	(358.025)
İsm. hakları gideri	(33.695.768)	(24.530.993)
Kira gideri	(1.193.701)	(10.461.015)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(11.076.090)	(8.105.107)
Unvanlık giderleri	(3.306.446)	(3.142.671)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(22.929.275)	(24.313.802)
Diğer giderler	(30.900.721)	(13.610.632)
	(178.856.870)	(148.395.640)

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

23. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

iii) Genel Yönetim Giderleri Devamı

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Personel giderleri	(64.004.461)	(54.797.853)
Amortisman gideri	(16.612.586)	(13.495.782)
Kira gideri	(199.815)	(1.231.112)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(4.991.507)	(4.029.744)
Danışmanlık giderleri	(11.983.261)	(8.488.334)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(354.365)	(313.047)
Diğer giderler	(7.461.703)	(14.371.347)
	<u>(105.607.698)</u>	<u>(96.727.319)</u>
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	3.915.806	4.318.458
	<u>(101.691.892)</u>	<u>(92.408.861)</u>

24. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Personel giderleri	(164.078.709)	(137.996.821)
Amortisman gideri (Not 12)	(25.663.413)	(13.853.897)
İsim hakkı gideri (*)	(33.695.768)	(24.530.993)
Kira gideri	(1.393.516)	(11.602.127)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(23.283.649)	(24.606.849)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(16.067.597)	(12.134.851)
Danışmanlık giderleri	(15.289.707)	(11.631.095)
İptal edilen projeler karşılığı	(39.346.545)	(35.721.054)
Diğer giderler	(28.362.424)	(27.981.979)
	<u>(347.181.319)</u>	<u>(300.169.486)</u>
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	27.244.196	23.581.151
	<u>(319.937.123)</u>	<u>(276.588.335)</u>

(*) İsim hakkı giderinin 33.206.386 TL'lik kısmı Roche ürünlerinin satışından dolayı EasiPharma S.A.R.L'n deneme içerisinde olduğu süresi göstermektedir. EasiPharma S.A.R.L 2008 yılında alınan 17 Roche ürünü ile Türkiye'deki haklarını elinde bulundurmaktadır. EasiPharma S.A.R.L ayrıca 1 adet Roche ürününün Türkiye dışında 17 ülkedeki haklarını da elinde bulundurmaktadır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

25. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri	30.554.979	30.254.875
Reeskont faiz gelirleri	-	249.992
Komisyon geliri (*)	676.448	364.134
Faiz gelirleri	4.221.989	5.829.829
Vade farkı geliri	-	1.269.090
Diğer gelirler	<u>16.564.629</u>	<u>10.481.733</u>
	<u>52.018.045</u>	<u>48.479.653</u>

(*) Komisyon gelirinin içinde Grup'un ilişkili şirketi Saba ilaç'ın ürünlerinin satışından elde edilen gelir bulunmaktadır (676.448) (Not 6)

Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gideri	(7.782.527)	(10.113.445)
Reeskont faiz giderleri	(188.137)	-
Diğer giderler	<u>(16.581.580)</u>	<u>(6.560.047)</u>
	<u>(24.552.244)</u>	<u>(16.673.492)</u>

26. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Sabit kıymet satış karı	2.298.567	551.139
Sabit kıymet satış zararı	<u>(130.743)</u>	<u>-</u>
	<u>2.167.824</u>	<u>551.139</u>

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

27. FİNANSMAN GİDERLERİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Banka kredileri faiz giderleri	(100.596.560)	(82.098.639)
Karılara yükümlülüğüne ilişkin faiz giderleri	(3.369.930)	-
Tahvil faiz ve masraf giderleri	(20.006.217)	(30.769.591)
Toplam faiz giderleri	(124.472.707)	(112.868.230)
Eksi durum varlıkları maliyetine dahil edilen tutar	3.331.452	4.002.358
	(121.141.255)	(108.865.872)
Net kur farkı gideri	(3.456.216)	(10.998.381)
Türev finansal araç gideri	(16.711.117)	-
Diğer finansman giderleri	(6.852.387)	(1.953.521)
	(148.160.975)	(121.817.774)

28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Vergi gideri, cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, gelir tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Dönem vergi gideri, finansal durum tablosu tarihi itibarıyla Grup'un bağlı ortaklıklarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk Vergi mevzuatına göre, kanuna veya iş merkezleri Türkiye'de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar (tekip eden beş yıl içindeki mali karlar ile mihşup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahşup mümkün değildir.

Ayrıca, kurumlar vergisine mahşup edilmek üzere yıl içinde yıl sonunda beyan edilen matrahlar üzerinden %22 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılları vergilendirme dönemleri için %22 olacaktır) geçici vergi ödenmektedir.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla vergi kuruluğı yürürlükteki vergi mevzuatı çerçevesinde ayrılmıştır.

Şirket'in aktifinde iki yıldan uzun süre ile tutulmuş iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurumu senetleri, imtiza senetleri ve rüchum haklarını satışından doğan kazançların %75'lik kısmı ile aynı süreyle aktiflerinde yer alan tapınmazları satışından doğan kazançların %50'lik kısmı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda öngöröldüğü üzere sermayeye eklenmesi veya 5 yıl süre ile pasifte özel bir fon hesabında tutulması şartı ile vergiden istisnadır.

Ertelenen vergi, yükümlölük yöntemi kullanılarak varlık ve yükümlölüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uygulanır. finansal durum tablosu tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren 5 yıl için geçerli vergi oranı %22 olarak değıştiğı için, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplanmasında, 3 yıl içinde (2018, 2019 ve 2020 yılları içinde) gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçici farklar için %22 vergi oranı kullanılmıştır. Ancak, 2020 yılından itibaren için geçerli kurumlar vergisi oranı %20 olduğu için, 2020 sonrası gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçici farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi (devamı)

Ertelenen vergi yükümlölüğü vergilendirilebilir geçici farkların limiti için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvete mültemel olması suretiyle hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlölüklerinden mahşup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir şakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve yükümlölükleri karşılıklı olarak birbirinden mahşup edilir.

Vergi varlık ve yükümlölükleri

Kurumlar vergisi

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki Türkiye'de ve diğer ülkelerde kuruluşmış bağlı ortaklık, iştirak ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları, faaliyetlerini sürdürdükleri ülkelerin yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %20'dir. Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu'nun eklenen Geçici 10'ncu madde uyarınca %20'lik kurumlar vergisi oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazançına vergi yasaları gereğince indirimli kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazançlarına uygulanır. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonuna (tekip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar ödenmektedir.

Şirketler mali karları üzerinden %20 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemleri için %22) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14'üncü gününe kadar beyan edip on yedinci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyanlaması üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahşup edilir. Mahşuka sağlanan ödenmiş geçici vergi tutarı kalmaı ise bu tutar nakden iade alınabileceğı gibi mahşup edilebilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun göre beyanname düzeninde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmektedir.

Türkiye'de mukim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf (afumular) hâlindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisinden tabii değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyanlaması vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple Grup'un konsolide finansal tablolarına yansıtılan vergi yükümlölükleri, konsolidasyon kapsamının alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır. 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihli finansal durum tablolarında ödenecek vergi tutarları her bir Bağlı Ortaklık için netleştirilmiş olup, konsolide finansal tablolarda ayrı sınıflandırılmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Cari vergi yükümlülüğü:</u>		
Cari kurumlar vergisi karşılığı	524.932	309.902
Matrah artırımı sonucu kurumlar vergisi karşılığı (*)	712	588.601
	<u>525.644</u>	<u>897.933</u>

(*) Vergi ve diğer bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7143 sayılı Kanun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilmiş ve 18.05.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu kanun hükümlerine göre, Grup, yasal süresi içinde kurumlar vergisi açısından 2016 ve 2017 yılları için, matrah artırımı hükümlerinden yararlanmıştır. Söz konusu yıllarla sonuç olmak kaydıyla mali kar çıkan yıllarda kurumlar vergisi matrahı yasa çerçevesince belirli oranlarda artırılmış ve üzerinde %15 oranında kurumlar vergisi hesaplanmıştır.

Matrah artırımına gidilen yıllarla ilgili olarak, yasa gereği kurumlar vergisi kapsamında yeni bir vergi incelemesi olmayacaktır.

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
<u>Vergi gideri aşağıdakilerden oluşmaktadır:</u>		
Cari vergi (gideri)	(1.945.607)	(16.839.235)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	7.266.527	(2.769.215)
Toplam vergi geliri / (gideri)	<u>5.320.920</u>	<u>(19.608.430)</u>

Dönem vergi giderinin dönemi karı ile muabakımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Faaliyetlerden elde edilen vergi öncesi kar	280.694.821	155.969.567
Geçerli vergi oranı	%22	%22
Hesaplanan vergi	(61.752.861)	(34.313.905)
Vergi etkisi:		
- araştırma ve geliştirme indirimi	12.908.203	8.696.329
- etkin vergi oranı hancinde kullanılan miktari vergi oranı etkisi	57.307.859	2.628.575
- matrah artırımı etkisi	-	882.047
- diğer	(3.142.272)	3.097.904
Gelir tablosundaki vergi karşılığı geliri / (gideri)	<u>5.320.920</u>	<u>(19.608.430)</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlaması farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %22'dir (2018: %22).

Türkiye'de işletmelerin konsolide vergi indisi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlığı olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile sileştirilmeye ve ayrı olarak gösterilir.

Bilançoda ertelenmiş vergi bakiyeleri aşağıdaki şekilde gösterilmiştir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)</u>		
Maddi ve maddi olmayan varlıkları değerleme ve amortisman farkları	(14.360.441)	(11.325.642)
Kideme tazminatı karşılığı	6.062.925	4.518.632
Stoklar	10.660.899	2.935.871
Kullanılmamış izin karşılığı	1.480.805	1.268.964
Verilen bütçeli mal ikontoları	-	954.513
Fiyat düzenlemesi sonrası oluşan satış indirimine dair gelir tahakkukları	468.387	640.200
Şüpheli alacak karşılığı	1.580.917	1.591.676
Diğer karşılığı	1.333.019	1.367.937
Diğer	<u>6.330.500</u>	<u>3.709.344</u>
	<u>13.959.009</u>	<u>5.661.694</u>

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla sona eren dönem içindeki ertelenmiş vergi varlıklarını hareketi aşağıda verilmiştir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
<u>Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü) hareketleri</u>		
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	5.661.694	9.899.543
Gelir tablosunda muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi geliri	7.266.527	(2.769.215)
Diğer kapsamı gelir tablosunda muhasebeleştirilen vergi (gideri) / geliri	387.975	(539.747)
TFRS 9'un ilk uygulamasına ilişkin ertelenmiş vergi düzeltmesi (Not 2)	-	172.174
TFRS 15'in ilk uygulamasına ilişkin ertelenmiş vergi düzeltmesi (Not 2)	-	(1.081.061)
TFRS 16'nın ilk uygulamasına ilişkin ertelenmiş vergi düzeltmesi (Not 2)	642.813	-
31 Aralık itibarıyla kapanış bakiyesi	<u>13.959.009</u>	<u>5.661.694</u>

Bilanço tarihi itibarıyla, Grup'un ilerski dönemlerde karlarından mahsup edilmiş üzere devreden vergi zararları bulunmaktadır (31 Aralık 2018 Yoktur.).

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

29. PAY BAŞINA KAZANÇ

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Pay başına kazanç		
Ann ortaklığın ait net dönem karı	286.015.341	136.961.117
Tedavüldeki hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	20.001.928.778	20.001.928.778
Pay başına düşen basit ve hisse başına bölünmüş kazanç (TL)	0,0143	0,0068

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

(a) Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanmak kuralının uyarınca hareket etmektedir.

Grup'un sermaye yapısı 5'inci Not'ta açıklanan kredileri ile içeren finansal borçlar, 4'üncü Not'ta açıklanan nakit ve nakit benzerleri ve sonuyla 21'inci Not'ta açıklanan çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri ve geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla özkaynakların finansal borçlara oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Finansal borçlar	799.620.600	721.577.535
Ekst. Nakit ve nakit benzerleri	(277.045.749)	(121.315.624)
Net borç	522.574.851	606.461.911
Toplam özkaynak	1.030.842.089	746.497.897
Yatırdan sermaye	1.842.456.715	1.547.524.705
Net borç / Yatırdan sermaye oranı	%28	%39

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler üst yönetim tarafından 3 aylık dönemde değerlendirilir. Üst yönetim değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödemesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni hisse ihraçı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

Grup'un genel stratejisi öncelikli dönemden bir farklılık göstermemektedir.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçekle uygun değer fiyat oranı riski, nakit akışı fiyat oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda vadeli alım/satım sözleşmeleri ile yürütülmektedir. Politika ve riskler Denetim Kurulu tarafından düzenli olarak izlenmektedir. Bu uygulamaları bir sonuç olarak Grup düzenli olarak risk performansı değerlendirilmesi yapmaktadır.

(b.1) Kredi riski yönetimi

Finansal aracıları tarafından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturma riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirir ve mümkün olduğu durumlarda teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Grup'un maruz kaldığı kredi riskleri; müşterilerin finansal durumları ve kredi limitlerinin risk yönetimi komitesi tarafından takip edilerek ayda bir kez gözden geçirilmesiyle takip edilmektedir.

2019 yılında, Grup ürünlerinin önemli bir bölümünün dağıtım Türkiye'deki en büyük iki ecza deposu tarafından yapılmaktadır. Söz konusu ecza depolarına yapılan satışların toplam satışlar içerisindeki payı, %26 ve %38'dir (31 Aralık 2018: %26 ve %39). 31 Aralık 2019 itibarıyla, bu iki ecza deposundan alacaklar %26 ve %24'tür. (31 Aralık 2018: %20 ve %30). Grup kredi riskini kredi limitlerini ve ticari alacak hakikatlerini takip ederek yönetmektedir.

İç derecelendirme bilgilerine göre değerlendirilen vadesi geçmiş ve değer düşüklüğüne uğramayan finansal varlıkların kredi kalitesi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ticari alacaklar		
İç derecelendirme bilgilerine göre:		
A Grubu Müşteriler	366.874.660	310.530.544
B Grubu Müşteriler	7.851.965	43.765.452
C Grubu Müşteriler	88.104.500	58.345.185
	<u>462.831.125</u>	<u>392.441.181</u>

A Grubu Müşteriler : Herhangi bir teminat olmaksızın Kredi Komitesi tarafından uygun görülen ve Yönetim Kurulu Başkanı tarafından onaylanan kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

B Grubu Müşteriler : Var olan teminatına ilave olarak Kredi Komitesi tarafından uygun görülen ve Yönetim Kurulu Başkanı tarafından onaylanan kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

C Grubu Müşteriler : Birer bir teminat karşılığı (banka teminat mektubunun tamamı veya herhangi bir ipotek değerinin %70'i kadar) kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

31 Aralık 2019

Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*)	19.030.175	402.831.125	-	715.513	276.982.608	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	56.319.943	-	-	-	67.057.650
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	19.030.175	402.831.125	-	715.513	276.982.608	-
B. Koşulları yeniden değerlendirilmiş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	7.185.988	-	48.906	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(7.185.988)	-	(48.906)	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alana teminatlar gibi kredi güvenliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

31 Aralık 2019

Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*)	11.620.379	392.441.181	-	474.273	121.023.665	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	42.752.609	-	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	11.620.379	392.441.181	-	474.273	121.023.665	-
B. Koşulları yeniden değerlendirilmiş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-
- teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	7.185.988	-	48.906	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(7.185.988)	-	(48.906)	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alana teminatlar gibi kredi güvenliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

(b.1) Likidite risk yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, yönetim kurulu aittir. Yönetim Kurulu, Grup Yönetimi'nin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur.

Grup'un likidite gereksiniminin başlıca nedeni fabrika, makine-tesisat ve demirbaş ağırlıklı yapılan Ar-Ge yatırımları ile ruhsatlandırma ve lisanslarla ilgili olmak yapılan yatırımlardan doğan işletme sermayesi ihtiyacıdır. Yönetim Kurulu, Grup Yönetimi'nin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur.

Likidite riski analizi

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskono edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden vade sonuna kadar ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.

31 Aralık 2019

Sözleşme ayrıntısı ve vadeler	Sözleşme ayrıntısı ve vadeler				
	Defter Değeri	Sözleşme ayrıntısı ve vadeler nakit vadesizler toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri ve tahviller	799.620.800	967.157.710	195.539.538	285.760.812	485.857.360
Ticaret borçları	131.722.339	132.099.404	131.379.604	819.890	-
Toplam yükümlülük	931.342.939	1.099.257.204	326.919.142	286.580.702	485.857.360

31 Aralık 2018

Sözleşme ayrıntısı ve vadeler	Sözleşme ayrıntısı ve vadeler				
	Defter Değeri	Sözleşme ayrıntısı ve vadeler nakit vadesizler toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri ve tahviller	727.377.535	869.491.969	328.772.585	167.783.291	372.934.119
Ticaret borçları	65.699.382	86.264.674	82.269.812	3.994.862	-
Toplam yükümlülük	813.276.917	955.756.667	411.042.397	171.780.153	372.934.119

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.2) Piyasa riski yönetimi

Faizliyetleri nedeniyle Grup, döviz kurundaki (b.2.1 maddesine bakınız) ve faiz oranındaki (b.2.2 maddesine bakınız) değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Faiz oranıyla ilişkilendirilen riskleri kontrol altında tutabilmek için Grup, belirli bir oranda sabit ve değişken faizli kredi sözleşmeleri yapmaktadır.

Grup düzeyinde karşılaşılan piyasa riskleri, duyarlılık analizleri esasına göre değerlendirilmektedir.

Çift yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetimi ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik bulunmamıştır.

(b.2.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskine oluşumunu sebebiyet vermektedir. Grup, döviz cinsinden varlık ve yükümlülüklerinin Türk Lirası'na çevriminde kullanılan kur oranlarının değişimine nedeniyle, kur riskine maruzdur. Kur riski önünde oluşacak ticari işlemler, kayda alınan aktif ve pasifler arasındaki fark sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Kur riski, oluşturulmuş politikalara dayalı olarak yapılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri ile yönetilmektedir.

Aşağıdaki tablo her bir finansal enstrüman sınıfı için Şirket ve bağlı ortaklıklarının yabancı para riskini göstermektedir.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.2) Piyasa riski yönetimi(devamı)

(b.2.1) Kuru riski yönetimi (devamı)

Dönir Pozisyon Tablosu	31 Aralık 2019					
	TL	ABD Doları	AVRO	CHE	EUR	Diğer
	Karşılığı					
1. Ticari alacak	51.023.955	5.571.340	1.872.674	605.921	-	10.847
2a. Finansal olmayan varlıklar	977.991.719	85.844.511	17.041.714	1.047	5.509	-
2b. Finansal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	34.584.578	55.472	2.584.403	2.693.485	75.557	-
4. DÖVİZ VARIYETLERİ	450.487.048	88.071.187	16.128.791	1.500.411	77.876	19.843
5. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
6a. Finansal olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Finansal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	220.364	1.580	29.925	249	-	-
8. DURAN VARİYETLER	226.263	3.560	29.925	249	-	-
9. TOPLAM VARİYETLER	256.023.041	38.054.899	16.359.016	3.390.813	77.436	19.847
10. Ticari borçlar	64.638.919	5.512.320	4.141.303	711.499	2.056	-
11. Finansal yükümlülükler	23.456.312	-	3.526.047	-	-	-
12a. Finansal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Finansal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	88.093.231	8.512.320	7.688.291	711.499	2.056	-
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	4.722.878	-	718.149	-	-	-
16a. Finansal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
16b. Finansal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	4.722.878	-	718.149	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	92.818.107	8.512.320	8.378.301	711.499	2.056	-
19. Bilanço dışı döviz cinsinden diğer araçların net varlık yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-
19a. Aktif konumda bilanço dışı döviz cinsinden diğer araçların tutarı	-	-	-	-	-	-
19b. Pasif konumda bilanço dışı döviz cinsinden diğer araçların tutarı	-	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	265.904.954	32.542.579	8.171.225	2.879.114	75.380	19.847
21. Finansal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a+10+11-12a-14+15-16a)	131.889.081	32.505.313	5.557.095	105.589	(157)	19.847
22. Dönir hedge için kullanılan finansal araçların toplamı (pozitif/negatif)	71.480.127	-	-	-	-	-
23. Dönir varlıklara hedge edilen kur riski tutarı	-	-	-	-	-	-
24. Dönir yükümlülüklerin hedge edilen kur riski tutarı	-	-	-	-	-	-
25. Diğer	198.551.579	26.572.817	5.294.012	805.921	-	-
26. İkmal	462.568.844	38.820.417	14.362.106	1.851.979	470.278	-

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.2) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.2.1) Kuru riski yönetimi (devamı)

Dönir Pozisyon Tablosu	31 Aralık 2019					
	TL	ABD Doları	AVRO	CHE	EUR	Diğer
	Karşılığı					
1. Ticari alacak	40.530.872	3.943.855	1.458.737	-	-	10.940
2a. Finansal olmayan varlıklar	117.048.198	17.382.841	4.431.589	1.047	1.470	-
2b. Finansal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	37.521.138	9.248	4.534.095	1.823	17.267	-
4. DÖVİZ VARIYETLERİ	105.794.246	21.225.952	30.465.321	4.846	18.743	14.943
5. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
6a. Finansal olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Finansal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	68.201	3.880	6.225	2.200	-	-
8. DURAN VARİYETLER	68.201	3.880	6.225	2.200	-	-
9. TOPLAM VARİYETLER	105.748.346	23.278.872	39.471.546	7.066	18.743	14.943
10. Ticari borçlar	37.174.638	3.617.841	3.946.987	272	56.698	-
11. Finansal yükümlülükler	21.271.426	-	3.223.714	-	-	-
12a. Finansal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Finansal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	38.346.062	3.617.841	3.470.691	272	56.698	-
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	10.431.871	-	1.733.897	-	-	-
16a. Finansal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
16b. Finansal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	10.431.871	-	1.733.897	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	68.887.736	3.617.841	5.204.438	272	56.698	-
19. Bilanço dışı döviz cinsinden diğer araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-
19a. Aktif konumda bilanço dışı döviz cinsinden diğer araçların tutarı	-	-	-	-	-	-
19b. Pasif konumda bilanço dışı döviz cinsinden diğer araçların tutarı	-	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	116.830.744	19.661.031	2.267.068	4.794	(57.655)	14.943
21. Finansal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a+10+11-12a-14-15-16a)	80.581.415	19.628.845	(2.318.123)	271	(55.323)	14.943
22. Dönir hedge için kullanılan finansal araçların toplamı (pozitif/negatif)	-	-	-	-	-	-
23. Dönir varlıklara hedge edilen kur riski tutarı	-	-	-	-	-	-
24. Dönir yükümlülüklerin hedge edilen kur riski tutarı	-	-	-	-	-	-
25. Diğer	116.721.234	18.670.145	4.201.677	-	-	399
26. İkmal	458.477.842	44.028.712	11.867.588	5.644.918	680.821	2.341

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.7) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.7.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine dayarlılık

Grup içindeki şirketlerin fonksiyonel para birimi TL'dir, başlıca ABD Doları ve Euro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları, Euro ve diğer döviz kurlarındaki %20'lik artış ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %20'lik oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişiklikleri ifade etmemektedir. Duyarlılık analizi sadece yıl sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %20'lik kur değişiminin etkilerini gösterir (31 Aralık 2018: %20). Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamamaktadır. Pozitif değer, kar/zarardaki artış ifade eder. Ökayışık etkisi bulunmamaktadır.

Kur Riskine Duyarlılık Tablosu

31 Aralık 2019

	Kur / Ziraat	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Dolarının TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	38.661.299	(38.661.299)
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım (-)		-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	38.661.299	(38.661.299)
AVRO'nun TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
4 - AVRO net varlık / yükümlülüğü	10.870.036	(10.870.036)
5 - AVRO riskinden korunan kısım (-)		-
6- AVRO net etki (4+5)	10.870.036	(10.870.036)
Diğer döviz kurlarının TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
7- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	3.629.656	(3.629.656)
8- Diğer döviz kur riskinden korunan kısım (-)		-
9- Diğer Döviz Varlıkları net etki (7+8)	3.629.656	(3.629.656)
TOPLAM (3 + 6 +9)	53.160.991	(53.160.991)

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.7) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.7.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine dayarlılık (devamı)

Kur Riskine Duyarlılık Tablosu

31 Aralık 2018

	Kur / Ziraat	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Dolarının TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	20.686.902	(20.686.902)
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	20.686.902	(20.686.902)
AVRO'nun TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
4 - AVRO net varlık / yükümlülüğü	2.733.203	(2.733.203)
5 - AVRO riskinden korunan kısım (-)		-
6- AVRO net etki (4+5)	2.733.203	(2.733.203)
Diğer döviz kurlarının TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
7- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	(39.860)	39.860
8- Diğer döviz kur riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları net etki (7+8)	(39.860)	39.860
TOPLAM (3 + 6 +9)	23.380.245	(23.380.245)

(b.7.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un sabit ve değişken faiz oranları üzerinden borçlanması, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, sabit ve değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapılmak suretiyle, yönetilmektedir. Riskten korunma stratejileri, faiz oranı beklentisi ve tanımlı olan risk ile uyumlu olması için düzenli olarak değerlendirilmektedir. Böylece optimal riskten korunma stratejisinin oluşturulması, gerek bilanço pozisyonunun gözden geçirilmesi gerekse faiz harcamalarının farklı faiz oranlarında kontrol altında tutulması amaçlanmaktadır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, toplam borçluluğun %49'u değişken faizli Türk Lirası ve AVRO yükümlülüklerden oluşmaktadır.

Faiz oranı duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde türevsel olmayan enstrümanların maruz kaldığı faiz oranı riskleri baz alınarak belirlenmiştir. Değişken faizli yükümlülüklerin analizinde yıl sonundaki beklentisi tüm yıl boyunca var olduğu varsayımı kullanılmıştır. Grup yönetimi, faiz oranlarında 50 baz puanlık bir dalgalanma beklemektedir. Söz konusu tutar, Grup içinde üst düzey yönetime yapılan raporlamalarda da kullanılmaktadır.

●●● DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.2) Piyasa riski yönetiminin amacı)

(b.2.2) Faiz oranı riski yönetimi (devamı)

Faiz oranı duyarlılığı (devamı)

Faiz Pozisyonu Tablosu		
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Sabit Faizli Araçlar		
Finansal Varlıklar	-	-
Finansal Yükümlülükler	409.773.000	518.593.051
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Varlıklar	-	-
Finansal Yükümlülükler	789.447.520	208.984.484
	<u>799.620.600</u>	<u>727.577.535</u>

Raporlama tarihinde faiz oranlarında 50 baz puanlık bir yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda 31 Aralık 2019 itibarıyla net dönem karı 934.639 TL azalmaktadır. (31 Aralık 2018: 1.090.180 TL azalmaktadır). Özkaynak etkisi bulunmaktadır. Raporlama tarihinde faiz oranlarında 50 baz puanlık bir azalış olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda Grup'un net dönem karına aynı miktarda artırmaktadır.

●●● KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmektedir.)

31. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal araçlar kategorileri

	İfla edilmiş maliyeti ile değerlenen finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsanmış geçirile yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararı yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Defter değeri
31 Aralık 2019				
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzerleri	277.045.749	-	-	277.045.749
Ticari alacaklar (ilgili şirket bakımları dahil)	481.870.300	-	-	481.870.300
Finansal yükümlülükler				
Finansal borçlar	799.620.600	-	-	799.620.600
Ticari borçlar (ilgili şirket bakımları dahil)	131.722.339	-	-	131.722.339
	İfla edilmiş maliyeti ile değerlenen finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsanmış geçirile yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararı yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Defter değeri
31 Aralık 2018				
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzerleri	121.115.624	-	-	121.115.624
Ticari alacaklar (ilgili şirket bakımları dahil)	404.061.560	-	-	404.061.560
Finansal yükümlülükler				
Finansal borçlar	727.577.535	-	-	727.577.535
Ticari borçlar (ilgili şirket bakımları dahil)	85.699.382	-	-	85.699.382

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedüğe şın birim Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

31. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

FİNANSAL araçlar kavşayıları özetimuz

Grup'un finansal varlıklarının ve yükümlölüklerinin gerçeğe uygun değeri, söz konusu varlıkların ve yükümlölüklerin değer değerine yaklaşık tutardadır.

Finansal varlıkların ve yükümlölüklerin gerçeğe uygun değeri aşğıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlölükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlölükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değetlenmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlölükler, ilgili varlık ya da yükümlölüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirek olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değetlenmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlölükler, varlık ya da yükümlölüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanan girdilerden değetlenmiştir.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde Grup'un düzey finansal araçları aşğıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Varlıklar	Yükümlölükler	Varlıklar	Yükümlölükler
Den vadedü döviz alım işlemi	-	(4.351.477)	-	-
	-	(4.351.477)	-	-

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Kar veya zararda muhasebeleştirilen kur farkı girdisi(*)	(4.351.477)	-
Net varlık(yükümlölük)	(4.351.477)	-

(*) 1 Ocak-31 Aralık 2019 döneminde kar veya zararda muhasebeleştirilen kur farkı girdisi, finansman giderleri içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

Ticrev araçlarına gerçeğe uygun değeri ikinci seviye girdiler kullanılarak değerkendirilmiştir.

32. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.

Daha geniş bilgi için firmamıza başvurunuz. **DEVA HOLDİNG** Halkalı Merkez Mah. Basın Ekspres Cad. No:1 34303 Küçükçekmece / İSTANBUL Tel: (0212) 444 DEVA (3382)

www.deva.com.tr

DEVA Holding